

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઇટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૨૬૫૪૮ કિંમત ૧-૮-૦

ગ્રંથનામ માતંગી સ્તવપત્ર સંગ્રહ

વર્ગાંક પર્ય: ૪૬૭

ॐ

માતંગી સ્તવન સંગ્રહ

સંગ્રાહક:

રમણલાલ લલ્લુભાઈ

ઝાતીબાગ, એલીસપ્રીજ :

અમદાવાદ.

પ્રકાશક :
'સંદેશ લીમિટેડ' વતી
નંદલાલ ચુનીલાલ બોડીવાલાએ
શ્રી મોટેશ્વરી ઉર્ફે માતંગી દેવસ્થાન
સંસ્થા માટે પ્રકાશીત કર્યું છે.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
સામદાવાડ
ગાંધીરાઈટ મંચ
૨૬૫૪૮

આવૃત્તિ પહેલી :
સંવત : ૨૦૦૨ અધિક શ્રાવણ
સને : ૧૯૪૭ ઓગસ્ટ
પ્રત : ૧૦૦૦

મુલ્ય રૂ. ૧-૮-૦

મુદ્રક
'સંદેશ લિમિટેડ' વતી
નંદલાલ ચુનીલાલ બોડીવાલા

મુદ્રણસ્થાન
ધી ગુજરાત પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ,
માધુભાઈ કોલોની, અમદાવાદ.

માતંગી પદપંકજે

યા દેવી સર્વ ભૂતેષુ, ભક્તિ રૂપેણ સંસ્થિતા ।
નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમસ્તસ્યૈ નમો નમઃ ॥

હે માતંગી ! હે મહામાયા ! હે મહેશ્વરી ! અચિંત્યરૂપા આઘ
શક્તિ ! અનંતં જ્યોતિ ! ગૌરી ! દૂર્ગા ! પરાતપરા ! શબ્દાત્મિકા !
સ્વરાત્મિકા ! રસાત્મિકા ! ત્રિગુણાત્મિકા ! હે જગદંબા !
વસ્તુમાત્રમાં શક્તિ રૂપે, પ્રાણીમાત્રમાં ચૈતન્ય રૂપે અને
ભક્તહૃદયમાં ભક્તિ રૂપે આપ સદા વિદ્યમાન છો.
ભક્તિ એ આપનું સ્વરૂપ છે. અંગ છે. ભક્ત આપને
સદા પ્રીય છે. અને તેથી આપ સદા ભક્ત વત્સલ
છો. હે સદા પ્રસન્ન ! વરદાયિની ! આપના ભક્ત
વાત્સલ્યના અનંત ભાવમાં આપના પદ
પંકજે શિરસા વંદન કરી આ ભક્તિ-
પદોનું લઘુ પુસ્તક અર્પણ કરી
આપની ભક્તિ અને પ્રસન્નતા
યાચુ છું.

લી.

માતૃવત્સ.

રમણલાલ લલ્લુભાઈ

નિવેદન

શ્રી મોઢેશ્વરી ઉર્ફે માતંગી દેવસ્થાન સંસ્થાનું આ દ્વિતિય પુસ્તક પ્રગટ થાય છે. આજ પુસ્તકના સંપ્રાહક શેઠ રમણલાલ લલ્લુભાઈએ લખેલું પ્રથમ પુસ્તક ‘માતંગી’ ઘણા ટુંકા સમયમાં જ માતંગી ભક્તોમાં તેમજ સકળ મોઢ જનતામાં સુંદર આવકારને પામ્યું છે. મોઢ કોમે તેનો યથોચ્ચ સત્કાર કર્યો છે. દૂર દુરનાં નાનાં મોટાં ગામોમાંથી પણ તેની માંગણી થઈ છે. એ સર્વ પુસ્તકની ઉપયોગીતા દર્શાવે છે. સંસ્થા તરફથી માતંગી માતાની પ્રેરણાથી પ્રગટ થતાં પુસ્તકો ભક્તોના સાદરને પામે એ સંસ્થાના અને પ્રગટકર્તાઓના આશયો ફળીભૂત થવાની નિશાનિઓ છે. એજ ઉત્સાહથી પ્રેરાઈ આ બીજું પુસ્તક મોઢ જનતા સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવે છે

સંસ્થા તરફથી પ્રસિદ્ધ થતા પ્રતિવાર્ષિક અહેવાલોમાં તેમજ મોઢ કોમના અભ્યુદય અર્થે પ્રગટ થતાં માસીકો તેમજ અન્ય સામયિકો—મોઢ મહોદય, મોઢ મિત્ર, મોઢેન્દુ વિગેરેમાં અવારનવાર માતંગી મહિમાઓ અને ભક્તિપદો પ્રસિદ્ધ થયાં છે. તેમજ માતંગી માતાના અન્ય ભાવિકોએ પણ પોતાની ભાવનાઓ—સ્તવનો—ભજનો અને પદો—છંદો દ્વારા માતંગી મૈયાના ચરણે પુસ્તક કે પુસ્તિકાઓના રૂપમાં ધરી છે. એ સર્વ માતંગીની વધતી જતી પ્રેરણાઓનાં પરિણામો છે.

દસકા ઉપર મોઢેરા કે માતંગીનો જે મહિમા હતો તેથી અનેકવિધ આજે વધી ગયો છે. માતંગી મૈયાએ ભકતો અને ભાવિકોમાં અનેક પ્રેરણાઓ અને ભાવનાઓ જાગૃત કરી છે. એને પરિણામે માતાજીના ભકતો આજે સ્તવનો દ્વારા મૈયાને ઉદ્દ્યોધન કરે છે, પ્રાર્થે છે, સ્તવે છે, પ્રગટ થવા નિમંત્રે છે, યાચે છે, આર્તનાદો પોકારે છે, મહાત્મ્યો અને મહિમાઓ ગાય છે, માતંગીનો એકજ આશરો શોધે છે, માતાજી પાસે કંઈ કંઈ યાચનાઓ કરે છે, વાંચનાઓ જગાવે છે, ધૂન મચાવે છે, ગરબા ગાય છે, રાસ ઝીલે છે, હિંચ લે છે, માતાજીના પદોમાં ગુણગાન ગાય છે, દર્શનિચ્છ પ્રગટાવે છે, આરાધે છે, પુજનો આદરે છે, વંદે છે અને એમ અનેક પ્રકારે માતાજી તરફનો ભક્તિભાવ વ્યક્ત કરે છે. એ સર્વ ભાવથી ઉભરાતાં ગીતો, પદો, સ્તવનો, ભજનો, રાસ, ગરબી, ગરબાઓ, ધાળ, આરતિ, સ્તુતિ શ્લોકોનો સંગ્રહ, સંગ્રહકરતા આજે આ પુસ્તક પ્રગટ કરી મોઢ જનતાની સેવામાં રજુ કરે છે, આ પુસ્તકના સંગ્રહ કરવામાં સંગ્રહકર્તાની ભાવના અને આશય અતિ ઉચ્ચ છે. શ્રીમદ્ ભાગવતમાં વર્ણવેલ નવધા ભક્તિમાં દર્શાવેલ બીજા પ્રકારની ભકતી “ કિર્તન ભક્તિ ” દ્વારા મોક્ષ દારનો માર્ગ ચિંધી સંગ્રહકર્તા સકળ મોઢ જનતામાં અને માતંગી ભકતોમાં ભક્તિની ભાવના જગાવી કોઈએક ભક્ત-માતંગી ભક્ત-આ ભાવના ઝીલે અને એમ સકલ મોઢ જનતાનો ઉદ્ધાર કરે એવો મહાન અને કલ્યાણક આશય ધરાવે છે.

માતંગી પુસ્તકના લેખક અને આ પુસ્તકના સંપાદક શેઠ રમણલાલ લલ્લુભાઈ જેઓ પોતાની વિક્રમ મીલનો વહીવટ કરે છે તેમજ કેમીકલ વર્ક્સ, વીમા કંપની, સુતર કાપડની મીલો, ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની, બેંકમાં ડીરેક્ટર સલાહકાર તરીકે કામ કરે છે ઉપરાંત ધર્મદા સંસ્થાઓ, બોરડીંગો, પાઠશાળા, સન્યાસાશ્રમ વિગેરે સંસ્થાઓમાં પોતાની સેવાઓ આપે છે, મીલમાલીક મંડળના ઉપપ્રમુખ છે અને જાહેર કાર્યોમાં ઘણા ભાગ લે છે આટલો બધો વ્યવસાય હોવા છતાં શ્રીમોદેશ્વરી દેવસ્થાન સંસ્થાના ઉત્કર્ષમાં પોતાનો સમય ઘણો આપે છે તેના પ્રચારમાં, માતંગીની સેવા અર્થેના કાર્યોમાં ઉત્સાહપૂર્વક કામ કરે છે. તેઓ શ્રી મોદેશ્વરી ઉર્ફે માતંગી દેવસ્થાન સંસ્થાના પ્રમુખ છે તેઓમાં જન્મેલી આ ભાવના-માતૃપ્રેરણા-સકલ મોઢ જનતા માટે એક શુભ ચિન્હ છે. મોઢ જનતા સમક્ષ આવાં ભક્તિ ભાવના પ્રેરક પુસ્તકો રજુ કરવા માટે શેઠ રમણલાલને અનેક ધન્યવાદ ઘટે છે. પોતાના અનેકવિધ વ્યવસાયી જીવનમાંથી પણ મોઢ જનતાની સેવાઓ જે તેઓ આજે અર્પે છે તે અમુલ્ય છે. માતંગી પ્રત્યેના તેમનાં એ ભક્તિભાવ છે. તેઓશ્રીના પ્રમુખપણા નીચે પાંગરતી આ સંસ્થા આજે હજી વિકસીત થાઓ અને શેઠ રમણલાલ લલ્લુભાઈની અમુલ્ય સેવાઓ આ સંસ્થાને મળે તેવી માતંગી મૈત્રા પાસે અમારી અભ્યર્થનાઓ ધરીએ છીએ.

વળી ઉપ-પ્રમુખ શેઠ રતનલાલ લલ્લુભાઈ પણ પણ સંસ્થાને સતત અને સંગીન સેવાઓ અપી રહ્યા છે. પોતાના વિવિધ ઔદ્યોગીક જીવનમાંથી શેઠ રતનલાલ તરફથી મળતી લક્ષિતપ્રેરીત નિષ્કામ સેવાઓ ધન્યવાદને પાત્ર છે. તેમના અંગત સંગ્રહમાંથી કેટલાંક સ્તવનો આ સંગ્રહમાં લેવામાં આવ્યા છે.

પ્રસ્તુત પુસ્તકમાં માતંગી લકતોનાજ પદો અને સ્તવનોનો સંગ્રહ કરવામાં આવ્યો છે. વિવેશમાં માતંગીની ઉત્પત્તિ અને ચરિત્ર વર્ણવતું માતંગી માહાત્મ્ય તથા મોઢેરા મહિમા પણ આપવામાં આવે છે. એથી પણ વિશેષ ઉપયોગનો ભાગ પુસ્તકમાં આપવામાં આવેલ માતંગી પુજનવિધિ, દેવદેવિઓનાં ધ્યાન સ્મરણના શ્લોકો, તેમજ અન્ય સ્તોત્રો અને સ્તુતિઓ છે. સંક્ષિપ્તમાં આ પુસ્તકમાંથી માતંગીના ભાવિક લકતોને જે જોઈએ તે મળી રહે એ સંગ્રહકનો પ્રાધાન્ય હેતુ છે.

છેવટે સંગ્રહકર્તાએ અતિ શ્રમ લઈ આ પુસ્તક પ્રગટ કરવામાં જે ઉચ્ચ આશય વ્યક્ત કર્યો છે તે આશય સિદ્ધ થાય અને સંગ્રહકર્તા શેઠ રમણલાલ લલ્લુભાઈ તરફથી મોઢ જનતાને અન્ય માતંગી પ્રેરણાનાં પુસ્તકો મળે એજ મહેચ્છા.

લી.

ભોગીલાલ બાલાભાઈ
જેશીંગભાઈ લલ્લુભાઈ કિનારીવાલા
મંત્રીઓ

પ્રસ્તાવના

શ્રી માતંગી સ્તવન સંગ્રહની પ્રેરણા શ્રી માતંગી માતાના લકતોમાંથી જ મળી છે. માતાજીનાં લજનો અને સ્તવનો એક પુસ્તકમાં સંગ્રહ થાય એવી ઇચ્છા માતાજીના લકતોએ ઘણી વખત મહારા આગળ વ્યક્ત કરી છે. મહારી પણ ઇચ્છા એવું એક પુસ્તક તૈયાર કરવાની ઘણા વખતથી હતી. આજે તે વિચાર શ્રી માતંગી માતાજીની કૃપાથી સફળ થાય છે અને “માતંગી સ્તવન સંગ્રહ” પુસ્તક રૂપે પ્રગટ થાય છે એથી મહને ઘણો આનંદ થાય છે.

લજન એ લકિતનું સાધન છે અને લકિત એ આરાધ્ય દેવ-દેવિની સાનિધ્ય પ્રાપ્તિનું પરમ સાધન છે. લજનો રચનાર અને ગાનાર આરાધ્ય દેવ-દેવિના લાવણાં કેટલો તલ્લિન હોય છે! કેટલો સમિપવર્તિ હોય છે! કેટલો પ્રેમાર્દ હોય છે! લજનમાં મસ્ત બનેલો લકત અંતરમાં દર્શન પામે છે. એને તન્મયતા સાધ્ય થાય છે. નરસિંહમહેતા, મીરાં, અખો, કબીર, વલ્લભ ભટ એ સર્વે એ કોટીના લકતો હતા. લજન અને લકિત દ્વારા તેમણે ઈશ્વરનો સાક્ષાત્કાર કર્યો હતો અને જીવન સાધ્ય કર્યાં હતાં. ધન્ય છે તેવા લકતોને.

લજનમાં લાવ છે, સાહિત્ય છે, જ્ઞાન છે, સંગીત છે અને સૌથી વધુ એકાગ્રતાનું સિદ્ધલક્ષણ છે. લજન અને લકિતનું અંતિમ લક્ષ્ય ઈશ્વર સાક્ષાત્કાર છે. એ લક્ષ્ય દ્વારા ઘણા લકતોએ સાક્ષાત્કાર કર્યા છે. જ્ઞાનિઓ, વૈરાગીઓ અને તપસ્વિઓએ જે વર્ષોનાં વર્ષો પછી નથી મેળવ્યું તે લકતોએ શિઘ્ર સાધ્ય કર્યું છે

જ્ઞાનિઓ જ્ઞાન અને જ્ઞેયમાં અને તેના અનેક ઘણા માર્ગોમાં ગોથાં ખાય છે, વૈરાગીઓ રાગ અને વિતરાગના વમળમાં અટવાય છે, અને તપસ્વિઓ દેહદમનના કળોમાં પડેલા હોય છે. જ્યારે લકતને માત્ર લકિત જ દ્યેય છે. લકતનું એક જ દ્યેય હોય છે અને એ એકજ દ્યેય અને એકજ સાધનથી થોડા સમયમાં તે સાક્ષાત્કાર પામે છે. લકતનું દિલ શુદ્ધ છે એનું ચિત્ત સદા પ્રસન્ન છે.

લકતે એ સાક્ષરો નથી. સાહિત્યકારો પણ નથી. છતાં તેમનાં લજનો કેટલાંક ઉચ્ચ કોટીનાં હોય છે. નરસિંહ-અખો-મીરાં ને વલ્લભ સાક્ષરો ન હતા છતાં તેમનાં લજનો જ્ઞાનના લંડાર છે. તત્ત્વચિંતનના કોયડા તેમણે ઉકેલ્યા છે. ઇશ્વરને તેમણે ઓળખ્યા છે અને તેમના દ્વારાજ ઇશ્વરનું સ્વરૂપ જગતે જાણ્યું છે. લજન અને લકિતનો એ પ્રભાવ છે.

મનુષ્ય જીવન સાંસારિક અને વ્યવહારિક અનેક મથામણ અને મુંઝવણોથી ભરપુર છે. તેમાંય આજનું મનુષ્ય જીવન અનેક પાર વિનાની મુશીબતો અને મુંઝવણોથી ભરેલું છે. છતાં ઇશ્વરનાં એંધાણે મનુષ્ય પોતાનું જીવન પાર પાડે છે. ઇશ્વરની આશાએ સંકટ-ઝરત મનુષ્ય પણ ક્ષણિક શાંતિ મેળવે છે. એમ અનેક સંકટોમાં તેમજ અનેક વ્યવસાયોમાં પણ મનુષ્ય એક ઘડી આઘીઘડી પણ ઇશ્વર પ્રાર્થનામાં સમય ગાળે તો તેને અપુર્વ આનંદ અને શાંતિ મળે છે. માનવજીવનની કાંઈક સફળતા તે મેળવી શકે છે. તેથીજ દરેક ધર્મમાં પ્રાર્થનાનું મહત્વ વિશેષપણે સમજાવ્યું છે

શ્રીમદ્ ભાગવતમાં તેમજ તુલસી કૃત રામાયણમાં નવધા લક્ષિત વિસ્તૃતપણે વર્ણવવામાં આવી છે. આ નવધા લક્ષિતના નવ પ્રકારોમાં શ્રવણ લક્ષિત, કિર્તન લક્ષિત, સ્મરણ લક્ષિત, પાદ પુજન લક્ષિત, અર્ચન લક્ષિત, વંદન લક્ષિત, દાસ ભાવ લક્ષિત, સખા લક્ષિત અને આત્મનિવેદન લક્ષિત છે. આ નવે પ્રકારો અંતઃકરણ શુદ્ધ કરવાના, જીવન મુક્તિ પામી ઈશ્વર સાક્ષાત્કાર કરવાના મોક્ષદાર સમા છે. આ પુસ્તક નવધા લક્ષિતમાંની બીજા પ્રકારની કોટીમાં આવે છે.

આ લઘુ પુસ્તકમાં સંગ્રહ કરવામાં આવેલાં સ્તવનો-ભજનો શ્રી માતાંગી માતાના મંદિરમાં દરરોજ ગવાય છે. આરતિઓ થાય છે, શ્લોકો અને સ્તુતિઓ બોલાય છે. વળી શ્રી રામચંદ્રજી હનુમાનજી, ગણપતિ વિગેરે દેવોનાં મંદિરો પણ શ્રી. માતાંગી દેવસ્થાનમાં આવેલાં છે. તેમની પુજન આરતીમાં પણ તેમની આરતી સ્તોત્રો વિગેરે ગવાય છે. એથી જ આ સર્વ સ્તવનો, સ્તુતિઓ, પ્રાર્થનાઓ, ભજનોનો એક સુંદર સંગ્રહ કરી માતાંગી લકતો અને મોઢ જનતા સમક્ષ ધરવામાં આવે છે.

આગળ કહ્યું તેમ ભજન એ લક્ષિતનું સાધન છે અને લક્ષિત એ સાક્ષાત્કારનું સાધન છે. પ્રસ્તુત “માતાંગી સ્તવન સંગ્રહ”માંના સ્તવનો માતાંગી લકતોએ લખેલાં છે તેમાંનાં સ્તવનો કોઈ માતાંગીના સાચા લકતને હૈયે ઉતરશે અને તે દ્વારા માતાંગીનો સાક્ષાત્કાર પામશે તો સકળ મોઢ કોમનો જરૂર ઉદ્ધાર થશે. એવી શુભ ભાવના સાથે આ પુસ્તકનું પ્રકાશન માતાંગી માતાના ચરણે ધરી વિરમું છું. ૐ ઇતિ.

સંવત ૨૦૦૩ અષાઢ સુદ પુનમ

અમદાવાદ.

રમણલાલ લલુભાઈ

એક અભિપ્રાય

મોઢ જનતાએ ખાસ વસાવવા યોગ્ય પુસ્તક

માતંગી

આ પુસ્તકના લેખક અને પ્રકાશક અમદાવાદના શેઠ રમણલાલ લલુભાઈ, પ્રમુખ શ્રી મોઢેશ્વરી ઉર્ફે માતંગી દેવસ્થાન સંસ્થા, મુ. મોઢેરા છે. મોઢેરાના ઉદ્ધાર અર્થે સ્વ. નથુભાઈ ગીરધરલાલ વકીલે લોટરી કાઢીને સારો અર્થ લાંડોળ કરેલો પણ તેમના પુત્ર ગોવિંદલાલ આ લાંડોળમાંથી પાછળથી રૂ. ૨૦૦૦૦/- જેટલી રકમ ઉચાપત કરી ગયેલ અને મોઢેરાની દુખરેખ અવ્યવસ્થિત બની ગયેલી.

સં. ૧૯૩૯ માં આ સંસ્થાનો વહિવટ કર્મીટીએ હાથમાં લીધો તે વખતે સંસ્થાના સરવૈયામાં રૂ. ૫૧૫) ની ખોટ હતી તેને બદલે આજે ૧૯૩૯ થી સંસ્થાનો ચાલુ ખરચો કરતાં અને ઘણાં મોટાં રીપેરીંગ કામો કરાવા છતાં સરવૈયામાં આશરે રૂ. ૫૮૦૦૦/ જમા છે. આ પ્રકારની ઉત્તમ પરિસ્થિતિ શેઠ શ્રી રમણલાલભાઈ, શેઠ શ્રી રતનલાલભાઈ તથા તેમના કુટુંબીજનો જેઓ આ સંસ્થા તરફ પોતાનો ઉદાર હાથ લાંબાવી સંસ્થાને આર્થિક દ્રષ્ટિએ પોષી રહ્યા છે તેમને આભારી છે. આ અહરથો માત્ર આર્થિક સહાય કરીને અલગ ન રહેતાં, સંસ્થાનાં શ્રેય અર્થે પોતાનાં તન મનનો પણ પુરો ઉપયોગ કરી રહ્યાં છે.

આ પુસ્તક પ્રકાશમાં લાવવાનો શેઠશ્રીનો ખાસ હેતુ એ છે કે પવિત્ર ક્ષેત્ર ધર્મારણ્યની અધિષ્ઠાત્રી દેવી માતાંગીની ઉત્પત્તિ, મહાત્મ્ય અને ચારિત્ર્યો આજના ભગવતિ ભક્તો સમક્ષ રજુ કરવાં. માતાંગી મૈયા સકળ મોઠ કોમની કુળદેવી છે

આ સ્થાન સંબંધે સ્કંદપુરાણ અને પદ્મ પુરાણમાં સવિસ્તર વર્ણન આપેલાં છે. આ સંસ્થાનું મહાત્મ્ય શ્રી યમધર્મે નારદ ઋષિને, નારદ ઋષિએ યુધિષ્ઠિરને અને વેદવ્યાસે પણ યુધિષ્ઠિરને કહેલું. આ ઉપરથી આ સ્થાન કેટલું પ્રાચીન છે તેનો ખ્યાલ આવશે. મહાસ્થાન કાશી કરતાં પણ આ સ્થાનની મહત્તા વિશેષ છે. આ સ્થાનમાં આવતાં શ્રી રામચંદ્રજીના વિમાનની ગતિ મંદ પડી ગયેલી. અને તેમને પણ પગપાળા યાત્રા કરવી પડેલી.

સત્યયુગમાં આ સ્થાનને ધર્મારણ્ય તરીકે દ્વાપર યુગમાં વેદભુવન તરીકે અને કલિયુગમાં મોહરક તરીકે વર્ણવેલું છે. મોઢેરા એક વખતનું સારામાં સાડું ધીકતો વેપાર કરનારું બંદર હતું. ભોળા ભીમદેવે સૂર્યમંદિર અને સૂર્યકુંડ બંધાવ્યા. કર્ણદેવે કર્ણસાગર તળાવ અને કર્ણાવતી નગર બંધાવ્યાં. સિદ્ધરાજ જયસિંહે મોઢેરા ફરતો કોટ બંધાવ્યો. આ ઉપરથી સમજાશે કે ગુર્જર નરેશોએ પણ આના ઉત્કર્ષ અને બહોળલાલીમાં સારો ભાગ આપ્યો છે.

પાછળથી મુસલમાનોના હુલ્લાથી આ સ્થાનમાં રમ્ય સ્થાનોની ભાંગફાટ થઈ અને જતે દહાડે મોઢેરાનું પતન થયું. અત્યારે ટેકરા પર વસેલું નાનકડું મોઢેરા પ્રાચીન ઇતિહાસના ગારવની સાક્ષી પૂરે છે.

આ પુસ્તકમાં એકાદશીનો મહિમા વર્ણવેલો છે. અત્યારે દેશદેશના કલાકારો, નિરીક્ષકો, ઇતિહાસકારો, કવિવરો, સાક્ષરો અને વિવેચકો મોઢેરાની યાત્રાએ આવે છે. અને નવિન પ્રેરણા પામે છે. શ્રીમંત આનાજી ગાયકવાડ મહારાજનું પાહું અહીંના માનસરોવરમાં નહાવાથી મટી ગયેલું અને તેમણે મોટું મંદિર બંધાવેલું. મંદિરમાં શ્રી બહુચરાજી માતાજીનો ગોખ છે. તેમાં સ્ફટીકના યંત્ર ઉપર સુવર્ણનો શ્રી ગાયત્રી મંત્ર છે. આજે એ મંત્રનું પૂજન થાય છે.

આ પુસ્તકમાં ગોત્રો, પ્રવરો અને અધિષ્ઠાત્રી દેવીઓની સારી સમજ પાડી છે. આમ રાજાને થયેલ ચમત્કાર, શ્રી રામચંદ્રજીએ કરેલો યજ્ઞ અને આ સ્થાનનો પુનરોદ્ધાર, સુંદર કાવ્યો, માતાજીની સ્તુતિઓ, જીના ફંડની ગેરવ્યવસ્થા, સંસ્થાનો કોટે ચડેલો મામલો અને ભાવલર્યા ગરબા વગેરે બાબતો આ પુસ્તકમાં સારી રીતે વર્ણવેલી છે. પુસ્તકનાં પૃષ્ઠ ૨૭૧ છે. લિખ્ત લિખ્ત સ્થળોનાં, દેવદેવીઓના તેમજ દાનવીર સહાયક વ્યક્તિઓના ફોટાઓથી પુસ્તક વધુ આકર્ષિત જણાય છે. આ પુસ્તકની પ્રસિદ્ધિ ખરેખર મોઢ જનતાને બહુજ ઉપયોગી થઈ પડે છે.

પુસ્તકની કિંમત માત્ર રૂ. ૨-૮-૦ પોસ્ટેજ તથા વી.પી. ખર્ચ અલગ. તમારી પ્રત આજેજ નીચેના શરનામેથી મંગાવો.

ગોરધનદાસ અમીચંદ મણીઆર
ભાવનગર “ મોઢ મહોદય ”

પ્રસિદ્ધ થયું છે

મોઢ જાતિને અતિ ઉપયોગી પુસ્તક

મા તં ગી

લેખક : રમણલાલ લલ્લુભાઈ

ત્રણસો પાનાનું દળદાર પુસ્તક

પચાસ ઉપરાંત ફોટાઓ

ધર્મારણ્ય : મોઢેરા : માતંગી

સૂર્યકુંડ : સૂર્યમંદિર

વિ ગે રે ની

અંતિહાસીક અને પ્રેરણાદાયિ હકિકતોથી ભરપુર પુસ્તક

કીંમત રૂા. ૨-૮-૦

: લખો :

શ્રી માતંગી ઉર્ફે મોઢેશ્વરી દેવસ્થાન સંસ્થા

મુ. મોઢેરા, તા. ચાણસ્મા.

- શ્રી મોઢેશ્વરી ઉર્ફે માતંગી દેવસ્થાન સંસ્થા -

સંસ્થાના માનવંત શ્રેણીઓ

૧. માનદ મુરખી	રૂા. ૧૦૦૦	અથવા તે ઉપરાંત આપનાર
૨. મુરખી પેટ્રન	રૂા. ૫૦૦	અથવા તે ઉપરાંત આપનાર
૩. વાઘસ પેટ્રન	રૂા. ૨૫૦	અથવા તે ઉપરાંત આપનાર
૪. દાતા (ડોનર)	રૂા. ૧૦૦	અથવા તે ઉપરાંત આપનાર
૫. આજીવન સભ્ય	રૂા. ૫૧	અથવા તે ઉપરાંત આપનાર
૬. દશ વર્ષીય સભ્ય	રૂા. ૫૧	અથવા તે ઉપરાંત આપનાર
૭. સામાન્ય સભ્ય	રૂા. ૩	અથવા તે ઉપરાંત આપનાર
૮. તીર્થિના	રૂા. ૩	

ઉપરની કોઈ પણ શ્રેણીમાં સભ્ય બનો

અને સંસ્થાને સહાય કરો.

- પચવ્યવહાર માટે લખો -

શેઠશ્રી રમણલાલ લલ્લુભાઈ પ્રમુખ

શેઠશ્રી રતનલાલ લલ્લુભાઈ ઉપ-પ્રમુખ

મોતીયાગ : એલીસશ્રીજ : અમદાવાદ.

સંસ્થાના પ્રાણવાન પ્રકાશનો

માતંગી કી. રા. ૨-૮-૦

માતંગી સ્તવન સંગ્રહ કી. રા. ૧-૮-૦

મળવાનાં ઠેકાણાં :

શેઠ રતનલાલ લલ્લુભાઈ

મોતીયાગ, એલીસબીજ-અમદાવાદ

શ્રી. સુરેન્દ્ર રતીલાલ મણકીવાળા

ધનાસુતારની પોળ, ગુંદોની પોળ-અમદાવાદ

શ્રી. જોધતારામ મોહનલાલ પંડયા

મુ. વડનગર ખાતરમાં

શ્રી. હીરાલાલ છોટાલાલ શાહ

C/O વિક્રમ મોલની ઓફીસ, ચંપાગલી-મુંબાઈ

શેખ મેમણ સ્ટ્રીટ

શ્રી ગોરધનદાસ અમીચંદ મણીઆર

મોઢ મહોદય ઓફીસ-ભાવનગર.

શ્રી. મોઢેશ્વરી ઉર્ફે માતંગી દેવસ્થાન સંસ્થા

મુ. મોઢેરા (ચાણસ્મા થઇને)

મોઢ મહોદય

મોઢ જનતાનું અતિ ઉપયોગી માસિક
જેમાં મોઢ ઉત્પત્તિ અને અભ્યુદયના
અનેક પ્રશ્નો ચર્ચામાં આવે છે. દરેક મોઢ
તેને અવશ્ય મદદ કરે, અને ગ્રાહક બને.

— લખે —

ભાવનગર : મોઢ મહોદય ઓફીસ.

મહાલક્ષ્મિ પ્રાર્થના

નમસ્તેસ્તુ મહામાયે, શ્રી પીઠે સૂર પૂજીતે ।
 શંખ ચક્ર ગદા હસ્તે મહાલક્ષ્મિ નમોસ્તુતે ॥
 નમસ્તે ગરૂડા રૂઢે કોલાસુર લયંકરી ।
 સર્વ પાપ હરે દેવિ મહાલક્ષ્મિ નમોસ્તુતે ॥
 સર્વજ્ઞે સર્વ વરદે સર્વ દુષ્ટ લયંકરી ।
 સર્વ દુઃખ હરે દેવિ મહાલક્ષ્મિ નમોસ્તુતે ॥
 સિદ્ધિ બુદ્ધિ પ્રદે દેવિ લક્ષ્મિ મુક્તિ પ્રદાયિની ।
 મંત્રે મૂર્તે સદા દેવિ મહાલક્ષ્મિ નમોસ્તુતે ॥
 આદ્યન્ત રહિતે દેવિ આદ્ય શક્તિ મહેશ્વરી ।
 યોગ જે યોગ સંભૂતે મહાલક્ષ્મિ નમોસ્તુતે ॥
 સ્થૂલ સૂક્ષ્મ મહારૈદ્રે મહાશક્તિ મહોદરે ।
 મહા પાપ હરે દેવિ મહાલક્ષ્મિ નમોસ્તુતે ॥
 પદ્માસને સ્થિતે દેવિ પરબ્રહ્મ સ્વરૂપિણિ ।
 પરમેશિ જગન્માતઃ મહાલક્ષ્મિ નમોસ્તુતે ॥
 શ્વેતાંબર ધરે દેવિ નાનાલંકાર ભૂષિતે ।
 જગત્સ્થિતે જગન્માત મહાલક્ષ્મિ નમોસ્તુતે ॥

અનુક્રમણિકા

(કાવ્યની પહેલી લીટી સાથે)

	પાનું
શ્રી ગણેશ સ્તુતિ સંસ્કૃત	૧
ધર્મારણ્યે મહારાજ સ્થાપિતો ગિરિજા સુતઃ	
ગણપતિ સ્તુતિ.	
પ્રથમ નમુ ગિરિજા સુત ગણપતિ	૨
ગણેશને વંદન.	
સૌમ્યાનંદ મુખારવિંદ દીપતું	૨
ગણેશ પુજન.	
પુરણ પ્રેમ ધરી સાચુ નેમ	૩
ગણેશ પ્રાર્થના	૩
અતિ પ્યારી શુદ્ધ શુદ્ધ નારી	
જન્મ મરણનો તારક.	૪
પુજવા લાયક શ્રી ગુણનાયક	
દયાળુ દેવ	
ગણપતિરાય સમરે સુખ થાય.	૪
માતંગી સ્તુતિ.	૫
માતંગીને વંદન.	
મહા તેજસ્વિની દેવી	૬
ઉદ્બોધન.	
જગો જગો માતંગી માત જગો.	૭
નિમંત્રણ	
મારે મંદિરે આવો માત માતંગી.	૭
માને આમંત્રણ	
માતંગી પધારો મહારે આંગણે.	૮

શ્રી મોદેશ્વરી માતાજીનો ગરબો.	
પધારો માતંગી મોરી માય.	૯
શું !	૧૦
અમારી આલશક્તિ મા	
મોદેશ્વરી મહાત્મ્ય.	૧૧
નૈયા લાવો પાર.	૨૧
આવો આવો દીન દયાળી નૈયા લાવો પાર	
મા ગણી તમારો !	
મા માતંગી આવો રે પુણી તમારી પાવલડી.	૨૨
માતંગીનો આશરો !	
માતંગી લેજો સંભાળ.	૨૩
માગ્યું આપોને !	
માતાજી માગ્યું આપોને	૨૪
એક પ્રશ્ન !	
માતા મોદેશ્વરી મતવાલી હો માત	૨૫
કેમ જોયો !	૨૬
હારે કેમ જોયો મનુષ્યા જનમ.	
માતંગીની ધૂન મચાવો.	૨૭
પૂજારી માના મંદિરમાં આવો.	
માતંગીને	૨૭
તૂજને મળવા રખડી ભટકયો	
ઈશ્વરીના ગુણ ગાન	૨૮
છીએ પુત્ર સૌ એક માતૃ તણા તો	
માના શરણે	૨૮
બૂસો પડેલો માતંગી હું	
માના ગુણ ગાન	૨૯

ગાઈએ માઈએ ગુણુ તમારા	
માતાના નામની લગની.	૩૦
લગની લાગી માતંગી તારા નામની રે	
માતંગીને	૩૧
માતા તારી મધુર મમતા	
અમૃતનાં પાન.	૩૨
માતા અમૃત ફેરાં પાન	
પાવડી પૂજન.	૩૨
મારી માતંગી માત; પુણુ તમારી પાવલડી.	
જનની સ્તવન.	૩૩
શીશ્વ નામી નમીએ મોઢેરા જનની	
માતંગી પ્રાર્થના	૩૪
માતંગી હવે દે બકિતનું દાન.	
યાચના	૩૪
મનહર મંગળ મૂર્તિ જોતાં	
દર્શન ભાવના	૩૬
મોઢે દર્શન દે માતંગી માત	
દર્શનેચ્છા	૩૭
મા ! માતંગી પાળે પાન	
યાચના	૩૭
કહીએ કહીએ બાળ તમારાં	
દર્શનની પ્યાસ	૩૭
માના દર્શન વિના ન જાઉં	
માતંગીને પ્રાર્થના	૩૮
થયો સ્નેહ વશ માતંગી.	
દર્શન લિક્ષ્મ	૩૯

હે દીન દયાળી માત માતંગી	૫૧
શક્તિનો ગરબો	૪૦
શુદ્ધ જગથી માતંગીને નવરાવીએ રે	
સ્તુતિ	૪૧
ભક્તિનાં દાન તમે દેજો મા!	
ગરબો.	૪૨
મારાં મોદેશ્વરી માત	
ગરબો.	૪૩
મા માતંગી રંગે રમતી	
ચાળ	૪૪
આજ મારે થઈ છે આનંદની હેલી.	
શ્રી માતંગી માતાજીની આરતી.	૪૫
જય માતંગી માત જય જય અંખે માત	
અબોલડાં	૪૬
બોલો બોલો રે માતંગી માત	
માતંગી ગરબો.	૪૭
મા લગની તારી લાગી રે	
માતંગી પૂજન	૪૮
પૂજન કરતાં માતનું	
મોદેરા	૪૯
મીઠા લાગ્યા છે મને મોદેરાના ટેકરા	
માતંગી ધ્યાન સ્તોત્ર	૫૦
મોદેરા મહિમા	૫૦
માતંગી પૂજને	૫૯
સૌ ચાલો માતંગી પૂજવા	
આમંત્રણ	૬૦

	પાનુ
કે પધારજો રૂડા આસો માસમાં રે સ્તુતિ.	૬૧
જય મા માતંગી મોદેશ્વરી	
માતંગીને આમંત્રણ	૬૧
ગાવો ગાવો માતંગી માત	
મંગળ વર્ષા	૬૨
મંગળ વરસે મંગળ વરસે	
મોદેશ્વરીને	૬૩
મોદેશ્વરી છો શિરતાજ	
તું આધાર	૬૪
હવે તૂજ વિના	
માતંગીને દ્વારે	૬૫
બાલક આવ્યો રે	
દર્શનકી પ્યાસ	૬૬
માતંગી દીખા દે દીદાર.	
ચાંદનીનો ગરબો	૬૭
વરસી એ એ વિશ્વ ચોકની ચાંદની.	
માતાનો મેળાપ.	૬૮
મીઠા લાગ્યા તે મને માતના મેલાવડા.	
ધર્મારણ્ય ધામમાં	૬૯
મીઠા મોર ટહુકે છે મોહરક ધામમાં	
ગુણ ગાન	૭૦
ગાવો ગાવો માતંગી ગુણગાન	
જગો માતંગી	૭૧
તમે જગો રે માતંગી મા	
આના ઉપકાર	૭૨

	પાનુ
બહુ તારા ઉપકાર માતંગી	
માતંગીને	૭૩
ભક્ત પરે દયા લાવો રે	
આવી કરજો રહાય.	૭૪
જીવન ઝોલાં ખાય.	
માતંગીને શરણે	૭૪
જય જય ગિરીરાજ કુમારી.	
હાથ મારો મુકશો માં	૭૫
દીન દયાળી માતંગી મૈયા	
માડીની વાટ	૭૬
ઉઠોને બદારિકા રહાય કરો	
માતંગી મૈયા	૭૭
દયાળુ મોરી માતંગી મૈયા મેરી શુદ્ધ લેના	
મારી ઝુંપડીમાં	૭૮
આવો મારી ઝુંપડીમાં આજ માતંગ	
અંતર નાદ	૮૦
મા મા મુજ અંતરનાદ માતંગી	
માતંગીનાં વાળ	૮૧
અમારી લેજો માતંગી સંભાળ	
માતંગીનો આશરો.	૮૨
મા જેવો તેવો છું તમારો	
માતાજીના મહિના	
કારતક માસે માત કાલિકા	
માની ચુંદડી.	૮૪
માની ચુંદડીનો રંગ લાલ માતંગી માની	
માતંગીના ચરણ કમળમાં	૮૫

	પાનુ
ઉઠ પ્રભાત માતંગી કે ચરણ કમળ ખ્યાલિં	
શ્રી ભદ્રારિકા	૮૬
જયતિ વાઘેશ્વરી જયતિ જૂવનેશ્વરી	
તુમી હો !	૮૭
ૐ કાર આદી મંત્રોકી ઇશ્વરી તુમ્હી હો	
અંતરની ભાવના	૮૮
સૌનું કરો કલ્યાણ માતંગી	
એક સહારા	૮૯
સૂના હે માતંગી તેરા નામ	
સ્તુતિ	૯૦
નયનમાં સદા વસજે	
માતંગીના પુજને	૯૨
માતંગી ભદ્રારિકા માવડી પુજી તમારી પાવડી	
દીલની આશ	૯૪
બ્રહ્મા વિષ્ણુથી પણ પાર	
માનું ખ્યાન.	૯૫
માતંગીસે મન ખ્યાન મીલાવે	
માનાં દર્શન.	૯૬
થયો સ્નેહ વશ માતંગી.	
માનો હિંડોળો	૯૭
આવણુ રે મહીને હીંચે હીંડોળે	
વિશ્વતારીણિ મા	૯૮
કહાં જય છીપી માતંગી જનની.	
પ્રાતઃ સ્મરણો.	૯૯
શ્રી માતંગી પુજન વિધિ	૧૦૩
શ્રી માતંગી અષ્ટક.	૧૧૫
દર્શનમ્બા	૧૧૭
મોતીડે વધાવું મા તમને	
માનો થાળ.	૧૧૮

	પાનુ
આરોગે માતંગી મોરી માય.	
શ્રી ગણપતિની આરતિ	૧૧૯
જયદેવ જયદેવ વંદે ગજવદના	
શ્રી હનુમાનજીની આરતિ	૧૧૯
જય બજરંગ બાળા	
શ્રી રામચંદ્રજીની આરતિ.	૧૨૦
શક્તિની આરતિ	૧૨૧
જય આઘા શક્તિ	
પુષ્પાંજલી	૧૨૨
મંગલ આરતિ.	૧૨૫
મા મોતીડે વધાવું ને મંગલ ગાઉ	
છડી પોકાર	૧૨૫
માતંગી માત ગલે પુલનકો હાર.	
શ્રી દેવી કવચ	૧૨૬
શ્રી અર્ગલા સ્તોત્ર	૧૩૧
શ્રી કીલક સ્તોત્ર	૧૩૩
શ્રી સૂક્તં	૧૩૫
શ્રી દેવી સૂક્તં	૧૩૮
શ્રી શક્રાદિ સ્તુતિ	૧૪૧
સંકટ દુઃખ નિવારણ છંદ	૧૪૯
માતાને પ્રણામ છંદ	૧૫૦
પુષ્પાંજલિ	૧૫૧
શ્રી મોદેશ્વરી પ્રભાવ સ્તોત્ર	૧૫૨
મોઢ ઉત્પત્તિ કાવ્ય	૧૫૪
દેવી અપરાધક્ષમાપન સ્તોત્ર	૧૭૯

धर्मारण्ये महाराज स्थापितो गिरिजा सुतः ।
तुन्दिलो वामनश्चैव नाग यज्ञोपवीतकः ॥
सिद्धि बुद्धि फलत्रेष्ठे लक्षलाभ सुताउभौ ।
विक्रीणाति कुटुंबयो मोदकार्थे सपातुकः ॥
दक्षिणस्याम्प्रतो ल्यायां एकदन्तं च पीवरम् ।
आद्यंचैव महादेवं स्वयंभूः सुर पूजितम् ॥
जटिल वामनं चैव नाग यज्ञोपवीतकम् ।
अक्षंचैव महाकायं कुठारं च फरे स्थितम् ॥
वंदेहं कमलं इस्तं सर्वविघ्न विनाशनम् ।
रक्षणाय च लोकानाम् नगरादक्षिणाश्रितम् ॥
सुप्रसन्नं गणाध्यक्षं सिद्धिबुद्धि नमस्कृतम् ।
सिद्धराभंसुरश्रेष्ठं तीव्राङ्कुशधरं शुभम् ॥
शत पत्रे शुभे पुष्पै अर्चितं ह्यमरादिभिः ।
प्रणम्यच महद्भक्त्या तुष्टुवुस्तं सुरास्ततः ॥

ગણપતિ સ્તુતિ

પ્રથમ નમું ગિરિન્ન સુત ગણપતિ;
 શ્વેતવસ્ત્રન કરી વદન મુહાગી.
 રિદ્ધિ સિદ્ધિ છે ખોળે ધારી;
 અગ્રપુન્ન અંકાય તમારી !
 વિઘ્ન હરો રાહુ વિનતી અમારી.

ગણેશને વંદન

સૌમ્યાનંદ મુખારવિંદ દ્વીપતું, ગંભીર લેજે ભર્યું,
 વિદ્યોના હણુતા ગણેશ પ્રભુને ઐશ્વર્ય આપે ઘણું;
 ભોળાનાથ મહાન શંકર તથા, દેવી મહા પાર્વતી,
 તેના પુત્ર મહાન છે ગણુતણુ, સર્વોપરી એ પતિ.
 બ્રાતા કાર્તિક સ્વામી છે ગંહુળળા, જેણે હણ્યો તારકા,
 એવા કાર્તિક સ્વામી ને ગણુપતિ, દેવો મહી છે મહા;
 મોટું પેટ મહા વિશાળ દિપતું, દેખાવડું ભવ્ય છે,
 એવા દેવ ગણેશને નમન હો, લાખો પ્રણામો ઘણા.

ગણેશ પુજન

પુરણ પ્રેમ ધરી સાચું નેમ, ગણેશને પુજ્યે પુરણ પ્રેમ.
આઘ સતી ઉમીયા થકી ઉપન્યા, મંગળ રૂપ દીસે તેમ.
ગણેશને૦

માતા કેરું વચન પાળવા ઉભા રહ્યા દ્વારપાળ જેમ.
ગણેશને૦

શંકર ગણદેવને હરાવી, ચોદા બન્યા કુશળ ક્ષેમ.
ગણેશને૦

વિઘ્નનાશક દેવ દયાળુ, પુજન કરે તેનું સર્વે તેમ.
ગણેશને૦

હાસ શકરા હનીયામાં ફર્લભ, મનુષ્ય દેહનું આર્થિક એમ.
ગણેશને૦

પ્રાર્થના

અતિ ખ્યારી શુદ્ધશુદ્ધ નારી, ગણેશને છે અતિ ખ્યારી.
સુપક વાહન મનગમતું કરી, તે પર કીધી છે સ્વારી.
ગણેશને૦

માત પિતાની સેવા બજાવી, બન્યા શુભના ભંડારી
ગણેશને૦

પ્રદક્ષિણા માત પિતાની કરીને, મેળવી છે બેઉ નારી.
ગણેશને૦

શિવ બ્રહ્મા વિષ્ણુનું વરદાન પામી,
પ્રથમ પુજ્યાના બન્યા અધિકારી.....ગણેશને૦
હાસ શકરા કહે દોષ કર બેઠી, લેજો શુદ્ધશુદ્ધ વિચારી.
ગણેશને૦

જનમ મરણનો તારક

પુજવા લાયક શ્રીગુણ નાયક, ગણપતિ છે પુજવા લાયક.
 પ્રેમ કરી પુજે ગણેશ હુંદાળો,
 ધર્મ અર્થ મોક્ષ વર દાયક.....ગણપતિ૦

નાભી વિષ્ણુ જેના હૃદય પ્રહાર,
 કંઠે શંકર સૌના સહાયક.....ગણપતિ૦

સમરો સિદ્ધિ દાતા દેવ દયાળુ;
 શુદ્ધિ બુદ્ધિનો તે તો પાળક.....ગણપતિ૦

સંસાર સાગર તે તરી જાયે શાંતિકારક. ગણપતિ૦

દાસ કહે આગળાવે હરીને
 જનમ મરણનો તારક.....ગણપતિ૦

દયાળુ દેવ

ગણપતિરાય સમરે મુખ થાય, સૈયર પૂજીએ ગણપતિરાય.
 પ્રથમ પહેલો પુન્ય તે તો, પંચદેવના દહેરા માંય.....સૈયર૦

અક્ષત કંઠાવટી કર લઈને, કરીએ વેદવિધિથી પુન્ય.....સૈયર૦

તેલ સીંદૂર મુંઢાળાને ચઢાવો, મનોકામના પુરી થાય.....સૈયર૦

એક દંતુશળદેવદયાળુ, ચૌદ લોકમાં તેનો મહિમાય.....સૈયર૦

સુરનર મુનીવર સેવા કરે છે દાસ શકરારામ ગુણગાય.....સૈયર૦

मातंगी स्तुति

मायाकुण्डलीनिक्रिया मधुमति कालिकला मालिनी ।
मातंगी विजया जया भगवति देवी शिवाशांभवी ॥
शक्ति शंकर बलुभा त्रिनयना वाग्वादिनी भैरवी ।
ह्रींकारी त्रिपुरा परा परमपि माता कुमारीश्वरी ॥

ध्यायेऽहं रत्नपीठे शुक्कल पटितं शृण्वतां श्यामलांङ्गी ।
न्यस्तेकाङ्घ्रिसरोजे शशिकलधरां बलुकीं वादयन्तीम् ॥
कल्हारा बद्ध मालां नियमित विलसच्चुलिका रक्तवस्त्राम् ।
मातंगी शङ्खपात्रां मधुमद विवशां चित्रकोद्धासि मालाम् ॥

वन्दे मातरम् व्यक्तानां व्यक्तां च जननि पराम् ।
दीनोऽहं बालकः कांक्षे सेवां जन्मनि जन्मनि ॥

માતંગીને વંદન

૧

મહાલેખસ્વિની દેવી, શુભ નારા સુશોભિની,
ધર્મારણ્યે વિરાજંતિ, માતંગી મોઢ-ધર્મશ્રી;
ધનુષ્યાણુ છુરીકાને, ખર્જૂ ત્રીશૂલ માલિકા,
આઘ શક્તિ મહામાયા વંદુ મોઢેશ્વરી સદા.

૨

મંગલ રૂપ નિધાન, કાટી રૂપ ધર્યાં મા !
મહાભર નયનો લાલ, શક્તિ જ્યોત ભર્યાં મા !
જય માતંગી માત, શરણું તુજ આચું મા !
વંદુ વારંવાર કૃપા નિશદ્ધિન યાચું મા !

૩

અનંત જ્યોતિ પરમા સ્વરૂપા !
માતંગી મૈયા સહુ વિશ્વ વંદ્યા;
મોઢેશ્વરી ધન્ય કલ્યાણ કારી !
વંદુ સદા માત આનંદકારી.

જ. મો. રાવળ

ઉદ્બોધન

જાગો, જાગો માતંગી માત જાગો,
 જાગો મૈં જગાઉં;
 જાગો મીઠી નીંદ્રાસે,
 નિંદ્રામેં તેરા કયા લગે;
 ઉઠકર માતંગી મંદિરમેં જાગે,
 માતંગી મંદિરકી સેવા કીધી;
 માતંગીકું માલા પહનાઈ,
 માલામેં ભાત ન્યારી;
 જાગો માતંગી માત જાગો,
 જાગો મૈં જગાઉં;
 જાગો માતંગી માત જાગો.

રમણલાલ લલ્લુભાઈ

નિમંત્રણ

મારે મંદિરે આવો, માત માતંગી.
 જોતા'તા માતંગીની વાટરે —માતંગીં
 આસોપાલવના તોરણ ગંધાવું,
 આંગણીએ કુલડાં વેરાવું રે—માતંગીં
 કંકુ કેશરની ગારો ગોરાવું,
 સીંદુરીએ આકળીઆ પડાવું રે—માતંગીં
 આંગણીએ આવો માત, આંગણાં દીપાવો,
 અંતરમાં પ્રકટે પ્રકાશ રે—માતંગીં
 મોઢ સેવક માને કરજોડી વિનવે
 સૈની પુરોને તમે આશરે—માતંગીં

નરસિંહાલ મોદી

માને આમંત્રણ

માતંગી પધારે મારે આંગણે
 મનમાં તારા દર્શનની મને આશરે માતંગી૦
 આદીતવારે કડ તારી સ્થાપના
 ગુણ ગાવાને મન માડે હરખાય રે માતંગી૦
 મુધ બુધ સોમવારે આપો માતંગી
 શરણુ રાખો જાણી તારો દાસ રે માતંગી૦
 ભોમે ભાગોને ભીડ મોઢેશ્વરી
 ભક્તના ઉપર રાખો સદા ભાવ રે માતંગી૦
 બાળા સ્વરૂપે બુધે ભાળીયાં
 વાઘ ઉપર માતંગી થયાં સ્વાર રે માતંગી૦
 અટળીત કળા છે ગુરુવારની
 નીરખી નયન થાકી થાકી જાય રે માતંગી૦
 શોભા શુકર તણી શી કહું ?
 શરીર ઉપર શોભી રહ્યા શણગાર રે માતંગી૦
 છેલ્લો છે વાર શની આતમો
 સ્મરણુ કરે તો મુખી સર્વે થાય રે માતંગી૦
 માગે તમારો ભક્ત ઝેટલું
 કર બ્રહ્મીને ઉતારો ભવંપાર રે..... માતંગી૦

‘માતંગી ભક્ત’

શ્રી મોદેશ્વરી માતાજીનો ગરબો

પધારો માતાંગી મોરી માય

ગરીબને આંગણે પધારો. ટેક૦

અંતરના કરીએ સનમાન

ગરીબને૦

દેહરૂપ આંગણું સન્નૃપ્યું તમ કારણે

અંપરૂપ તોરણો છે હૈયાને ગારણે,

લક્ષિતના કુમકુમ છંટાય—માવડી, ગરીબને૦

સદ્ગુણના માણ હું સાથીઆ પુરાવું

લાવનાના અક્ષત હું સ્નેહથી ચડાવું,

અંતરના અર્પું ઉપહાર—માવડી ગરીબને૦

ઉર્મીની કળીઆ મા પ્રેમથી ચડાવું

પ્રેમ તણા વારિની છેળો ઉડાડું,

આનંદના આગર રેલાય—માવડી ગરીબને૦

વિનતિ મુણીને માણું હાર મારી કરજો,

અંતરમાં લક્ષિતને લાવનાને ભરજો,

બુદ્ધિનો કરજો વિકાસ—માવડી ગરીબને૦

વસ્તુ સહુ દુનિયામાં તેં છે બનાવી,

સઘળે મા તું અને તેં છે ઉપજાવી,

મારી તો લક્ષિત ગણાય—માવડી. ગરીબને૦

અલ્પમતિ અર્પે છે લક્ષિતને લાવના,

સ્નેહથી સ્વીકારજો મા લાવનાના કુલડાં

રાખો ચરણોની માંય—માવડી, ગરીબને૦

વેણીલાલ કોઠારી

શું ?

અમારી આઘ શક્તિ મા, ચરણમાં શિર નમાવું હું;
 ન એવી, કેઈ વસ્તુ છે, કહો સેવા બળવું શું ?
 અમારી.

અખીલ બ્રહ્માંડનાં વ્યાપક, ન ખાલી સ્થળ મળે તુંથી;
 કયા સ્થળમાં કહે! જઈને, માતંગી મા, બોલાવું હું ?
 અમારી.

સ્વયં તેં, વિશ્વ સૌંદર્ય, તમે આધાર સૃષ્ટિનાં;
 જગતજનની હવે ક્યાંથી, કહો વાગા વીંટાવું હું ?
 અમારી.

તમારી એ મહા જ્યોત, તપે રવિ, ચન્દ્ર ને તારા;
 પછી ઉભરતે માટે, કયો દિપક જલાવું હું ?
 અમારી.

હૃદય પ્રેમે કંઈ પુનઃ, શરણમાં તન કરી અર્પણ;
 કહે દુનીયા છે, ઘટવ્યાપી, હવે તમને જણાવું શું ?
 અમારી.

—પંડયા જોઈતારામ મોહનલાલ

મોઢેશ્વરી મહાત્મ્ય

૧

સૂણો સ્કંદ મહા પ્રજા, કાર્ય અદ્ભુત દેવીએ,
કીધાં જ્યારે મહા દૈત્ય આવ્યો તે સ્થાનને વિષે.

૨

માર્યો તે દેવીએ જ્યારે મહા હુષ્ટ અમુરને
ત્યારે તે સ્થાનના વિપ્રો, પામતા ખૂબ હર્ષને.

૩

સ્કંદ બોલ્યા,
કોણ હુષ્ટ મહા દૈત્ય, શાને માર્યો શ્રી દેવીએ,
હે પ્રભો કેવી રીતે તં, આવ્યો એ સ્થાનને વિષે.

૪

એ સર્વ કહો મુજને વિસ્તારીને મહા પ્રભો,
શીવજી બોલ્યા,
એક દિને મહા હુષ્ટ દૈત્ય કણ્ઠાટ નામનો

૫

આવી તે શોભીતા સ્થાને, ધર્મારણ્ય સમીપમાં
કરે વિઘ્ન મહા હુષ્ટ, નાશ દંપતિ દ્વિજનાં.

૬

ધર્મારણ્ય મહા સ્થાને, વસે જે પ્રાહ્મણો ભલા,
મહા હુષ્ટ હરે નિત્યે, દંપતિ સ્થાનમાં વસ્યાં.

૭

મહા ઘોર કુકર્ભેથી, પ્રાહ્મણો ખડાવરા બન્યા,
અને દશ દિશા વિશે, દૈત્યને શોધતા બધા.

૧૨

૮

ન દેખ્યો દુષ્ટને જ્યારે, ખીન્ન વિપ્રો થયા દીવે
અને કહ્યાણિ માતાને, પ્રાર્થતા દુઃખ મુક્તિએ.

૯

નાશ તે દુષ્ટનો કરશે, પ્રસન્ન જ્યોતિ સર્વદા,
વિચારીને કરી સ્નાન, એક ચિત્ત મનો કરી.
મળીને ત્યાં ગયા વિપ્રો, બ્રહ્મકુમારી જ્યાં વસી.

૧૦

પૂજીને અર્ચનો કીધાં, ચંદનાદિ સુશોભન
પુષ્પ નૈવેદ્ય ને ધૂપે, લક્ષિત યુક્ત દ્વિજેન્દ્રમ.

૧૧

પ્રાર્થીને મનવાચાથી, નમ્ર સ્તુતિ વળી કરી,
એકાગ્ર ચિત્તથી વિપ્રો, આરાધે માતાને પછી.

૧૨

નમીએ બ્રહ્મ પુત્રીને, નમીએ બ્રહ્મચારિણી,
નમીએ જન્મ માતાને, નમીએ સર્વ ગામિની.

૧૩

હીંકારી વેદ રૂપેને, કહીંકારી તેજ રૂપ છે,
આદિ મધ્યાંતમાં દેદિ, વ્યાપીને માત રક્ષજે.

૧૪

મહા દુષ્ટ અને પાપી, દૈત્ય સંતાપતો મહા,
તું વિના કુલ દેવી ના, અન્ય છે કોઈ રક્ષવા.

૧૫

સ્તુતિ પૂજા સુલક્ષિતથી, પ્રસન્ન થઈને પછી,
પ્રત્યક્ષ દેવી ત્યાં પ્રગટયાં, દ્વિજેને વરદાયિની,

૧૩

૧૬

આપુ હું દિજ જાતિને, માગો જે ઈષ્ટ તે વર,
તમારી ભક્તિથી પ્રીય, હર કષ્ટે ન સંશય.

૧૭

ગ્રાહણે જોડ્યા,
તમે ધાત્રી મહા વિદ્યા, ત્રીવેદીની મુરોત્તમા,
કર્ણાટી દૈત્યને મારી, કરે તેજસ્વિની મયા.

૧૮

શ્રી માતા જોડ્યા,
તથાસ્તુ કહીને દેવી, કુલમાતા હસ્યાં જરા,
ભક્તને રક્ષવા માટે, વિચારે હુષ્ટ મારવા.

૧૯

મહાદેવજી જોડ્યા,
પછી કેવલ થકી ચુકત, શ્રીમાતા મુણ રાજન,
કોપથી ભૂકુટી વક, થયાં શાં લાલ લોચન.

૨૦

અતિ કોપ ચઢાવીને, વામતાં અગ્નિ મુખથી,
અને તે તેજથી પ્રગટયાં, માતાંગી માત ઈશ્વરી.

૨૧

કાલી ને મુખ વિકાળ, શોભતી શુભ નાસિકા,
રકત માલા ધરી કંઠે, મહે છે લાલ લોચના.

૨૨

ધનુષ્ઠાણ ધર્યાં હસ્તે, ખડ્ગ ખેટક જે વળી,
કુઠાર છુરી ત્રીશુળ, મધપાત્ર મુહાવતી.

૧૪

૨૩

અક્ષ માલા ધરી કંઠે, મદ કુંભ વળી ધર્યાં,
શંખ ચક્ર ગદા સર્પ, બાળુ હસ્તે સુકાવતા.

૨૪

તોમર શક્તિએ શોભે, ભૂજા અષ્ટા દશામકા,
“શું કરું કહો વિપ્રો”, દિલ્લેને અમ બોલતાં.

૨૫

“કર્ણાટ દૈત્યનો ઘાત, કરો માતા” દિલ્લે વદ્યા,
તેવે યુદ્ધ થયું ઘોર, અમુર માતાનું મહા.

૨૬

માતાંગી માતાની સાથે, દૈત્યનું યુદ્ધ દારણુ,
બમ્બુ ને રણમાં દિવ્ય, ગાજતા શસ્ત્ર તુમુલ.

૨૭

લીલાઓ કરતાં હુદ્દ, દેવીના સન્મુખે ધસ્યો,
કિન્તુ માતા તણા બાણે, કરચ્છેદ થઈ પડ્યો.

૨૮

પછી મુદ્દગર જે ઘોર, અમુર હસ્તમાં ઝડી,
મારવા દેવીને ઢોડ્યો, ઉરમાં ખુબ રોષથી.

૨૯

પછી ઢાલ ધરી દેવી, શબ્દ હુંકાર ગર્જતા,
ઉગામી ત્રીશૂલ માર્યું, દૈત્યના વક્ષ મધ્યમાં.

૩૦

દેવીના શોર્યને દેખી, દૈત્ય તે ક્ષણ માત્રમાં,
માથાથી દૈત્ય પ્રગટાવી, આઢરે નાશ દિગ્જના

૧૫

૩૧

ત્રાસ ત્યાં વરત્યો ઘોર, આખાએ પુરને વિષે,
ભાગતા ભયથી વિપ્રો, સર્વ દીશા ભણી અને.

૩૨

અતિ વ્યાકુલ ચીંતાએ, વિપ્રો ને વણીકો બધા,
નાશતા ત્યાં વઢે દેવી, ધરેના ભય દીલમાં.

૩૩

મઘ પાન દરી સઘ, અમુર દુષ્ટને હણું,
અને ત્યાં મઘ પાત્રેથી, સ્વમુખે મઘ ખી લીધું.

૩૪

તેવે માતાંગી કોખ્યાંને, દુષ્ટને હણવા ધસ્યાં,
કર્ણાટી તે મહા દૈત્ય, અદૃષ્ટ વિચર્યા તદ્દા.

૩૫

ક્ષણીક ધારીને જોયું દેવીએ, દુષ્ટ કયાં ગયો,
અને સ્વાખન સમી માયા, દૈત્યની દેવી તોડતાં.

૩૬

તેવે ઘણાંટને દેખી, પડકારે ત્યાં પરસ્પર,
અને યુદ્ધ વિષે ચમક્યાં, દિવ્ય જે શસ્ત્ર વિવિધ.

૩૭

નિવારે સર્વ શસ્ત્રોને, મારતાં દેવી જે રણે,
પછી શસ્ત્ર તણે! ધાવ, દુષ્ટને વક્ષમાં કરે.

૩૮

સ્પર્ધા બન્ને કરે યુદ્ધે, અન્યોન્ય જય આશથી,
શુકાચાર્ય તણી માયા, વિસ્તારે દુષ્ટ ત્યાં પછી.

૧૬

૩૯

સ્વતેજે દેવીએ ત્યારે, હણી માયા તત્ ક્ષણ,
યુદ્ધ ત્યાં ત્યાગીને દૂષ્ટ, ભાગ્યે ત્યાં થકી વિમૂઢ.

૪૦

ગયો દેવી સમીપે એ, કામદેવ સ્વરૂપ શો !
ચહુ થાવા પતિ તારો, સન્મુખે જઈને વધો.

૪૧

ભૂવન ત્રણમાં દેવી, વીર હું મુજને વરો,
દેવી બોલ્યાં;

દૈત્યરાજ તને પ્રિય, એવું તું ઠીક બોલતો.

૪૨

રૂપમાં તુજશો કોઈ, ભૂવન ત્રણમાં નથી,
કીન્તુ મ્હારી પ્રતિજ્ઞા જે, સાંભળો દૈત્ય રાજવી.

૪૩

શામલા અનુજ મ્હારી, જહેન તે મુજ લગ્નમાં,
કરે વિધ્નો પિતાજીએ, સ્થાપી દૈત્ય વિદારવા.

૪૪

ન કોઈ પરણે તેને, એથી તું કરીને મતી,
લગ્ન માટે કહે તેને, હું એ ચત્ત કરૂ પછી.

૪૫

દૈત્યેન્દ્ર ભગિની મ્હારી, કુવારી શામલા હજી,
અઘાપિ તે મ્હને રક્ષે, વર તું સાથ તેહની.

૪૬

મહાવીર ! પિતા મ્હારા જહેન તે આપશે તને
આવી જે શામલા પોતે, કોપથી વેગ શો દીસે.

૪૭

આવતી શામલા... જોઈ, કણાટ ખૂબ ક્રોધથી,
વેગથી મારવા દોડ્યો, દુષ્ટ શો પૂર જોસથી.

૪૮

વિવાહ કાજ તે દુષ્ટ, આવતો જોઈ શામલા,
શુની સ્વારી કરી જોણે, હણ્યો દૈત્ય ક્ષણે તદા.

૪૯

મહા યુદ્ધ થયું ઘોર, દુષ્ટ દાનવ ત્યાં મર્યો,
ધર્મારણ્યે મહાશક્તિ, હાથે તે સ્વર્ગ સંચર્યો.

૫૦

મઘ માસ તણા કૃષ્ણ, પક્ષની તૃતીયા દિને,
હણ્યો કણાટ દેવીએ, વિપ્રો ત્યાં જય ઉચ્ચરે.

૫૧

ઉત્સવ ગીતને નૃત્યો, ઉજવે હર્ષથી બધા,
દુધપાક વડાં આદી, નૈવેદ્યો ખુબ ત્યાં થતા.

૫૨

હર્ષ દેવી દીક્ષે પામ્યાં, અને મોહિરક પુરે,
સંપત્તી સુખની દાતા, માતંગી માત ઉત્સવે.

૫૩

મહોત્સવ પ્રસંગે સા, માત માતંગી પૂજતાં;
ધન પુત્રાર્થ સીદ્ધિને, સ્થાનનાં વાસી પામતાં.

૫૪

વ્યાસ બ્રહ્મા:

સૂણે સ્કંદ મહારાજ, માતંગી માત પૂજન;
ઉત્સવ વ્રત વિવાહે, કરવું હર્ષ પૂર્વક.

૫૫

સર્વ ઉત્સવમાં નિત્ય, કરવું માત પૂજન,
અને જો ના કરે કોઈ, પામશે દુઃખ નિશ્ચય.

૫૬

દંપતિ, માતને પૂજે, સુખી થાય સદંતર;
માત કૃપા થકી પામે, વાંચીતાર્થ મહુદ્ધલ.

૫૭

કુલદેવી બોલ્યા:

કુદ્રો ને વણિકો સૂણો, પૂજન મહાર્ સર્વદા;
વિવાહ કાર્યમાં કરવું, સુખથી શુભ શાંતિદા.

૫૮

એકાવનો વિધિ શુભ, પ્રિય છે અતિ મુજને;
પંચાશત કોષ્ટકો પૂરી, પૂજવા લાલ અક્ષત.

૫૯

અને તે સ્થાનની પૂજ, કુદ્રોએ કરવી પછી,
માતાને બોલતાં સુણી, વિપ્રો સન્મુખ આવીને;
નમાવી વિનયે શીર, જોડી હસ્ત મહુ વદે.

૬૦

આપ છે માત સર્વેનાં, રક્ષક સ્થાનનાં મહા;
શુભાર્થે દંપતિ કેરાં, વસો આપ અહીં સદા.

૬૧

તથાસ્તુ એમ બોલીને, થયાં અંતરૂધ્યાન ત્યાં,
અને વિપ્રો મળી સર્વે, દેવીના સ્થાનકે ગયા.

૬૨

પૂજતા દેવીને નિત્યે, વિપ્રને સૌ અનુચરો;
શ્રીમાત, વળી રાજા, આપતાં તેમને વરો.

૧૯

૬૩

શ્રીમાતા બોલ્યાં:

પ્રસન્ન આજ હું વિપ્રો, માગો જે વરદાન તે,
મહેશ્વર તણા શબ્દે, આપું હું ઇષ્ટ સર્વને.

૬૪

વિપ્રો બોલ્યાં:

દ્વિજેને વણીકે કેરાં, દંપતિ માત સર્વનાં;
નિર્વિઘ્ન કરજે દેવી, માગીએ એટલી કૃપા.

૬૫

શ્રીમાતા બોલ્યાં:

તથાસ્તુ કહીને દેવી, ફરીથી શબ્દ ઉચ્ચર્યા;
વિવાહ ઉત્સવે નિત્ય, દિવ દંપતિ સર્વદા.

૬૬

અંજનો નયને કરજે, અને તેજ સમું ત્રીણુ;
ભ્રુકુટી મધ્યમાં ટપકું, કરવું સર્વાર્થ સિદ્ધિશું.

૬૭

નિર્વિઘ્ન સાધવા નિત્યે, દ્વિજેને સેવકે મળી;
માતંગી માતની પૂજા, કરવી ગૃહર્ષ શાંતિથી.

૬૮

એવી પૂજા થકી રાજ, શાંતિ નિશ્ચય પામશે;
ધર્મારણ્ય તણાં વાગ્ની, શાંતિને સુખીયાં થશે.

૬૯

હવ્યાણી બ્રહ્મપુત્રી હું, કૃપા છે મુજ સૌ ગૃહે;
સાંભળી શબ્દ સૌ વિપ્રો, હર્ષ આનંદથી વહે.

૭૦

માતા માતંગીની પૂજા, કરીશું પ્રતિવર્ષને;
માઘ કૃષ્ણ તૃતિયાએ અર્પીશું ભેટ આત્મી જે.

૭૧

તથાસ્તુ એમ બોલીને, દેવી અદ્રશ્ય થાયને;
ઉરે ઉમંગ આનંદે, વિપ્રો સ્વગૃહે સંચરે.

૭૨

ત્યારથી ત્યાં પ્રતિવર્ષે, દેવીનાં પૂજનો થતાં;
શ્રીમાતા મહા શક્તિને, કુમારી બ્રહ્મપુત્રીના.

૭૩

મહા કર્ણાટ ચોદાને સંહાર્યો દેવીએ પછી;
દ્વિજોને સેવકો સર્વે, વસે ત્યાં સુખ શાંતિથી.

૭૪

આખ્યાન જે કહ્યું આજે, કુલદેવી તાણું મહા;
બ્રહ્માએ સ્થાપીયાં દેવી, રક્ષવા પુર સર્વદા.

૭૫

હોમ યજ્ઞ જપાદિને, કર્મ શ્રેષ્ઠ સુવૃત્તિએ,
વેદ વિદ્યા લણે ધ્યાને, શાંતિથી દ્વિજ સૌ વસે.

૭૬

મહાત્મ્ય માતનું શુભ, સંપૂર્ણ આજ આ કહ્યું;
શ્રીમાતા તણું શ્રેષ્ઠ, મહાત્મ્ય સાંભળે કદી;
કોઈ કાળે કુળે તેના, અનિષ્ટ સંભવે નહિ.

૭૭

અપુત્ર પામશે પુત્ર, ધન હીન સુસંપત્તિ;
આયુ આરોગ્ય ઐશ્વર્ય, શ્રી માતા સુપ્રસાદથી.

ૐ ઇતિ

ઇતિ શ્રી રુકંદ પુરાણમાંના પાતાળ ખંડમાંના
ધર્મારણ્ય આખ્યાનમાંનું શ્રી માતાંગી મહાત્મ સમશ્લોકી
સંપૂર્ણ.

અનુવાદક જગુભાઈ રાવળ.

નૈયા લાવો પાર

આવો આવો દીનદયાળી નૈયા લાવો પાર
માતંગી નૈયા લાવો પાર
વમળે ચઢી છે ભવસાગરમાં, પંથ કપાવો આજ
માતંગી પંથ કપાવો આજ, આવો આવો૦

ચંટોળે શું બહુ વળી વાચે, ડગમગ થાતી નાવ
માતંગી ડગમગ થાતી નાવ
ઘડીએને પલકે સરકી જાયે, હાથ ન રહે સુકાન
માતંગી હાથ ન રહે સુકાન, આવો આવો૦

જળની છેળો ઉપરા ઉપરી, ઉડે અંદર બહાર
માતંગી ઉડે અંદર બહાર
ઉપર આલને નીચે પાણી, મધ્યે તારો બાળ
માતંગી મધ્યે તારો બાળ, આવો આવો૦

સૂઝ નથી પડતી અમને કાંઈ, હૃદય બહુ મુઝાય
માતંગી હૃદય બહુ મુઝાય
સુકાન સોંપ્યુ બન રખવૈયા, છોડી તુજ પર આશ,
માતંગી છોડી તુજ પર આશ, આવો આવો૦

ઝટપટ ઝટપટ દોડી આંવા, રાખો છેવટ લાજ
માતંગી રાખો છેવટ લાજ
ઉગારી લે છેલ્લી ઘડીયે, નહીં ભૂલ એ પા'ડ
માતંગી નહીં ભૂલ એ પા'ડ આવો આવો૦

‘માતંગી ભકત’

મા ગણી તમારો !

મા માતંગી આવો રે પુંજી તમારી પાવલડો
 કુલડે વધાવું રે પુંજી તમારી પાવલડો
 કેસર કુમકુમ લાલે લગાવું
 રાગ્યા મોતીના હાર પહેરાવું
 ગુલાલે નવડાવું રે પુંજી તમારી પાવલડો
 કંચન કેડીયામાં દીપ જલાવું
 વિધવિધ ભોજન માતા ધરાવું
 હેતે જમાડુ રે પુંજી તમારી૦

ગંગા જળે માતા ઝારી ભરાવું
 લકિતલાવે માતા આચમન કરાવું
 મુગંધી છંટાવું રે પુંજી તમારી૦

સોપારીને પાન બીડલાં રે આપું
 રમ્ય મૂર્તિ તારી હૃદયે સ્થાપું
 આરતી ઉતાડું રે પુંજી તમારી૦

પ્રદક્ષિણા કરી પુષ્પ ચઢાવું
 માતંગી માની ધૂન મચાવું
 મસ્ત બની નાચું રે પુંજી તમારી૦

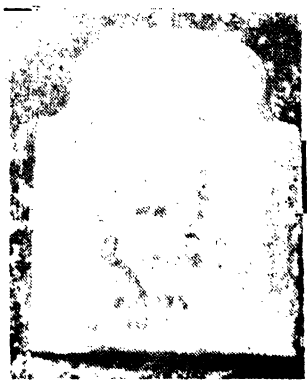
મોઢેશ્વરી ભકતને ગણી તમારો
 ભકત જનને મા તારો સહારો
 શરણે રાખો રે પુંજી તમારી૦

‘માતંગી ભકત’

માતંગીનો આશરો

માતંગી લેજો સંભાળ બારણે આવ્યો છે બાળ
 ગાયો વિના જેમ વાછરડાં તળાવ
 માતા પિતા વિના ઝુરે છે બાળ બારણે....માતંગી.
 આશરે માતંગી આવ્યો છું દોડી
 બીજા કોઈનો નથી આધાર બારણે....માતંગી.
 છોડે કોઈએ પણ બાળક માતાનું
 મુણ્ણે જગતનો પોકાર બારણે....માતંગી.
 આધાર માતંગી જીવનમાં એક છે
 ભક્ત ને દેજો દેહાર બારણે.....માતંગી.

‘માતંગી ભક્ત’

માંગ્યું આપોને

માતાજી મને માંગ્યું આપોને
 માંગ્યું આપોને મારી માત, મને માંગ્યું આપોને;
 મુજને દર્શનની આશ માતાજી મને માંગ્યું આપોને.
 સેવા કરવાની મા શક્તિ આપોને;
 ભાવભીની માજી ભક્તિ આપોને;
 જાણી તારો જાળ, માતાજી મને માંગ્યું આપોને.
 ઉમંગ મારા ઉરમાં લાવોને,
 પ્રેમામૃત માજી પ્રેમે પાવોને;
 લાગ્યું માતંગી પાય માતાજી મને માંગ્યું આપોને;
 દ્વારે આવો તો માજી કુલડાં વેરાવું
 મોતીડાં કેરં ચોક પુરાવું
 સાથીયા સિંદુરના માત માતાજી મને માંગ્યું આપોને
 દુઃખીયા આવી દર્દ પોકારે
 આપ વિના કોણ ચઢશે વડારે
 આશરો માતંગી માત; માતાજી મને માંગ્યું આપોને.
 આંધળા આવી આંખોરે માંગે;
 પગ વિનાના આવી પાયરે માંગે;
 પુરો જાળકની આશ માતાજી મને માંગ્યું આપોને.
 મોઢેશ્વરી મારો ભવ મુધારે;
 ઢહેશે પોકારી જાળ તમારો;
 જોડે ભકત જોડે હાથ માતાજી મને માંગ્યું આપોને

‘માતંગી ભકત’

એક પ્રશ્ન !

માતા મોઢેશ્વરી મતવાલી હો માત ! ક્યાં જઈ આવ્યાં ?
કહેને મા તારા દિલડાની વાત ક્યાં જઈ આવ્યાં ?
માતા મોઢેશ્વરી૦

દેવોને દર્શન દેવા ગયાં'તાં;
અમુર કેરા રણમાં રહ્યાં'તાં;
આટલી વાર શાને લાગી હો માત ! ક્યાં જઈ આવ્યાં ?
માતા મોઢેશ્વરી૦

ભાવિક ભકતે મા તમને પોકાર્યાં;
મુણીને શબ્દ તમે જઈને હુંકાર્યાં;
છિન્ન લિન્ન વસ્ત્ર થયાં શાને હો માત ! ક્યાં જઈ આવ્યાં ?
માતા મોઢેશ્વરી૦

સિંહના વાહન તમે મૂકી ક્યાં આવ્યાં ?
વાઘેશ્વરી થઈ ક્યાંથી રે આવ્યાં ?
ખડ્ગ ખોયું ને ત્રિશૂળ લાવ્યાં હો માત ! ક્યાં જઈ આવ્યાં ?
માતા મોઢેશ્વરી૦

‘માતંગી ભકત’

કેમ જોયો !

હારે કેમ એજે જોયો મનુષ્યા જનમ તેં પ્રાણીયાં
 હારે ભજન કરી પ્રિતે-માતંગીને ન જાણીયારે; હારે કેમ
 કુમાર અવસ્થા માંડી કમ' હીણે! કહાવીયો
 હારે રમત ગમત મહી રાતત્રીન ગુમાવીયારે; હારે કેમ
 ભર જોળન તેં તો ભટકવામાં ગાળીયું
 હારે ઠફાળાજી માંડી ઠાઠ ગહુ જાણીયારે; હારે કેમ
 બુઢાપા મહીં જ્યારે ગલ હિણુ થઈ ગયો
 હારે માળા કરમ મધ્યે અહીં જોડો કાણીયારે; હારે કેમ
 મરવા જોડો ત્યાં સુધી આંખ નવ ઉઘડી
 હારે અવની ઉડોળમાં ગમચ કેમ શાણીયારે; હારે કેમ

‘માતંગી ભક્ત’

માતંગીની ધૂન મચાવો

પૂજારી માના મંદિરમાં આવો.

માના મંદિરમાં આવો પુજારી (૨).....

શુદ્ધ હૃદય શુદ્ધ ભાવ ધરીને

માતંગીને શિષ્ય નમાવો....

પૂજારી૦

નિત્ય નિયમને પૂજન અર્ચન

“મા”માં પ્રીત લગાવો

કાલાઘેલાં કિર્તન સુંદર

માતંગી ગીત ગાવો....

પૂજારી૦

માની મસ્તી રગ રગ રેડી માતંગીની ધૂન મચાવો

માની ભક્તિ રણપુર રેલી માતંગીની અલખ જગાવો....પુજારી૦

ઘડીભર માડી દૂર ન થાએ એવાં પુજન બનાવો

તુંડી તુંડી માતા મેં તમ બાળક એવી પ્રીતિ લગાવો....પુજારી૦

અનંદ ઉપકારી માતા એક જ એમાં ભૂલ ન આવો

મેઢેશ્વરી ભક્તની ત્રિવિધ પૂજા માને ચરણે લગાવો...પૂજારી૦

‘માતંગી ભક્ત’

માતંગીને

તુજને મળવા રખડી ભટકયો;

નિજ મંદિરીયે ફરીને પટકયો;

છતાં તું દુર હો છે.

ઉડી પ્રભાતે સ્તુતિ કરતો;

અશ્રુએ ભરી ભરી રડતો;

છતાં તું દુર હો છે.

તુજ ચરણે મસ્તક મૂક્યું;

તુજ શોધમાં જીવન થાક્યું;

છતાં તું દુર હો છે.

રમણલાલ લલ્લુભાઈ

ઈશ્વરીના ગુણગાન

છીએ પુત્ર સૌ એક માતૃ તણા તે;
 અહા ! મોઢની માત મોઢેશ્વરી જો !
 અમે બંધુઓ બાળ માતૃશ્રી તારાં;
 કરી સંપદે અંતરે સૌ અમારા. ૧
 સદા સતિમાં વિદ્રતા સ્થાપજે તું,
 વળી નીતિના વાવટા આપજે તું;
 પ્રભા કીર્તિની મોઢમાં મૂકજે તું;
 બધા ભક્તિના માર્ગ ખુલ્લો મૂકે તું. ૨
 સદા તારજે માત જહાલી અમારી;
 વળી રાખજે ઉર માયા અમારી
 અમે બાળ સૌ માત મોઢેશ્વરીના
 ગુણો ગાઈએ મોઢ સા ઈશ્વરીના. ૪
 નૌતમકાન્ત.

માને શરણે

ભૂલો પડેલો માતંગી હું; આવ્યો શરણ તારે હવે;
 આધાર તું આધાર તું આધાર મારો તું હવે-ભૂલો ૦
 નિશંક જેની પાસે હું ઉભો બનું નિશ્ચિત તે;
 ના કોઈના ના કોઈના; ઓ માત તું વિના મને-ભૂલો ૦
 સંસાર દુઃખ દાવા નજે; હતાશ ગળતા હું કને;
 ઓ માતંગી તારો આશરો; દેખાય તું વિના મને-ભૂલો ૦
 સર્વ સ્થિતિ સર્વ વેળા; સર્વ સ્થાને સર્વથા
 આધાર હો આધાર હો; આધાર મારો તું જ હો-ભૂલો ૦
 રમણુદાસ લલ્લુભાઈ.

માના ગુણગાન

ગાઈએ ગાઈએ ગુણ તમારાં;
મુણે માતંગી મતવાળાં;
કરો જીવન શુદ્ધ અમારાં; .... ગાઈએ.

વારે વારે વંદન કરીએ;
હૃદય ધ્યાન તમારાં ધરીએ;
આપો ભકિત રસની ધારા. .... ગાઈએ.

શરણુ આવ્યો શરણું દેજો;
માથે ખોળે મૂક્યું જો જો
વિનતિ મુણજો માતંગીમારાં .... ગાઈએ.

અંતર જાણો આપ દયાળી;
ગિરદ સંભાળો બહુ નામી;
જલદી કરજો ભવ નિસ્તારા. ... ગાઈએ.

મૈયા હૃદય કમળમાં ગિરજો;
પ્રીતે અમૃત રસને પાજો;
થાશે ભકતથી ના ન્યારાં. ... ગાઈએ.

‘માતંગી ભકત’

માતાના નામની લગની

લગની લાગી માતંગી તારા નામની રે;
 આવી મળશે ક્યારે તમે માત;
 માતંગી તારા નામની રે લગની લાગી;....ટેક૦
 માણ પુર્વે જનમની પ્રીતડી રે;
 આપણે માતા પુત્રનો અંબધ;....માણ તારા૦
 હું તો આવી ઉભો તમ બારણે રે;
 મુજને આપો દર્શન માતંગી માત....માણ તારા૦
 જનમી મોઢેશ્વરી નવ જણીયાં રે;
 મેં તો એજે ખોયો અવતાર;....માણ તારા૦
 ખાધુ પીધુ ને અંતે ખેલીયાં રે;
 માર્યા માયા એ જ્યારે માર;....માણ તારા૦
 અંધકાર અંતરમાં છવાઈ રહ્યો રે
 કરો જ્ઞાન દિપકની જ્યોત.....માણ તારા૦
 બાળક બુદ્ધિ વિનાનો પણ આપનો રે
 બોલે ગાંડુ ઘેલુ તો કરો માફ....માણ તારા૦
 મોઢેશ્વરી! ભકિત તારી વિચાર્યા રે
 મેં તો કીધાં ન પુજ પાઠ.....માણ તારા૦
 અવસર ક્યારે માતંગી એવો આવશે રે
 આપણો ક્યારે થશે મેળાપ...માણ તારા૦
 પેટને આટે પ્રપંચો આશ્ચર્યા રે
 કીધાં હશે વળી ઘણાં પાપ.....માણ તારા૦

સંગીત : મહાશય

‘માતંગી ભકત’

માતંગીને

માતા તારી મધુર મમતા;
 દેખી દિલ માંડે હરખાય;
 મધુર લાવના તારી દેખી;
 મન માંડી શીશુ મલકાય.

પુન્ય માતા સેવા તારી,
 કરવાને દિલ તલશે છે;
 નિશ દિન દેખું અટારીએ;
 ચુમવા ચરણ દિલ દોડે છે.

ચંદ્રસમું તુજ ઉજ્જવલમુખ;
 ભાળી ભાળી ધરાઉં ના;
 કરવાને દિલ રણ તારું,
 શિશુને શી આજ્ઞા માતા.

શરમાએ શા માટે માતા,
 શિશુ કરશે સેવા તારી.
 દિલ ચાહે તો કર આજ્ઞા,
 લાખ લાખ છે વંદન માત.

ડોલરકુમાર

અમૃતનાં પાન

માતા અમૃત કેરાં પાન; પાતી હસી હસીને;
માના લાવ લીના એ લાવ; ભરતી હસી હસીને;
માતા.

કુસુમશા કુમકુમ પગલાંને,
પ્રીતિ પાડી પાડીને;
મા માતાંગી ખેલે આજ ગરબે ધૂમી ધૂમીને;
માતા.

હેલે ચઢી માતાંગી આજ,
પાડે છે એ પુણ્ય પ્રભાવ;
હાંશે રમતા માતાંગી મા તાળી પાડી પાડીને;
માતા.

‘માતાંગી ભકત’

પાવડી પુજન

મારી માતાંગી માત; પુંજી તમારી પાવલડી;
હું તો જોઉં તમારી વાટલડી; મારી માતાંગી માત-ટેક.

તમે મોહિરેક પુરના વાસી છો,
તમને કહું છું એક વાતલડી—મારી.

તમે મન મંદિરમાં વસીયા છો;
તારી રૂડી વાગે છે હાકલડી;—મારી.

તમે જયમલ રખારીને જશ આપ્યો છે;
તેણે ચારી તમારી ગાવલડી.—મારી.

ભકિતના ભોજન આપીશું લાવતા;
તમને પીવડાવીશું દુધને સાકરડી.—મારી.

તમને મોઢ સેવક મૈયા વિનવે છે;
તમે અલોને મારી આંગલડી—મારી.

નરસિંહાલ મોદી.

જનની સ્તવન

શિશ નામી નમીએ મોઢેરા જનની !

પુણ્ય પીયુષ વાહિની—મા....તા

પાળક બાળકની....

શિષ્ય૦

નયન કૃપા બાહુડા રૂઢાતાં

આશા આશિષની....

શિષ્ય૦

વરસાવો મા ! અમીનાં ઝરણું

આરત અન્તરની....

શિષ્ય૦

સહુ ઉપમા લાયક છે સ્યામા !

રૂઢાયક ! વીર તણી....

શિષ્ય૦

ધીર—મુનિ ધ્યાતા, ગુણ ગાતાં;

મુક્તિદાયિની !....

શિષ્ય૦

જયકૃષ્ણ મુરતી

માતંગી પ્રાર્થના

માતંગી હવે દો લકિતનું દાન (૨). ટેક.
 વિષય વાસમાં બહુ દિન ખોયા;...
 સહી બહુ કંઈ હાન..... માતંગી.
 કેને જઈને કહું દયામય; કોઈ ન દેતું ધ્યાન—માતંગી.
 કામ ક્રોધની મહીરા પીતા, ખડી ગઈ ખોટી ખાન—માતંગી.
 દયા કરે તો છુટું માતંગી તારી દયા છે મહાન—માતંગી.
 સહુ કોઈ બાણે કહ્યું ન માને; એ મન છે નાદાન.—માતંગી.
 તું દયાળુ અતિ કરુણાગર; હું દુર્ગુણની ખાણ—માતંગી.
 મુખનું સાધી જગ સાફ છે; હઃખમાં માતંગી માત—માતંગી.
 લકત જનોની તું માડી; દુર કરે અભિમાન—માતંગી.
‘માતંગી લકત’

ચાચના.

મનહર મંગળ મુરતી જેતાં મનડું મોહું માતરે;
 માતા તારી કૃપા થકી તો આવું છું તુજ પાસરે. મનહર
 બાળકનો હોય જે વાંક માતા; કંઈ ના જોજોરે;
 લકતજન તારી માશી માગે; તુજ દર્શનની આશરે. મનહર
 સર્વ સ્થળમાં વ્યાપી રહ્યા છે; વારંવાર નિહાળુરે;
 કોટી કોટી સ્વીતેજ તમારૂં; સર્વે લકતાની આથરે. મનહર
 સંસારમાં કંઈ ચાર ન દીઠો; માતંગી પ્રેમ છે મીઠોરે;
 તુજ ચરણાર્વિંદને ઇચ્છું; ટાળો લવનો ત્રાસરે. મનહર
 અમીદૃષ્ટિ સૌ પર તારી; સૌની દ્યો છે સંભાળરે;
 માતંગી મા તમે છો મારાં; કડ વિનતી ખાસરે. મનહર
 મનડું મારૂં બહુ અકળાય; માતંગી લેજો પાસરે;
 અપરાધ મારા ક્ષમા કરીને; ઝીલજો મારો હાથરે. મનહર
 તું પ્રહ્લાણી તું રુદ્રાણી; તું મહેશ્વરી માતંગીરે;
 શુદ્ધ ભાવથી લકિત કરતાં; દર્શન દ્યો સાક્ષાત્તરે. મનહર
 ન સમજી કંઈ લકિત તારી; પણ મા છે તું મારી રે;
 લકતજન જે આવે પાસે; દેજો ચરણમાં વાસરે. મનહર

‘માતંગી લકત’

દર્શન ભાવના

મોહિ દર્શન હો માતંગી માત;
 મોરા મન બહેલા હો માતંગી મા;
 સોનેકા પલંગ ઘડવા દઉં;
 ચાંદીકા સેજ ખીછવા દઉં;
 બાલીસપે હીરે ટંકવા દઉં;
 માતંગી રખે રખવૈયા—મોહિ દર્શન.
 કુલ કુલકા હાર બના કર;
 કલી કલી મેં પ્રેમ પીલાકર;
 આપકો ઉસ હાર પીના કર;
 લઉં મેં રાજ બલૈયા.—મોહિ દર્શન.

રમણુલાલ લલ્લુભાઈ.

દર્શનરચના

કાવ્ય

મા! માતંગી પાળે પાન; આળે હસી હસીને (૨)
 તારી પ્રેમ લકિતના ભાવ; દેજે હસી હસીને—
 આળે શરદ પુનમની રાત
 તેની શોભાની શી વાત
 હેતે; રમજે; મારી માત; ગરબે તાળી પાડીને—મા.
 તમે છો મોઢ સકળની માત
 આળે ભુલાઈ ગઈ છે માત
 કરવા જગ માંહી વિખ્યાત; આવો દોડી દોડીને.—મા.
 માંચુ તારો પુણ્ય પ્રભાવ
 તારે લડસે માડ નાવ
 તારા બાળકનો પોકાર; તારો હસી હસીને—મા.
 આ છે બાળકની જો આશ
 રહેજે સદા તું મારી પાસ
 ઘેલો માતંગી દર્શન કાજ; દેજો હસી હસીને—મા.

જોઈતારામ પંડ્યા

માયના

કહીએ કહીએ બાળ તમારાં;
 તમે છો માતંગી મા મારાં;
 ગાવા જીવનમાં ગુણ તારા — કહીએ.
 તમને આજે વંદન કરતા; (૨)
 મનમાં ધ્યાન તમારું ધરતાં;
 જગદંબા છો માત મારાં — કહીએ.
 જન્મી હું અસાની ભૂલ્યો (૨)
 મારા સ્વાસ્થ્યમાં છું ડુબ્યો;
 હવે ચક્ષુ ખોલો મારા — કહીએ.
 માજી ! મારે મંદિર આવો (૨)
 હેતે ભક્તિ રસને પાવો;
 રહેશો રામ થકી ના ન્યાસ — કહીએ.

જોઈતારામ પંડયા

દર્શનની ખ્યાસ

માના દર્શન વિનાન જાઉં
 આકૃત પડે જો શિરે;
 હિંમત ધરું કે દિવે;
 અમજવું યા મનાવું. માના દર્શન.
 ખ્યાત્રી ભલે મિટાવે;
 તરસો ભલે છીપાવે;
 થવાનું હોય તે થાયે; માના દર્શન.
 અંતે ફના હો થાયે;
 કે બેડા પાર હો જાયે;
 યા હોમ કરી ઝુકાયે. માના દર્શન.
 ‘માતંગી ભક્ત’

માતંગીને પ્રાર્થના

થયો સ્નેહ વશ માતંગી; મારાં લવનાં લાગ્ય

ઉઘાડયારે—થયો.

લાગ્યવંત થયો લગવતી આંજે; દર્શન પામ્યો તારૂં;

મળ્યું લવ તરવાનું બારૂં; મારા પૂર્વના કૃપીયારે—થયો.

અધકારમાં હું અથડાયો; આજ સુધી નવ જાણ્યું;

મળ્યું મન ગમતું આ ટાણું; તમે મુજ ઘટમાં

હવે જડીયારે—થયો.

દયા કરી માતંગી લખાવો; કર તમારો માણ,

મુકો મમ શિર પર હસ્તકમળ આપ તણો મન

થઈ રાણ—થયો.

નિર્બલ મનનો લકત માગે; આશ પુરણ કરજે;

મા બહાર લકતની કરજે; તમે સહાય થજે—

માતંગી મા—થયો.

રતનલાલ લલ્લુભાઈ

દર્શન લિક્ષા

હે દીન દયાળી માત માતંગી મા
દર્શન દેવાને દોડી આવજો. ટેક.

રાત જાગી જાગીને જાય છે;
ઘેન આવીને પાછાં લરાય છે;
ઝમકી જવાય છે; આંખડી મિંચાય છે. દર્શન.

ખાન પાન ભૂલી ગયો ધ્યાનમાં;
આન લાન ખોયું તમ પ્તાનમાં;
ચિત્તડું લોભાય છે મનડું મુંઝાય છે. દર્શન.

દુંડી દુંડી વળ્યો ઠામે ઠામે;
ફરી ફરી થાક્યો ચારે ધામે,
જેમજેમ આવું પાસ, ફરફર કરો વાસ. દર્શન.

હામ હારી ગયો સંસારમાં
ખની ગયો છું હતાશ લાનમાં
દીશ કે દીશા કાંઈ સુઝતી નથી માતા. દર્શન.

નથી વૈલવ વિલાસ કાંઈ માંગતો
નહી આશા બીજી કાંઈ રાખતો
લિક્ષા દર્શનની એક, સખો લક્ષતની ટેક. દર્શન.

‘માતંગી ભક્ત’

શક્તિનો ગરબો

શુદ્ધ જગથી માતંગીને નવરાવીએ રે,
કુમકુમ અક્ષત અને પુષ્પોથી વધાવીએરે—ટેક.

અંતરમાં આસન આનંદ થકી આપીએરે;
શોભીત સિંહાસને, માને સ્નેહ થકી સ્થાપીએરે,
અલંકારોથી માતંગીને શણગારીએરે—કુમકુમ.

શ્રદ્ધા સુગંધ ભર્યો ધૂપ પ્રકટાવીએરે,
આત્મજ્ઞાન દીપ તણી જ્યોત પ્રજ્વળાવીએરે;
મન મેવા નૈવેદ્ય ધરાવીએ રે.—કુમકુમ.

શિવ અને શક્તિને એક રૂપ માનીએરે,
આદ્ય શક્તિ છે સ્વતંત્ર, શાસ્ત્રથી પીછાનીએરે;
માત કર્તા હર્તા છે એ પ્રમાણીએરે.—કુમકુમ.

અષ્ટાદશ ભુજવાળા માતંગીનું ધ્યાન નિત્ય ધરીએરે;
વધુ વખત મંત્ર પાઠ ભક્તિમાં વધારીએરે;
દાન પુણ્યોથી જીવન સુધારીએરે. કુમકુમ.

નવરાત્રીની મીઠી મોજ આવીને સૌજ માણીએરે,
શ્રીમાજીના ભક્તો સર્વ સાથે આપને પગે લાગીએરે;
શ્રીમાજીની સેવામાં આખી રાત જાગીએરે
કુમકુમ અક્ષત અને પુષ્પોથી વધાવીએરે.

રતનલાલ ભલ્લુભાઈ

સ્તુતિ

ભકિતના દાન તમે દેજો માતંગી મા !
 બાળક ચરણે આવી નમે, માતંગી મા અંબીકા
 સ્વરૂપ છે—ભકિતના.
 મોરમુકુટ માનાં કાનોમાં કુંડળ !
 કરમાં કંકણ સોહાયરે !
 માતંગી મા અંબીકા સ્વરૂપ છે—ભકિતના.
 હીરાના હાર માને હૈયે મુશોભતાં !
 પાયે ઝાંઝર ઝમકારરે !
 માતંગી મા અંબીકા સ્વરૂપ છે.—ભકિતના.
 બદ્ધ ત્રિશૂળ માના હાથે મુશોભતા !
 સિંહ ઉપર સ્વારરે !
 માતંગી મા, અંબીકા સ્વરૂપ છે.—ભકિતના.
 ઘીનો દીવો મા ! તારૂં ત્રિશૂળ જ્યાં !
 અનેક રૂપે તારો વાસરે !
 માતંગી મા અંબીકા સ્વરૂપ છે.—ભકિતના
 ભાવે કુભાવે માનેરે ભજતાં !
 અંતર માડું હરખાયરે !
 માતંગી મા અંબીકા સ્વરૂપ છે.—ભકિતના.
 ગાંડાને ઘેલાં ગુણ માનારે ગાઈએ !
 ચરણમાં ચીતડું ચાહીએ !
 માતંગી મા અંબીકા સ્વરૂપ છે.—ભકિતના.
 માજના ભકતોને મીઠાં લાગે છે !
 ભકિતના દીધેલા દાનરે !
 માતંગી મા અંબીકા સ્વરૂપ છે.—ભકિતના.

અંદ્રશંકર મૂળશંકર

ગરબો

મારાં મોઢેશ્વરી માત, મારાં માતંગી છે માત,
મારાં કુળના દેવી !

મારાં કુળના દેવી; મા છે જોયા જેવી
જેને મુર મુનીએ સેવી, એવી મોઢેશ્વરી માત. મારા..

આવ્યા સેવા કરવા કાજ, ધરી અંતરમાં ઉલ્લાસ;
માણ પુરજો મારી આશ; રાખી ચરણમાં નિવાસ. મારા.

મા હું અજ્ઞાની અણુસમજી મા ભૂલી ગયો મા નામ,
ગઈ છે શુધબુધ મારી સાન, માણ ભૂલી ગયો
છું લાન. મારા..

છોડ કછોડ થાયે માતાજી, તમ તરછોડે નવ ચાલે;
માને ભૂલી ગયેથી આજ, મારા અંતરમાં સાલે. મારાં.

આવી ચરણે માને નમતાં; આનંદ ઉર નવ માય;
જનુની જાણી શરણે આવ્યો; માડું મામાં મન
લોલાય. મારાં.

માના દર્શન આવી કરીએ, જેથી મુખ સહુ પાર્મીયે;
મોઢેશ્વરીના ગુણગાન; ગાંડાઘેલા નિત્ય ગાઈએ. મારાં.

આરામુરના અંખા દયાળી, બહુચર મા મહાકાળી;
તેઓ ત્રણે સ્વરૂપે એક; માતા માતંગી ભાળી. મારાં.

આરાધુ હું માતંગીને, અતિ કૃપા જે રાખે
અંદ્રશંકર ગુણુ માના ગાય; તાડ નામ સદા જાપે. મારાં.

અંદ્રશંકર

ગરબો

રાગ સારંગ

‘મા’ માતંગી રંગે રમતી મતવાલી
 જન્મ સંગી યૌવન મદ્યેલી દયાળી. મા.
 શરદ ઇન્દુ શા ! વદન મનોહર ! બાબ દિવાકર વરણી ?
 રમવા રાસ નવલ નવરાત્રે ! ઉતરી આજે ધરણી.
 શોભન રૂપન સહઆલી....રંગે.
 કુમ કુમ વરણે ચરણે અંજર; કમલ સમીપ નખ જ્યોતિ.
 કટીએ કાંચી રમ્ય રૂચિર શી; સૂર્ય સમી ઉદ્યોતિ;
 રત્ન જડીત રૂપાળી....રંગે.
 નવ નવ બાહુ ડાબા જમણા; આયુધથી શણગારી;
 મણિમય કંગન અભય લૂનામાં, બણબણે તેજ પ્રસારી,
 મૃગવતિ સ્કંધ નિહાળી....રંગે.
 કનક કળશ સમીપન પયોધર કંચુકી છે કસકસતી,
 ચમક ચુંદડીએ ધવલ તારલા નવ યૌવન હસહસતી,
 કેશરી સાડી વાળી....રંગે.
 કઠે મોતીહાર ચિખુંકે હીરક જ્યોતિ અળકે,
 નાકે નથની કુંડળ કણો તામ્બુલ મુખ મંદ મલકે,
 આર્દ્ર કટાક્ષ કૃપાળી....રંગે.
 મૃગ મદ્ય ચંદન કુમકુમ કર્પૂર અર્ચિત ટીલડી લાલે,
 સીમન્તે સિન્દુર નિશાની ત્રિભુવનમાં શા ગાલે.
 શીર મણિધર લટવાળી....રંગે.
 ‘સુમન્ત’ દર્શન રૂપ અનેરે દેતી બાલક જાણી,
 અંજો ! ત્રિપુરે ! બગલે ! લટ્રે ! દુર્ગીમાત લવાળી.
 માની ! બાલે ! બીરદાળી....રંગે.
 મા. માતંગી રંગે રમતી મતવાલી મા.

શામળદાસ

થાળ

આજ મારે થઈ છે આનંદની હેલી,
 એજ ઘેર માતંગી પધાર્યા સાહેલી.....આજ૦
 લાવ થકી મેં તો ભોજન બનાવ્યાં,
 સોનાના ટાટ દીધા મેલી;
 પ્રેમના પાટલા પ્રીતેથી મૂક્યા,
 આવા આસનીયે સહેલી.....આજ૦
 સગપણનો શિરોને હેતની પુરીઓ,
 જ્ઞાનના ધી માં તળેલી;
 માયાના મેં તો માલપુડા કીધા,
 દયા દૂધપાક દીધો મેલી.....આજ૦
 ભક્તિનાં લજ્યાં, આરત અથાણાં,
 ચિત્તની ચટણીઓ કરેલી;
 ગમનાં ગીલોડાંને શાન્તિનું સુરણ,
 લાવનો લાત મુકવેલી.....આજ૦
 દીનતા દાળ, કડચુની કઢી કરી,
 હેતે જમોને અલખેલી;
 ખાડું ને ખાડું તીખું ને મોળું,
 કહેજો હું દાસી ઘેલી.....આજ૦
 જળ રે જુમનાની ઝારી ભરી છે,
 હીરા માણેકે જહેલી;
 આચમન કીધું ને મુખવાચ દીધો.
 પછી આરતી ઉતારેં જહેલી જહેલી.....આજ૦
 નિરાંતના નામથી નિર્ભય થઈ છું,
 ભવની જમણાઓ મેલી;
 ખેંદન માણેક કહે માતંગી પ્રતાપે,
 હૈયાં રહ્યાં છે મા ખેલી.....આજ૦

માણેકજહેન

શ્રી માતંગી માતાજીની આરતી.

જય માતંગી માત જય જય અંબે માત
 દુઃખ હારિણી તું માતા, મુખકારી મૈયા મા (૨)
 લક્ષ્મીજનોનાં સંકટ (૨) ક્ષણમાં દુર કર્યાં. જય.—૧
 બીજ રૂપીણી માત, યંત્રે સંચરતી મા તું (૨)
 તંત્ર શાસ્ત્રથી જાણી (૨) દુઃખને સંહરતી. જય.—૨
 કરણાટી સૂર માર્યા, મહા વહી ત્રીજે મા (૨)
 સર્વે કપટ નીવારી (૨) જનને મુખ દીજે. જય.—૩
 ભુજ અરાડ મુશોભિત, સિંહ ઉપર સ્વારી (૨)
 મૂર્તિ મન હરનારી (૨) શોભા બહુ સારી. જય.—૪
 બીજ અમુરો માર્યા, જગને મુખ કરવા (૨)
 દેવોને મુખ આપી (૨) જગના ભય હરીયા. જય.—૫
 મોહરક પુર મધ્યે, પોતે તે વસીયા મા (૨)
 સર્વે લક્ષ્મી જનોના (૨) સંકટને હરીયા. જય.—૬
 શિવ રૂપીણી તું માતા, સર્વેમાં વસ્તી મા (૨)
 શક્તિ રૂપીણી થઈને (૨) જનમાં તું ફરતી. જય.—૭
 તારૂં તત્વ ન જાણ્યું, બ્રહ્માઢીઠ મુનીયે મા (૨)
 નેતિ નેતિ એમ કહીને (૨) વરણી તું શ્રુતીયે. જય.—૮
 પરબ્રહ્મ મહા શક્તિ, વિદ્યાને દેતી મા (૨)
 પરાતપરા તું શક્તિ (૨) જય જય માતંગી મા. જય.—૯
 માતંગીની આરતી, જે કોઈ ગાશે મા (૨)
 કહે નારાયણ વિપ્ર (૨) મુખ સંપત્ત થાશે. જય.—૧૦

ના. જી. શાસ્ત્રી

અબોલડાં

બોલો બોલોરે માતંગી માત અબોલડા શાના લીધા રે-ટેક.
 પહેલાં તો કાલુ ઘેલુ મીઠું મીઠું બોલતાં !
 વહેલાં પધારીને મંડપમાં ધૂમતાં !
 આજે રીત્રાણું શાને માત અબોલડા શાના લીધારે-બોલો.
 દયાના સાગર દેવી છે દયાળુ !
 મોટાને મનમાં માણ છે મયાળુ !
 કરુણાળી કૃપા નિધાન અબોલડા શાના લીધા રે-બોલો.
 દુર દુરથી લકત દોડી દોડી આવતા !
 શકિત પ્રમાણે સૌ સામગ્રી લાવતા !
 કરવા માતંગી સન્માન અબોલડા શાના લીધા રે-બોલો.
 દીનને દયામણું લકત તારા વિનવે !
 ચરણે પડીને માણ કેવાં કેવાં કરગરે !
 ગજવે છે ગરબાને ગાન અબોલડા શાના લીધારે-બોલો.

‘માતંગી લકત’

માતંગી ગરબો.

મા લગની તારી લાગી રે માતા માતંગી !

મા તાલાવેલી લાગી રે માતા માતંગી !

માજી તમે ખડગ ખખ્ખર ધર્યાં હાથે !

માજી તે તો દૈત્યોને હણવાને કાળે.

મા ક્રોધથી ત્રીસો રાતાં રે, માતા માતંગી; મા લગની.

માજી તમે દૈત્યો અનેક ચાંડાર્યા !

માજીએ અનેક દૈત્યો ચોળી રે નાંખ્યા !

કર્ણાટ જેવાને માર્યા રે માતા માતંગી. મા લગની.

માજી તમે શિવને દેખી શાન્ત પડીયાં !

માજી તમે શિવ શકિત એક રૂપ બનીયાં !

તમે માતંગી કહેવાયાં રે માતા માતંગી. મા લગની.

માજી તારે પારે પાચે ચાલી આવું !

માજી તારે કાળે ગજરા ચુંદડી લાવું;

મા ગજરા ચુંદડી પહેરે રે માતા માતંગી. મા લગની.

માજી તારા ચરણોની સેવા હું યાચું;

માજી તારા પળ પળ દર્શન હું માંગું;

મા રાત દિવસ તને યાચું રે માતા માતંગી. મા લગની.

‘માતંગી ભક્ત’

માતંગી પૂજન

સાખી

પુજન કરતાં માતનું દુઃખડાં સરવે જાય
મન વાંછિત ફળ મેળવી પાપી પાવન થાય.
ચાલો માતંગીનું પુજન કરીને પાવન થઈએ રે
ચાલો પુજન કરીને જવસાગરથી પાર ઉતરીએ રે—ટેક.

પુજન થાળ લઈને આવો
શ્રીફળ કંકુ સાથે લાવો
ધૂપ દીપને ચન્દન કરીને પાવન થઈએ રે—ચાલો.

કુમકુમ કેસર આડ કરીને
હૃદયે સાચો ભાવ ધરીને
પુષ્પ માળને કંઠે ધરીને પાવન થઈએ રે—ચાલો.

મંગળ મૂર્તિ આનંદકારી
શુભવંતી ને રમ્ય રસાળી
દિવ્ય જ્યોતિનાં દર્શન કરીને પાવન થઈએ રે—ચાલો.

ચિનવે માતંગી ભકત મૈયા
પાર લગાવો હમારી નૈયા
ચરણ કમળમાં ચિતડું ધારીને પાવન થઈએ રે—ચાલો.

‘માતંગી ભકત’

મોઢેરા

મીઠા લાગ્યા છે મને મોઢેરાના ઢેકરા (૨)
 ભત્રાનું પવિત્ર છે ધામરે
 અલબેલા લાગે રૂડા ઢેકરા—ટેક.
 પૂર્વ દિશાએ માત માતંગી શોભતાં
 મોઢેશ્વરી છે જેનું નામરે—અલબેલા.
 નિહાળી વાવ મહારી ઠરે આંખલડી
 સ્નાનથી પાપ કેરો નાશરે—અલબેલા.
 પશ્ચિમ દિશાએ રૂડું સૂર્ય મંદિર શોભતું
 સુંદર એનું કોતર કામરે—અલબેલા.
 પવિત્ર જળ સૂર્ય કુંડ કેરે ઓપતું
 ન્હાવાથી દેહ પાવન થાયરે—અલબેલા.
 યાત્રાગુ આવે ધણી દર્શનના કારણે
 તેત્રીસ કરોડ દેવ તણી વાસરે—અલબેલા.
 પશ્ચિમ દિશાએ માત કાલીકા શોભતા
 પાસે છે બહુચરાણનું ધામરે—અલબેલા.
 ભર જંગલમાં લોળાનાથ બીરાજતા
 મોઢેશ્વર મહાદેવ એનું નામરે—અલબેલા.
 ગામ વચ્ચે મંદિર બે દેવોના શોભતા
 એમાં બીરાજે સીતારામરે—અલબેલા.
 બીજું મંદિર રૂડું જૈનોનું શોભતું
 બીરાજે પ્રભુ પારસ નાથરે—અલબેલા.
 પૂર્વ દિશાએ બે દેવોના મંદિર
 ગણપતિને આંબિકા માતરે—અલબેલા.
 બાણુ કુબેર સર્વે દેવોને વિનવે
 અખંડ રહે મોઢેરા ગામરે—અલબેલા.

બાણુ કુબેર

શ્યામાં શુભ્રાંશુમાલાં ત્રિનયનકમલાં રત્નસિંહાસનસ્થાં ।
 ભક્તમિષ્ટપ્રદાત્રીં સુરનિકર કરાસેવ્ય કજ્ઞાધિ યુગ્મામ્ ॥
 નિલાંભોજાંશુકાન્તિ નિશિચર નિકરારણ્ય દાવામ્નિ રૂપાં ।
 પાશં ચ્ચક્ષ્ણં ચતુર્ભિર્વર કમલકરૈઃ ચેટકચ્ચા કુશચ્ચ ॥
 માતંજી મા વહન્તી મમોમત ફલદાં મોહિનીં ચિન્તયામિ ॥

કાલી તારા મહાવિદ્યા બોડશો ભુવનેશ્વરી ।
 મૈરવી છિન્નમસ્તાંચ વિદ્યા ધ્રુમાવતી તથા ॥
 માતંજી સિદ્ધવિદ્યા ચ કથિતા ચગલામુખી ।
 ઇતાદશ મહાવિદ્યાઃ સર્વતંત્રેષુ ગોપિતાઃ ॥

શ્યામાઙ્ગી શશિશેખરાં ત્રિનયનાં રત્નસિંહાસન સ્થિતાં ।
 વેદૈર્બાહુ દણ્ડૈરસિ ચેટક પાશં કુશધરામ ॥

મોઢેરા મહિમા

લે.-હર્ષદેરાય મુંદરલાલ મુનશી

દાહરે।

તરૂવરમાં જેમ કલ્પતરૂ અમૃતમાં પયપાન,
 તેમ તીર્થોમાં શ્રેષ્ઠ છે ધર્મારણ્ય પ્રમાણ.

શાહૂલવિકીડિત

જે સત્ય સુબોધ આ જગતમાં, આનંદ આપે સદા;
 તે છે સત્ય જહાં જુઓ નજરથી જુહું પડે ના કદા.
 ધર્મારણ્ય પ્રસિદ્ધ સ્થાન વિલસે સિદ્ધિ પ્રદા સર્વદા;
 જેમાં યોગી મુનિ તપિ ઋષિ જનો વામ્યા સહુ આપદા.

આર્થ

દુઝ હોય જળ મિશ્રિત તેમાંથી પથ હંસ ખેંચી લેશે;
કાગ નર્કમહી ચંચુ લરી લરી કાકા વચન સદા કહેશે.
નિષ્કુર જનને વિચારવા કપટ ભરેલા હજાર રસ્તા છે;
જેમાં કાકા કાકા કા વાંચે તેમ તે સુમાર્ગ રસ્તા છે.
એક અંધ શ્રદ્ધાળુ વૃદ્ધ પુરૂષ નિજ મનમાં દુઃખ આણી;
સુર પુરૂષ પ્રતિ બોલ્યો, બની હકીકત સહીત નમ્ર વાણી.

શિખરિણી

ગયો કાશી સ્થાને, સ્થળ સ્થળ ક્યો દૂર નીકળ્યો;
ગુણી વિદ્વાનોમાં પ્રકૃતિ ગુણ જોવા ફરી વળ્યો.
જટાધારી કેરા પદ કમળ પૂજી બહુ ક્યો,
તથાપિ તે સ્થાને પરમ હિત ચક્ષુ નહી મળ્યો.
ગયો રામેશ્વરમાં જગ વિદિત વિશ્વેશ્વર વિષે;
ગયો બદ્રી સ્થાને હીમગિરી જહાં ભવ્ય વિલસે.
ચતુર્ધામે ફરીયા વળી સુખદ જ્યાં તીર્થજ કંઈ;
તથાપિ નેત્રોની દુઃખપ્રદ કુબ્યાધિ નહી ગઈ.

આર્થ

બળદ મહીષ પાડાને બળે ચક્ષુ જો કદિ ઉર આણે;
તેજ પ્રમાણે ચક્ષુ જ્ઞાન, વિનાના વ્યર્થ સકળ બાણે.

દાહરે

મળે શાંતિ યા સંપત્તિ, વિવેક રત્ન સુપ્રસિદ્ધ;
નવ અરણ્યમાં શ્રેષ્ઠ છે, ધર્મારણ્ય પ્રસિદ્ધ.
સંપત્તિ ઘણી પ્રકારની, ધન તન સંપત્તિ સાર;
તથાપિ ષટ સંપત્તિ તણે, સમભવ્યો વિસ્તાર.

કરે વાસના ત્યાગને શમ સંપત્તિ તું જાણુ;
 ઇન્દ્રિય નિગ્રહને કહે દમ સંપત્તિ નિર્વાણુ.
 સર્વ પ્રપંચની નિવૃત્તિ ઉઘરતી ઉરમાં આણુ.
 શિતોષ્ણાદિક સહનતા એજ તિતિક્ષા માન.
 વેદ શાસ્ત્ર ગુરૂ વચન પર હોય અરબલિત ભક્તિ.
 તેને શ્રદ્ધા સહુ કહે, રહે પૂર્ણ આસક્તિ.
 તે પછી હોય એકાગ્રતા સમાધાન તે જાણુ;
 એ પ્રકાર ૫૩ સંપત્તિ અલભ્ય મુખપ્રદ માન.

આર્યા

ત્રિવિધ તાપ મુજ હૃદયે પ્રદિપ્ત થઈને તપ્ત શરીર કરે,
 તે ત્રિતાપ શમનાર્યે ધર્મારણ્ય અનેક ઉપાધિ હરે.

આશાવરી

ધર્મારણ્ય નિદાન જગતમાં ધર્મારણ્ય નિદાન
 નહી કેા તેહ સમાન; જગતમાં ધર્મારણ્ય નિદાન.
 દેવ વિષે જેમ માધવ હિતકર; વર્ણમાં બ્રાહ્મણ જેમ;
 નવઅરણ્યમાં વૈકુંઠપુરી સમ; સ્વર્ગથી અધિકુ તેમ.

જગતમાં૦

આશ્રમમાં જેમ યતિ મુશોભિત; નદીમાં ગંગાપાન;
 ધાતુમાં જેમ શ્રેષ્ઠ મુવર્ણુ છે; વેદમાં વિલસે સામ.

જગતમાં૦

પશુમાં જેમ કામધેનું છે; પુષ્ટિ પ્રદ ગુણવાન;
 વૃક્ષ મધ્યે આસોપાલવ તેમ ધર્મારણ્ય પ્રમાણુ.

જગત૦

અશ્વમેધ જેમ યજ્ઞમાં ઉત્તમ; ઐરાવત ગજમધ્ય
માર્ગશીર્ષ જેમ માસ વિષે ધર્મારણ્ય અનવધ.
જગત૦

અશ્વ મધ્ય જેમ શ્રેષ્ઠ ઉચ્ચ શ્રવા, ધાસમાં દર્ભા પ્રમાણુ;
પર્વતમાં જેમ મેરૂ વિરાજીત; અહમાં દિવાકર જાણુ.
જગત૦

તેમ છે ધર્મારણ્ય ધરા પર ધર્મ સિંધુ ભરપુર
ધન્ય સદા જે રહે તેમાં ભવ ભય વ્યાધિ દૂર.
જગત૦

આર્યા

સદ વિચાર ઉર ધરવાં તેને ગુણીજન ધર્મ શબ્દ કહે છે;
એજ ધર્મરૂપક સ્થળ ધર્મારણ્ય ધર્મ પ્રદ પ્રિય લાહે છે.
નથી જીવ ઇશ્વર કે નથી બ્રહ્મ પ્રકૃતિ કૃત કદા;
જેમ ચાલ્યુ તેમ ચાલે આદિ કાળથી જગત દીસે છે સદા.
કાગ કદી નહી જાણે મુક્ત! કેરો સ્વાદ કદાપિ તે,
કોટી પ્રયત્ન કરે કદી મળે નહી કરી લાલ તથાપિ તે.
નિર્વિકલ્પ વૃત્તિ સહ યોગી પુરૂષ કરી શકે સમાધિ તે;
કરી ન શકે સંસારી ચંચળ વૃત્તિ હોય ઉપાધિ તે,
અમૃત સમ તવ વાણી; આશન કરતાં તૃપ્ત નથી થતો
ધર્મારણ્ય વિષેની નિશ્ચય કરશે હવે તમે વાતો.

આશાવરી

સાંભળો દિવ ગુણવાન, ખ્યારા મારા સાંભળો દિવ ગુણવાન;
તીર્થનું કરૂ ખ્યાન ખ્યારા મારા સાંભળો દિવ ગુણવાન.
ધર્મ કુપ છે પુનિત સ્થાનક એક, પિતૃ મોક્ષ અભિરામ;
બકુલ સૂર્ય સ્થળ સૂર્ય કૃપાથી પ્રગટ થયું છે ઠામ-ખ્યારા.

શિવ ધર્મેશ યુધિષ્ઠિર તપથી; ધર્મ વાવ્ય કહેવાય;
દેવી ભટ્ટારિકાને વળી ગણપતિ ચમત્કાર અધિકાય—ખ્યારા.
સૂર્યકુંડ અને છાયા કુંડ છે વન્હિ કુંડ મુખકંઠ
નાગ કુપનો મહિમા ન્યારો જોતાં થાય આનંદ—ખ્યારા.

ધારાકુપ અને દેવ સરોવર, સ્નાન કરે મુખ થાય;
ક્ષેત્રપાળના દર્શન કરતાં, પાતિક ફર પળાય—ખ્યારા.

બ્રહ્મતીર્થ રવિતીર્થ, વહિનરૂઢ તીર્થ અલિરામ
ઈન્દ્ર વિષ્ણુ તને વાયુ વરૂણ એમ અષ્ટ તીર્થ

મુખ ધામ—ખ્યારા.

વાવ્ય હિરણ્ય અને કુખેર ભુવન છે મહિમા અગમ અપાર;
અનુભવીઓ તે સ્થાન ઉપર વળી રાખે

નિરંતર ખ્યાર—ખ્યારા.

કૃત યુગમાં તે સ્થાનને કહેતા ધર્મારણ્ય પ્રમાણ
ત્રેતામાં ગત્ય મંદિર કહેતા નિરખો ગ્રંથ નિહાન—ખ્યારા.

વેદ ભુવન દ્વાપરમાં કહેતા કળીમાં મોહિરકપુર;
નામ મોઢેરા આજ કહે છે નીરખો તમે જરૂર—ખ્યારા.

આર્યા

એક એક સ્થળનો વળી મહિમા ન્યારો અદ્ભુત છે સારો;
વિષ્ણુ સહીત શિવકેરો નિવાસ વિલસે ફલપ્રદ ચિત ધારો.

ઈન્દ્ર મરૂત અગ્નિ સહ સૂર્ય વરૂણ આદિકનો વાસ સહી,
ધુન્ડી વરદાને કરી અષ્ટ સિદ્ધિ નિધિ ભૂમિ

પર ભવ્ય નહીં.

કુરૂક્ષેત્ર સ્થળ મધ્યે ખાણીપતનું અરણ્ય કહેવાય
 તેમાં પગડગ ધરતાં ક્રોધ અસ્થિયા પ્રગટ તરત થાય
 સત્યુગના આરંભે બ્રહ્માએ કર્યું વિષ્ણુ તાણું તપ ન્યાં
 પ્રસન્ન થયા નારાયણુ મન વાંછિત ફળ આપ્યું પ્રભુએ ન્યાં
 ચોવીસે ગોત્ર તણા તે અષ્ટાદશ સહસ્ર શુચિ વિપ્ર થયા,
 સત્વગુણી તામસી અને રાજસ ગુણુ સહસા તેજ લબ્ય રહ્યા.
 કપુર મુગંધી દંધને હવા સહિત તે અલ્લેપ થયા સહી,
 તદપિ કપુરનો મહિમા મુંગંધી કેરો કદાપિ નાય નહીં.
 રામચંદ્ર વિજયી થઈ નગર અયોધ્યા આવ્યા કાર્ય લહી,
 ઋષિ વશિષ્ઠ મુનિ વિગતે ધર્મારણ્યની વાત કહી.

ધનાશ્રી

સમદર્શી શ્રીરામ પધાર્યા સમદર્શી શ્રીરામ,
 કેવળ મુખનું ધામ પધાર્યા સમદર્શી શ્રીરામ.
 દયા યુક્ત દ્રગ શાંત ઉલાસીત હિતકર પૂરણુ કામ,
 પધાર્યાં

મોર મુકુટ કૃત કુંડલ માધુરતા અભિનામ. પધાર્યાં
 ઋષિ તપસ્વિ સમાધિમાં ધ્યાન ધરે અષ્ટ જામ; પધાર્યાં
 કવિ હર્ષદ તે નામ સ્મરતા મળે મોક્ષ વિશ્રામ. પધાર્યાં

સોરઠો

સિદ્ધરાજ નયસિંહ, આવ્યો ધર્મારણ્યમાં,
 પવિત્ર સ્થળ ચિત ચિન્હ, જીર્ણોદ્ધાર કર્યો કંઈક

આચાર્ય

છે ભુમિ તળને માટે દૌમ્ય મુનિયે પુનિત કહી વાણી,
 જે પવિત્ર સ્થળ માટે અંથ બન્યો છે સુખદાયક જાણી.
 છે સ્થળ આ કળયુગમાં, જીર્ણ થએલું ઉન્નતિ વિણ ભાસે,
 શ્રદ્ધા વિણ જન લોકો, જોઈ કાન પર હાથ દઈ નાસે.
 વીસ કોસ લગી દૃષ્ટિ, ચાર તરફ ફરી વળે તેમ કરવા,
 રચો પવિત્ર ભુમિ પર, સાતસેહ ગજ દુર્ગ ઉંચ કરવા.
 પરમાર્થ સત્ય વૃત્ત પર જે જન નિઃશંક પ્રીતિ થકી પગ મૂકે,
 તે જન યશ અપયશની એપરવા ધરી કાર્ય નહી ચુકે.
 ગિરધરલાલ તનુજ શ્રીનથુભાઈ વકીલ સુખ રાશી,
 સંવત ઓગણીસે પર પચાસ સમયે પાટણના વાસી.
 ધર્મારણ્ય ભૂમિ પર પગ ધરી સુકૃત કરવા હામ ધરી,
 ધનદસુજ સુજનને ગુણી જનને મળી યોગ્ય વિનંતી કરી.
 યશ કાર્ય કરવામાં ઋષિ મુનિજન નૃપ નિકટ દ્રવ્ય લેતા,
 જુઓ પુરાણ વિષે પ્રિય સુકૃત જાણી ભૂપતિ ધન દેતા.
 કલ્પતરૂ સેવન થકી સર્વ પ્રકારે અનેક સિદ્ધિ મળે,
 તેમ કલ્પતરૂ માફક કાર્ય થાય તો અનેક વ્યાધિ ટળે.
 મોઢેરા સ્થળ વાસી મોઢ જનો અગણિત પરદેશમાં જે,
 તે નિજ સ્થળને જાણે વસે લાલ મેળવે વિશેષમાં જે.
 રાજ્ય કોશમાં ધનની આમદ અતિશય થાય એજ ટાણે.
 હિંદ ભૂમિ પર જાણે ઇન્દ્રભુવન સમ સમસ્ત જન માણે.
 ધર્મારણ્ય મોઢેરા જીર્ણોદ્ધારક લોટરી કરવાને,
 પરવાનગી મેળવવા અરજ કરી કારજ આદરવાને.
 ગુર્જરપતિ મહારાજ સયાજીરાવ નરેન્દ્ર વિજય વરજે,
 યોગ્ય હકીકત જાણી પરવાનગી આપી શ્રેષ્ઠ હિતકર જે.

નિજ ધંધો ત્યાગીને લોટરી માટે પરિશ્રમ અધિક કર્યો,
 નથુ ગિરધર પ્રિય જીર્ણોદ્ધારમાં આગેવાન કર્યો.
 ધન્ય ધન્ય તે નરને આગળ પગ ધરી પરિશ્રમ કરનારા,
 અહીંયા પણ તે પ્રિય છે પછી પણ પરલોકમાં થશે ખ્યારા.

ધર્મારણ્ય વિષે મુજ અસલ વડીલ ત્યાં નિવાસ કરનારા,
 ગાંગાચન ગોત્રોત્પતિ ઉર્વ પ્રવર મુજ શાંતિ કરનારા.
 આર્ય ભૂમિ પર જ્યારે યવન યૌદ્ધ પગ ધર્યાં સ્થિર કરવા,
 તે સમયે તે સ્થળને ત્યાગ કરી સહુ લાગ્યા વિચરવા.

જાણતા હું પ્રથમથી ધર્મારણ્યનો મહિમા અધિક સહી,
 ઉત્તર દક્ષિણ વળી પૂર્વ પશ્ચિમ સ્થળ સ્થળ જાત નહી.
 પણ શ્રદ્ધા છે મુજને ધર્મારણ્યમાં નિવાસ કરવાથી,
 દિવ્ય ચક્રુ હું પામીશ પવિત્ર વાણી વિલાસથી.

ધન્ય ધન્ય દિજ ઉત્તમ શ્રેષ્ઠ વિચાર તમારો મુખરાશી,
 ઉપાધિ દૂર કરીને ધર્મારણ્ય સ્થળ તણું થાઓ વાસી.
 એકજ નિશ્ચય કેરાં આવરણરૂપી નેત્ર વિપ્ર પામ્યો,
 કલેશ તાપ ઇત્યાદિક ત્રિવિધિ તાપનો ઢગ સહુ વિશ્રામ્યો.

ૐ ઇતિ.

શ્રી નથુભાઈ ગિરધરલાલ વડીલ તરફથી શ્રી હર્મિતલાલ વ્રજવલ્લભદાસ
 બીમાવાળાએ સને ૧૯૧૧ માં પ્રસિદ્ધ કર્યું”.

માતંગી પૂજને

સૌ ચાલો માતંગી પૂજવા.	
ઉગી પૂર્ણિમા ચાલમાં, ને પમરે જ્યાં પ્રેમના પરાગરે; નીકળી હું માતંગી પૂજવા !	સૌ૦
મ્હોરે મનડાની મંજરી, ને ઉમટે ત્યાં ઉરનો આનંદ રે; નીકળી હું માતંગી પૂજવા !	સૌ૦
ચોઢયું આત્માનું ચોઢણું, ને ચુંદલડી યાદમાં ભીંનયરે; નીકળી હું માતંગી પૂજવા !	સૌ૦
સાલે નીતીનો ટીલડી, ને પવિત્રતાના શણગાર રે; નીકળી હું માતંગી પૂજવા !	સૌ૦
કંકુ, અક્ષત મેં ચોડીયાં, ને અર્પી ત્યાં પુષ્પની માળરે; નીકળી હું માતંગી પૂજવા !	સૌ૦
ચમકે વિજલડી સેંથલે; ને વહે છે; ગંગાના નીરરે; નીકળી હું માતંગી પૂજવા !	સૌ૦
માથું પૂજનમાં એટલું; કે, ઉદય મોઢ જાતીનો થાયરે; નીકળી હું માતંગી પૂજવા !	સૌ૦
ગરબો ગાઈ પોકારતી; સૌ ચાલો મોઢેરા ગામરે; કૂળદેવી માતંગી પૂજવા !	સૌ૦
સૌ ચાલો માતંગી પૂજવા !	

જોઈતારામ પંડ્યા

આમંત્રણ

કે, પધારજો ફડા આસો માસમાં રે,
કે, તેમાં નવરાત્રિના શુભ દિન;
માતાજી માતંગી દઉં છું નહોતરાં રે

કે, ગામની સ્ત્રીઓ સહુ આનંદ કરે રે,
કે, આનંદે ગરબા રાતે ગાય;
માતાજી માતંગી દઉં છું નહોતરાં રે

કે, મારી વાડીએ કુલડાં મહેંકીયાં રે,
કે, તેની ગુથેલ પ્રેમથી માળ;
માતાજી માતંગી દઉં છું નહોતરાં રે.

કે, તારી પુબા ટરે હું પ્રેમથી રે,
કે, ગામમાં હવન ઉત્સવ થાય;
માતાજી માતંગી દઉં છું નહોતરાં રે.

કે, આલમાં ખીલતી ચંદ્રની ચાંદની રે,
કે, આવજો મારે મંદિરીએ માત,
માતાજી માતંગી દઉં છું નહોતરાં રે.

કે, આટલી વિનતી રામની સ્વીકારજો રે,
કે, સઘળે આનંદ આનંદ થાય,
માતાજી માતંગી દઉં છું નહોતરાં રે.

બેઠતારામ પંડયા

સ્તુતિ

જયમા માતંગી મોઢેશ્વરી,
 દીન જનોનાં દુઃખ હરનારી;
 આઘ શક્તિતું દેવી જગમાં,
 વંદન કરીએ તુજ ચરણમાં.
 યશ આપે તું દેવી માતંગી, જયમા
માતંગી ભક્ત

માતંગીને આમંત્રણ

આવો આવો માતંગી માત, ગરબે હસી હસીને,
 પારે આવ્યાં આ સૌ બાળ, બોલો હસી હસીને. આવો.
 આજે પૂણીમાની રાત,
 તેની તમને કહું શી વાત
 ઘેલાં બાળક દર્શન કાજ, આવો હસી હસીને. આવો.
 છોડી સર્વ પ્રપંચી દાવ,
 ભક્તિ કરો લેવા લ્હાવ,
 કરીએ કાલાં ઘેલાં ગાન, બોલો હસી હસીને, આવો.
 ભક્ત માતંગીના આ બાળ,
 કરતાં મસ્ત બની પોકાર,
 સૌનું કરવાને કલ્યાણ, આવો હસી હસીને. આવો.
માતંગી ભક્ત

મંગળ વર્ષા

મંગળ વરસે, મંગળ વરસે, મંગળ વરસે આજ માને મંદીરીયે

જય માતાંગીમા જય માતાંગીમા!

જય મોઢેસ્વરી ધૂન જાગી અલગ એ, મંગળ૦

દેવને દીપાવતી, વિશ્વને ઉજાળતી

રજનીને રમાડતી, સજનીને શણગારતી;

દેવી દીપમાળ પ્રગટે.... હે; આજ માને મંદીરીયે. મંગળ૦

દીવડા ઝળકે; દીવડા ચળકે; દીવડા પ્રગટે આજ

માને મંદીરીયે, જય માતાંગીમા૦

સ્વર્ગ સમીર લાવતી; સુરભીને રેલાવતી

સરસ સરસ લાગતી માજીને દીપાવતી

પુષ્પતણી માળ લટકે, હે આજ માને મંદીરીયે-મંગળ૦

કુલડાં લટકે, કુલડાં ઝળકે, કુલડાં ફરકે આજ, માને

મંદીરીયે જય માતાંગીમા૦

આદીશ્રી અંબિકા બાલાશ્રી બહુચરા

તુળજા તિલોત્તમા ચતુરાશ્રી ચંચળા

પડવે પ્રગટ પડે....હે, આજ માને મંદીરીયે મંગળ૦

લકારિકા મલકે, માતાંગી ચટકે, લલિતા દડેકે, આજ માને

મંદીરીએ, જય માતાંગીમા૦

લાવને લીંબવતી; અંતર ઉજાળતી;

કળી કાલે કીમતી; અમૃતને સીંચતી

કુમકુમની વર્ષા વરસે....હે; આજ માને મંદીરીયે મંગળ૦

કુમકુમ, ઉડે કુમકુમ મ્હેકે, કુમકુમ જ્હેકે,

આજ માને મંદીરીયે-જય માતાંગી મા૦

માતાંગી ભક્ત

માઢેશ્વરીને

માઢેશ્વરી છે શિરતાજ યુષ્ઠો માત હમારાં
 લકતો કરે યુષ્ઠગાન મા, નિશદિન તમારાં ટેકઠ
 અમ અંતરે મા લકિત કેરી ન્યોત જલાવો
 તરસ્યાં અમે સૌ બાલુડાં ને પ્રેમ પીલાવો,
 લકત તમારો છું સદા ઓ માત કૃપાળા લકતોઠ
 જન્મી જગે મેં મુરખે છે તમને વિસાર્યાં
 જ્ઞાનના પ્રકાશે, ખોલો ચક્રુ અમારાં,
 અવનિ માંહીં આવી કસ્યો, બતલાવો કિનારા લકતોઠ
 મધ દરિયે મેં તોં નાવ મૂકયું આપ ચલાવો,
 દરિયે ચઢયો તોફાન મા કુબાવો કે તારો,
 લકત માતંગીને, એક તુંજ સહારા લકતોઠ

“માતંગી લકત”

તું આધાર !

હવે તુજ વિના કોણ મારે આશરો મૈયા!
ઓ માત ! તું આધાર, જગે માતંગી માતા. હેલે૦

તું આદ્યશક્તિ માતંગી સ્વરૂપ રાચતી,
તું જ્યોતી પુણ્ય પાવની સદા પ્રકાશતી,
તું સાચી ઈશ્વરી અખંડ જાગતી મહા,
ઓ માત ! તું આધાર જગે માતંગી માતા. હવે૦

સુરેશ્વરી મહાન મુનિ દેવ વંદિતા,
કલ્યાણી વરદાયિની તું માત મંગલા,
વંદુ હું વારંવાર, કર બહાર લટારિકા,
ઓ માત ! તું આધાર જગે માતંગી માતા, હવે૦

માતંગી લક્ષ્મી લીડ પીડ નિત્ય લંજના,
સુહાસીની પ્રસન્ન દેવી ઉર રંજના,
માંજુ હું નિશ્ચિન તુજ દર્શન મૈયા,
ઓ માત ! તું આધાર, જગે માતંગી માતા—હવે૦

માતંગીને દ્વારે !

બાળક આવ્યોરે બાળક આવ્યોરે માતંગી તારે દ્વાર,
દયા વરસાવો, દયા વરસાવો રે મારી સામે જીવ્યોને
લગાર: બાળક આવ્યો રે .

ફળકુલ પ્રસાદી કંઈ ન લાવ્યો,
લાવ હૃદમાં ખૂબ ભરી લાવ્યો;
દોડી આવ્યો છું તત્કાળ: બાળક૦

કેમ રીઝાવું માત હું તમને,
ગમ ના પડતી કંઈમા મુજને;
કેમ રીઝાવે માને બાળ ? બાળક૦

ગા, ગા, કરતો અલખ જગવતો,
મા, મા, કરતો ધૂન મચવતો;
એજ આનંદ અપાર: બાળક૦

કર જોડીને એકજ ચાચું,
રમતો રહી તુજ મસ્તીમાં નાચું;
કરજો મારી રખવાળ: બાળક૦

‘માતંગી ભકત’

દર્શન કી ખ્યાસ !

માતંગી દીખા દે દીદાર, દર્શનકી મેરી મગનીઆં !

આનંદ આનંદ દ્વાર પ્રેમધૂન લાગી લગનીઆં !

દર્શનકી મેરી મગનીઆં—માતંગી૦

ત્રિવેણી તીરકા નીર તો મંગાહું,

અત્તર લગાહું દુધસે ઝીલાહું,

સળહું સ્નેહે શીનગાર. હીરેકી અચ્છી કંગનીઆં—માતંગી૦

પ્રેમકા પુળપા લઈ પાસ તેરી આવું,

ચંદન ચઢાવું, મોતીસે વધાવું,

કુમકુમ કેસર હે તૈયાર, મોતીકો અચ્છો મુગટીઆં—માતંગી૦

ઉમંગ અબીલ ગમ ગુલાલ ઉડાહું,

ગજરા બનાહું વેણી ગુંથાહું,

કુલોકે કે હરેંકી બહાર, કાનોમેં અચ્છી કુંડલીયાં—માતંગી૦

ભાવ કે ભોજન સત્ય શ્રીફળ ચઢા દઉં,

પાન બીટે લાહું, આરતી સળ દઉં,

ચિતકી ચાદરીયા તૈયાર, સીસમકે અચ્છે પલંગીઆ—માતંગી૦

ભક્ત માતંગી કે બાલ કો બચા દો,

દઈ કો મીટાદો. દીદાર દીખાદો,

હય વો તેરે મંગનહાર ગાતે હે તેરા ભજનીઆ—માતંગી૦

‘માતંગી ભક્ત’

ચાંદનીનો ગરબો

વરસી એ એ વિશ્વચોકની, ચાંદની ને,
 દેવી મધમધતી પુષ્પની સુવાસ ને, વરસી૦
 ઝળહળતી દીપમાળ ચોક મહીં શોભતી,
 મનગમતી ધૂપતણી દીવ્ય વાસ આવતી,
 મીઠા ટફકે છે મથૂર ને. વરસી૦
 રૂઠા શણગાર સજ્જ મોઢેશ્વરી નીસર્યાં,
 ગરબા સોનાના માતંગી શીર ધરી આવીયાં
 ગરબો રમવાને કાજ ને, વરસી૦
 પગના ઠેકા થકી તે ધીમા એ તાલથી,
 ઝાંઝર ઝણકાર થકી હસતા એ મુખથી,
 ગાયે ગવરાવે રાસ ને, વરસી૦
 ઉપાના રંગ જેવી સાડીઓ શોભતી,
 સાડીઓની કેર અને લાત ભલી ઓપતી,
 માતંગીના ઝગમગતા મુખને, વરસી૦
 મસ્તક મુગટ અને છુટા એ કેશ છે,
 વીજના ચમકાર જેમ શોભીતો વેશ છે,
 જાણે ગરબા તણે રંગ ને, વરસી૦
 બ્રહ્મા ને ઇન્દ્ર વળી વિષ્ણુ સદાશિવ,
 નભમાં આવીને ઉભા તેત્રીસ કરોડ દેવ,
 જોવા માતંગીના રાસ ને, વરસી૦
 માતંગી માતાના ગરબા શા ગાજતા
 રૂઠા એ ગાન થકી કર્ણે શા રાયતા
 ભકતો આ મસ્ત યની ગાય ને
 મોઢેરા મસ્ત યની ભાય ને વરસી૦

‘માતંગી ભક્ત’

માતાનો મેળાપ

મીઠા લાગ્યા તે મને માતના મેળાવડા
 ખ્યારા લાગ્યા તે મને માતાના મેળાવડા,
 જ્ઞેવાને જીવ તલસાય રે અલબેલી માતના મેળાવડા-ટેક.

ડગલે ડગલે ડુંગરમાં દોડતાં,
 ઝાઝી ઝાડી ત્યાં જણાય રે અલબેલી. મીઠા.

ટેકરા પર જાય જ્યાં પીપળે ફરાય ત્યાં,
 નાદ તો હીંડોળાના થાય રે અલબેલી. મીઠા.

મોઢેરાના ચોકમાં ભકતોના ચોકમાં,
 શુભ તો માતંગીના ગવાય રે અલબેલી. મીઠા.

સામેના ગોખમાં બેઠા મા શોખમાં
 ઝળહળતી જ્યોત ત્યાં જણાય રે અલબેલી. મીઠા.

સૂર્ય મંદિર લાગે અનેરાં
 સૂર્યનો કુંડ ઢખાય રે અલબેલી. મીઠા.

રહેજો હૃદયમાં એવું છે મનમાં
 ભકત માતંગી શુભ ગાયરે અલબેલી. મીઠા.

‘માતંગી ભકત’

ધર્મશિષ્ય ધામમાં !

મીઠા મોર ટલૂકે છે મોહરક ધામમાં,
ધર્મશિષ્ય ધામમાં મોઢેરા ગામમાં, મીઠા૦

આનુગાનુ ઘોર ઘટા મંડપની ચોર છટા,
હરીયાળી પુષ્પ લતા ઉજાયાળી દિવ્ય પ્રભા,
મોઢેશ્વરીના ચોકમાં વાવડીના ગોખમાં, મીઠા૦

વર્ષાના વિલાસી રાજ, માથે મુગટ કલગીદાર,
ટલૂક ટલૂક કરીને નાચ, પ્રેમથી ખીરાજે માત
મોઢેશ્વરીના ચોકમાં વાવડીના ગોખમાં, મીઠા૦

નાચો નાચો ખ્યારે નાચ, કરી કળાને ખૂળ નાચ,
વીણા હાથ વેઢ સાથ, માત કરત દીવ્ય ગાન
મોઢેશ્વરીના ચોકમાં વાવડીના ગોખમાં, મીઠા૦

સંત મુનિ ધરત ધ્યાન વેઢ વચન કરત ગાન,
સકળ જગત ને બ્રહ્માંડ, શરણ ચરણ બ્રહ્માનામ,
અંતર ઉંડાણમાં હૈયાની કુજમાં મીઠા૦

“ માતંગી ભક્ત ”

ગુણગાન

આવો, ગાવો માતંગી ગુણગાન,
આજ સહુ દીલડામાં પ્રગટાવો તાન,— આવો, આવો૦

ચારે દિશાઓમાં મૈયાનો સાદ
વાટે ને ઘાટે અંબાનો નાદ
થડકંતી નાડીઓમાં માતંગીના ગાન—આવો, આવો૦

બ નો મૈ યા મ સ્તા ન
કરો માતંગી રસ પાન
ત્યારે તમને થાશે સાચું જ્ઞાન
કરો લાવલીની લક્ષિત્રે માના યન્માન.—આવો, આવો૦

માતંગી મૂર્તિ મંગળ નિહાળો
લક્ષિતની છાળો રગ-રગ ઉડાડો
લકત માતંગીને મળે સેવાનાં દાન.—આવો, આવો૦

“ માતંગી ભક્ત ”

જગો માતંગી

તમે જગોરે માતંગી મા, ડુંભાજી વાણેલા વાહ્યાં
મુખ જોવા સુરીવર મુની આવ્યા, દોડ્યા ધસ્યાં આયા. તમે૦

યોગી ઉઠીને યોગ સંભાળે ગુણીજન ગાયા
ભામિનીએ ઉઠીને રે, વહેલાં વલોણાં સાહ્યાં. તમે૦

જગી જગત જનેતા જુગતે, ત્રીભુવન રાયા
નિરખી વહન સુંદર સૌ હરખ્યાં, નથી પડ્યા પાયા. તમે૦

જય જયકાર હુવોરે જગતમાં, નવવિદ્ય સૌ પાયાં
કહે દેવીદાસ, શક્તિને સેવા, સમરે મુખ થાયા.

દેવીદાસ

માના ઉપકાર

બહુ તારા ઉપકાર માતંગી બહુ તારા ઉપકાર
 ગણતા ન આવે પાર માતંગી બહુ તારા ઉપકાર;
 ખાવા નહોતું ખાવા આપ્યું, કંઈ પણ અપરંપાર,
 હતી આશ નવ એક તણીમા, આપ્યો તે ભંડાર. માતંગી.
 હતું ન કોઈ વિશ્વમાં મારું કે ઇ ન કરે બરદાસ;
 અમી દષ્ટિ અંખાની થાતાં દુનીયા બની ગઈ દાસ. માતંગી.
 સામું ન જોતું દષ્ટિ મળતાં આવી કરે સલામ;
 ગણના હતી ન જરીએ મારી કહે હવે આવો આમ. માતંગી.
 યાદ કરતાં અદૃશ્ય આવી કરતી મા મુજ કામ;
 નજર કરી મા મુજ પર જ્યાં તે નજર કરે છે તમામ. માતંગી.
 પારે આવી પાએ પડીઓ આંસુ લાવી આંખ;
 કોડે કર સાહીને ઉઠાડ્યો, અંતર પુરતું શાખ. માતંગી.
 પાપ તાપને દહન કરીને હરી લીધુ અજ્ઞાન;
 આનંદ કર મુકી શિર પર અંતર ભરીયુ જ્ઞાન. માતંગી.
 પૂર્વ જન્મના કર્મો કાળ્યા, આ લાવ હર્યો સંતાપ;
 શાંતિ ભક્તિ રગરગ સિંચી લીધુ મનનું માપ. માતંગી.
 માની તોલે કોઈ ન આવે ઘડી ઘડી કરતી માફ;
 ચુંટી બહીને ચાનક આપે અદલ તારો ઇન્સાફ, માતંગી.
 પ્રથમ જન્મ આપ્યો જનનીએ પછી બતાવ્યો બાપ;
 તાત લઈ કોડે મા કરથી લાડ કરે જ અમાપ. માતંગી.
 બાપ બીજો વા જગનો પહેલી મા મીઠી અમૃતધાર;
 અનુભવ લઈ કહે છે દેવીદાસ જપો માતંગી માત. માતંગી.

દેવીદાસ

માતંગીને

લક્ષ્મી પરેદયા લાવો રે, માતંગી મૈયા લક્ષ્મી પરે
દયા લાવો. ટેક.

માણ વિના સંકટ આવું, લવસાગર ગોથાં ખાવું
વારે જગદંબા આવો આવો માતંગી મૈયા.
કોઈને માત લાગે સારી, દુષ્ટને લાગે ખારી
મારે મન માણ ખ્યારી ખ્યારી રે માતંગી મૈયા.
કોઈ કહશે સ્વર્ગ સાડ કોઈ કહશે જગત સાડ
માડ મન માણ ન્યાડ ન્યાડ રે માતંગી મૈયા.
માતને તાત છે મારાં બ્રાત અને લગિનિ મારાં
સર્વેમાં એક અંબે અંબે જાણું રે માતંગી મૈયા.
બાળક તારો માણ રે છે તું જ ચરણે ચાવી
પ્રસન્ન તે જગદંબા થાઓ થાઓ રે માતંગી મૈયા.
માતંગી લકત

માતંગીને આમંત્રણ

માતંગી પધારો મારે આંગણે, માડ ચિતકુ. એમ ચાહ્ય છે
કુમકુમ અને કેસર થકી પુજન તમારૂં કરાય છે. માતંગી.
કુલમાળા શોભતી જુદી જાઈને શુભાખ છે
અમે કુલડે જ વધાવીશું પુજન તમારૂં કરીશું માતંગી.
લકતો સૌ લેગા થયા તમારી વાટડી જોવાય છે
શુભદિન આજે માહરો પુજન તમારૂં કરીશું માતંગી.
લકતજન સહુ પ્રેમથી, મા શુભ તમારા ગાયીશું
સૌ બાળકો ટોળે મળી પુજન તમારૂં કરીશું માતંગી.

માતંગી લકત

આવી કરજો સહાય

જીવન જોલાં ખાય અમારું જીવન જોલા ખાય   ટેક૦
 આપ બચાવો એમાંથી મૈયા અંતર બહુ અકળાય   અમારું.
 ભવસાગરમાં નૌકા મારી ડગમગ ડગમગ થાય
 શાણો મુકાની પણ સોચવા લાગ્યો પાર કેમ જવાય   અમારું.
 ખટ શત્રુઓ ખંત ધરીને મારી પાછળ ધાય
 બચવું માતંગી મા શી રીતે તેથી, આવી કરજો સહાય   અમારું.
 હીંમત હારી બેઠો મૈયા એકે નથી ઉપાય
 કહે રત્નો મા આપ કૃપા વિણ તુજ પદ કેમ પમાય   અમારું.
 ‘રત્નો’

માતંગીને શરણે

જય જય ગિરીરાજ કુમારી કરે સ્તુતિ મા વેદ તમારી !
 લીલા તમારી ન કહ્યા ત્રિપુરારી, માત માતંગી ભવ ભયહારી;
 ચરણ શરણ તવ અતિ સુખકારી મંત્ર નવાણું પાવનકારી.
 તું સચરાચર છે માતંગી, વ્યાપક નામ જગે શ્રી માતા;
 ઐં બીજ ઈંદ્રને જાણ્યું હૈં બીજને સુરજ પ્રમાણું.
 કલ્પી બીજ પાવકની જવાળા ધ્યાન ધરે મા સેવક તારા;
 શેષ મહેશ ધ્રુજે તવ કોપે હરિ બ્રહ્માદિક ધ્રુજે પ્રકોપે.
 કરમાં ત્રિશુળને ખડગ ઓપે અર્ધચંદ્ર લલોટે આપે;
 ચંદ્ર મુંડ દાનવ તેં માર્યા રક્ત બીજ સમ રીપુ સંહાર્યા.
 નમું નમું હું માત માતંગી શરણાંગતને લેજે ઉગારી !

માતંગી ભક્ત

હાથ મારો મુકશો મા !

દીન દયાળી માતંગી મૈયા હાથ મારો મુકશો મા

હાથ મારો મુકશો મા હાથ મારો મુકશો મા

દીન દયાળી૦

આ મહા ભવસાગરે ભગવતી હું ભુલો પડ્યો છું

અખીલ વિશ્વની ભુવનેશ્વરીમાં આ તક ચુકશો મા

દીન દયાળી૦

ઓથ માણુ આપની સાધન વીધે સમજી નહીં હું

પ્રાણ પાલક પોત જોઈ શંખ આખર કુંકશો મા

દીન દયાળી૦

માત તાત સગાં સહોદર જે કહું તે આપ મારે

હે કૃપામૃતના સરોવર ઢાસ મારૂ મુકશો માં

દીન દયાળી૦

શરણ દેવીદાસનું છે ચરણ હે જગદંબા તારાં

અખિલ ભુવનેશ્વરી આ સમયે ખોટે મસે પણ ખુટશો મા

દીન દયાળી૦

દેવીદાસ

મમ્મીની વાટ

ઉઠોને લટારિકા સહાય કરો માતંગી મા ઉઘ તને
આટલી શીઠ આવે !
સુખ શૈયાપર શાંતિથી પોઢીયાં, સ્મરણ સેવકનું કાન ના આવે
ઉઠોને૦

માત તું માહરી શરણ છે તાહર અવર પાસે જઈ કેમ યાચુ,
લકિત ઘો આપની કર શીરે સ્થાપજો શરણ ત્હારે
હું તો નિત્ય માણું
ઉઠોને૦

હાલવું ચાલવું આપ પ્રતાપથી, હુકમ વિણ પાન કેમ હાલે,
પુરૂષ પુતળા સમો શક્તિ વિણ તે ગણો, આપ આબ્યા
વિના કેમ ચાલે
ઉઠોને૦

જીંદગી જાય છે રોજ આગસ મહી લજન ના લાવથી
આપનું થયો,
માર માયાનો પડે યમ ઘરે જવું પડે, એ વખત
આવી કે કોણ સહાયે.
ઉઠોને૦

લવલય લાગવા કપટને કાપવા, ચાદ કરતાં તુંતો દોડી આવે,
શાંતિને સ્થાપવા ક્રોધને ટાળવા માતંગી અંતરે આજે આવે
ઉઠોને૦

કયાં ગયાં કયાં ગયાં શોધી સેવક રહ્યો, આટલી વાર
તમોને કેમ લાગી
દંતધાવન કરી સ્નાન સુખે કરી, વસ્ત્ર ધારણ કરી આવો માડી,
ઉઠોને૦

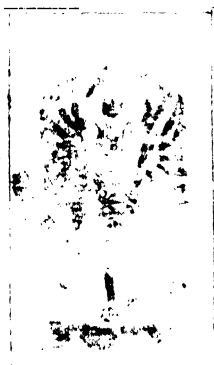
આપનો આગરતનો કંઈ કરગરી અર્જ સુણતાં તમો દોડી આવો
વાટ વાહન તણી મા જુઓ ના ઘડી લાજ જાતાં તમે
વેગે આવો.
ઉઠોને૦

માતંગી લકત

માતંગી મૈયા

દયાળુ મેરી માતંગી મૈયા, મેરી શુદ્ધ લેના !
 મેરી શુદ્ધ લેના મૈયા મેરી શુદ્ધ લેના ! દયાળુ
 સોનેકા સોનેયા નાહી, રૂપેકા રૂપેયા નાહી !
 કોડી દમડી પાસ નાહી કહાં જાકે કહેના ! દયાળુ
 માતા નાહી ખીતા નાહી ચારજોડી બાંધવ નાહી !
 એસા કોઈ શુર નાહી કહાં જાકે કહેના ! દયાળુ
 કહેત દેવીદાસ, છોડીદો પરાઈ આશ !
 માજી પારે જાકે, માતંગી મૈયા કહેના ! દયાળુ

દેવીદાસ

મારી ઝુંપડીમાં

આવો મારી ઝુંપડીમાં, આજ માતંગી મા,
પાવન કીજે તારા લકતને. ટેક.

કોણ જાણે મારી આપ વિના દાઝ !
કરશે ના મને નિરાશ પાવન કીજે તારા લકતને,
નથી આસન રૂડુ માણને બેસાડવા નથી ષડ રસ
લોજન જમાડવા
મારો સ્વીકારો રોટલો ને છાશ મારી માડી. પાવન૦
મારી પાસે ન દિવ્ય વસ્ત્ર માણ તને આપવા,
નથી પુષ્પહાર કંઠે આરોપવા
માને પુષ્પહાર, અર્ધુ તુચ્છ ઘાસ મારી માડી, પાવન૦
હું છું દુર્બલ ન ચરણમાં કાંઈ મુકવા
મુકુ માથું પગે આપને રીઝવવા
જો જો ભાવ જોશો સામગ્રી ન ખાસ મારી માડી, પાવન૦
નથી મારે વૈભવો માણ પાસે માંગવા ઇચ્છુ સામર્થ્ય,
ન આપથી માંગવા
યાત્રું એજ રાખો નિત્ય ચરણ કમળ પાસ મારી માડી
પાવન૦

માતંગી લકત.

ગરબી

શુદ્ધ જગથી માતંગીને નવરાવીએ !

કુમકુમ અક્ષત અને પુષ્પોથી વધાવીએ !

અંતરમાં આસન આનંદ થકી આપીએ;

શૌભિત સિંહાસને માને સ્નેહ થકી સ્થાપીએ.

અલંકારોથી માતંગીને શણગારીએ, કુમકુમ.

શ્રદ્ધા સુગંધ ભર્યો ધુપ પ્રગટાવીએ,

આત્મજ્ઞાન દીપતણી જ્યોત પ્રજ્વળીએ;

મનમેવા નૈવેદ્ય ધરાવીએ. કુમકુમ.

શિવ અને શક્તિને એક રૂપ માનીએ,

આદ્ય શક્તિ છે સ્વતંત્ર શાસ્ત્રથી પીછાનીએ;

માત કર્તા હર્તા છે એ પ્રમાણીએ. કુમકુમ.

અષ્ટાદશ ભુજવાળા માતંગીનું ધ્યાન નિત્ય ધરીએ,

વખત વધુ મંત્ર પાઠ લક્ષિતમાં વધારીએ;

દાન પૂજ્યેથી જીવન સુધારીએ. કુમકુમ.

નવરાત્રિની મીઠી મોજ આવીને રોજ માણીએ,

શ્રીમાજીના ભક્તો સર્વે સાથ પગે લાગીએ;

શ્રીમાજીની સેવામાં આખી રાત જાગીએ. કુમકુમ

અંતરનાદ

મા મા મુજ અંતરનાદ માતંગી.

પહોંચે બ્રહ્માન્ડે તને સાદ ભટ્ટારિકા.

અનહદ નાદ એ વ્યાપો આ અંગમાં સોહમ્ સોહમ્
શ્રવાસોશ્રવાસ

એ હું તે તું મા અહં બ્રહ્માસ્મિ તત્ત્વમસિ તું પ્રકાશ;
નાદ બ્રહ્મ ઐ હ્રીં ધ્રુવ ઉડી રહી સત્ય તુંહી શૂન્ય સંસાર.
લક્ષ્ય અલક્ષ્યની જ્યોતિ મહાવિદ્યા માયા શક્તિ રૂપ સાર;
ચિન્મય ચેતન ચિત્તિ પ્રકૃતિ ચૈતન્ય રૂપ કહેવાય.
માયા બુદ્ધિ જીવશિવ પ્રતિબિંબ તું સ્થુલને સુક્ષ્મે છવાય;
દક્ષિણ ચક્ષુ બ્રહ્મવામ ચક્ષુ તુંહી બ્રહ્મ મધ્ય શિવવાસ,
શિવા સ્વરૂપે તું સુહાવે પિંડે બ્રહ્માન્ડે મહાકાશ,
ઘટઘટ વ્યક્તિ ભગવતી શક્તિ માતંગી તું પ્રગટ માત;
માયા મોહિની સ્વરૂપ મોહિની દુઃખ દોહીની રળીયાત,
મંત્ર એકાક્ષર બ્રહ્મ સ્વરૂપનો બીજ રૂપ છે ઐકાર.
શક્તિ સ્વરૂપનો મંત્ર એકાક્ષરી હ્રીં બીજ છે જયકાર;
શાસ્ત્ર પુરાણને શ્રુતિ વેદાંતનું ગુપ્ત ને મહાગૂઢ સત્ત્વ.
ભક્તિમુક્તિમાં મંત્રોને બીજમાં મા મા છે ઉત્તમ તત્ત્વ;
મા મા અંબે મા મા માતંગી મમ માયા વિસ્તાર,
જાણી પરમાણી ભણે દેવીદાસ મા મા ઉતારો ભવપાર.

દેવીદાસ

માતંગીનાં બાળ

અમારી લેજે માતંગી સંભાળ, અમે છીએ તમારાં બાળ !

અમારામાં નહીં કંઈ જ્ઞાન અર્પો શું વિદ્યાનું દાન.

જવા દેશે વિચાર એવા થશે અમોથી કામ. અમારી.

સાળી

બાળપણથી મોટા કીધાં દુઃખ ભવંકર ટાળી દીધાં

એવી રીતે રાખજો આ દીન ઉપર બહુ ધ્યાન

પાપ અમારા સર્વે કાપો ભક્તિ હૃદયમાં

નિશદ્દિન સ્થાપો

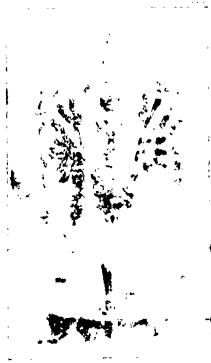
જેથી આપના નામના કંઈ શુભ જપાયે જાપ. અમારી.

દ્વેષ કલેશ આવે ન જરીયે આપ નામથી

આનંદ કરીએ.

કહે દેવીદાસ માતંગી કૃપા કરીને શરણે રાખો આપ.અમારી.

દેવીદાસ

માતંગીનો આશરો

મા જેવો તેવો છું તમારો શ્રી માતંગી માઈરે મા
જેવો તેવો છું તમારો

શ્રી અંબે આઈ રે શ્રી બહુચર માઈ રે
મા જેવો-

મા કામી ક્રોધી માયા લોભી જગમાં છું ધુતારો.
એક નામનો આશરો તારો મા (૨) તેને કહેવાયો સારો !
શ્રી માતંગી માઈ રે શ્રી બહુચર બાઈ રે શ્રી અંબે આઈ રે !

મા જેવો-

વાત કરી મેં સર્વે જોયું અવશુષ્ઠ મનમાં ન આણો રે
પેલા લવની વાત શું લાણું મા (૨) આ લવપાર ઉતારો

મા જેવો-

પર દ્રોહીને પર હત્યારો પર ધનને હરનારો રે !
પર નારી શું રંગે રમતો (૨) અવળાં આચરણ આચરતો.

મા જેવો-

અવર ન રાત્રુ તમને ચાચુ પાલવ આહો તમારો રે !
લવ સાગરમાં ડુબી રહ્યો છું (૨) મને બતાવોને આરો !

મા જેવો-

અડસટ તીરથ સર્વે જ્યાં માજીનો પ્રત્યક્ષ પારો રે !
અમ રંકને આધાર આપો (૨) આવ્યા વિઘ્નને વારો !

મા જેવો-

અવશુષ્ઠમાં હું સર્વે ભૂદ્યો જીવ પડ્યો છે ન્યારો !
તારા ભક્તોની વિનંતિ રે મા (૨) આવા ગમનને ટાળો !

મા જેવો-

માતંગી ભક્ત

માતાજીના મહિના

કારતક માસે માત કાલિકા પાવાગઢ પર બિરાજતી !
 કૃષ્ણ સ્વરૂપે કાળી કહીએ મધુરસ મોરલી બળવતી.
 માગસર માસે માત માતંગી નવખંડ જુગમે તુમ વ્યાપી !
 દેશ દેશમાં ગોખ બનાવ્યા મહોર છાપ તેરી લાગી.
 પોષ માસે પાર્વતી કહીએ શંકર પર છાયા ધરતી !
 વૃષભ વાહનની સદા કલ્યાણી શીર પર ગંગા બીરાજતી.
 માહ માસે મમ્મમાયા કહીએ માયા જગતમે તુમ વ્યાપી !
 નવ દીન નવરાત્રી ખેલે મહોર છાપ તેરી લાગી.
 ફાગણ માસે ફગાવા ખેલો ભરભર ઝોરી ગુલાલકી !
 ચુવા ચંદન ઓર અરગળ ભરલો મટકી કેશરકી.
 ચૈત્ર માસે માસ ચંડીકા ચામુંડા નામ ધરાવતી !
 ચંડ મુંડ કો માર ચલી મા ચોસઠ ખપ્પર ધરાવતી.
 વૈશાખ માસે માત સીંધવાઈ હાથ લીયા મધુકા ખ્યાલા !
 સળ દેત્ય કો માર ચલી મા કીયા દેવ કા રખવાળા.
 જેઠ માસે જુગત અંબા કહીએ જે જનેતા જુગતનકી !
 ગરીબ ગરબા ચાદ કરતા વારે ચઢજો ભકતનકી.
 અષાઢ માસે આઘ ઇશ્વરી આરામુરમાં બીરાજતી !
 દેશ દેશના સંઘ જ આવે શીરપર છત્ર ધરાવતી.
 શ્રાવણ માસે માત ભટ્ટારિકા ધર્મારણ્યમાં બિરાજતી !
 ધન્ય લાગ્ય ભકતનકો કહીએ શ્રીમાતા નજરે નીરખી.
 ભાદરવા માસે માત ભદ્રકાલી વારે ચઢજો ભકતનકી !
 ખીરખાંડ ઓર ખાજાં જલેખી મા નૈવેદ્ય કરલો જુગતી.
 આસો માસે આઈ બહુચરા મા કીયા ભકતનકા રખવાલા !
 કાલીરાતના સાધન કરલો દીવાળીકા દીન થોડા.
 પુરણ માસ પુરસોતમ કહીએ સંત ઉદરસે હે શાની !
 સનમુખ હોકે વલ્લભ બોલે બહુચર મા નજરે લાગી.
 બહુચરખાળી તુમરખવાળી બાર માસ તોરી છખી ન્યારી !
 સદા મગન રકતન ભકતનકો આચરશે લાગે તાળી.

વલ્લભ ભટ્ટ

માની ચુંદડી

માની ચુંદડીનો રંગ લાલ માતંગી માની ચુંદડીનો
રંગ લાલ

તેને ફરતી છે ધુધર માળ	માતંગી૦
માંહી ખુટા ભર્યા લાલ ભાત	માતંગી૦
કરું ચુંદડીની શી વાત	માતંગી૦
જીત્યાં બ્રહ્માંડ ચૌદ માય	માતંગી૦
જેના ગુણ ત્રણે લોક ગાય	માતંગી૦
દીસ ધુધરીમાં તેત્રીશ કરેડ	માતંગી૦
તેની ક્યાંઈ મળે નહીં જોડ	માતંગી૦
વચ્ચે શિવને શક્તિ બિરાજે	માતંગી૦
ને ઝં કાર રૂપે બિરાજે	માતંગી૦
શિવ બ્રહ્મા વિષ્ણુ ગુણ ગાય	માતંગી૦

માતંગી ભકત

માતંગીના ચરણ કમળમાં

ઉઠે પ્રભાત માતંગી કે ચરણ કમળ ધ્યાઉં !
 મનકો નિજ સાથ સાથ ધર્મરણ્ય લે જાઉં.
 માતંગી છબી લલીત દેખ લોચન ફલ પાઉં, !
 મનસે કર મંત્ર જાપ જીવન સફલાઉં.
 પ્રેમગંધ પૂર્ણ પ્રાણ પુષ્પ લે ચઢાઉં !
 ગાયનમેં ગૂંથગૂંથ નાના માતંગી ગુણ ગાઉં.
 ભાવ ભરે ભોગ લગા આનંદ જલ પાઉં !
 વિષયોંકી ખાતી જલા આરતી કલપાઉં.
 અનહદ કે દશ બ્રમર બાજે બજવાઉં !
 ચંડીપદ પૂજ પૂજ પલ પલ શિર નાઉં.
 દક્ષિણામેં સ્થૂલ સૂક્ષ્મ સર્વસ અરપાઉં !
 મીઠરી કીર જન્મ મરણ લેકર નહીં આઉં.

શ્રીભદ્રારિકા

જયતિ વાઘેશ્વરી જયતી ભૂવનેશ્વરી જયતી વિશ્વેશ્વરી
દેવીભદ્રારિકે !

જયતિ શ્રીસુંદરી ત્રિપુર પુરમાલિકે વિશ્વ સંચાલીકે
કાલકાલે !

દશમયી ગુણમયી ત્રિગુણ ગુણ જાલીકે સાલીકે તિમિર
નાશિની તમાલી !

તાર સરપાર સરપાર સારિણી પરા પરમથી એક તું
દેવી ભદ્રારિકે !

શ્રીપરાશકિત શકત્યંગ ગુણ ધારિણી અમલ રવીકાટી
સમકાશધારી !

અસ્તિ અસ્તિત્વ પર માન મખ માનીની દેવશિવ
સિદ્ધિસંકારીશાલે !

રૂપકી ભાવના કેન વર્ણુન કરે શારદ શેષ બ્રહ્મા ન વિષ્ણુ
હું અલંકાર જો દિવ્ય ધારણ કીચે બીજકુર ભાવ
કમનીય જાલે !

સર્વ વર્ણુન સહીત હ સદા પૂર્ણ ભકત મોતી જને
સ્તવનમાલા !

હું યહી આચરજ સમગ્રમે આવકસ ગુણ ગણાતીત
ધર એક માલે !

માતાંગીભક્ત

તુમી હો

ઝંકાર આદિ મંત્રોકી ઈશ્વરી તુમહીં હો !

ઐ અમ્મ અર્ધ માત્રાશિર પર ધરી તુમહીં હો !

હૂં બિંદુ નાદિની હો કામેશ્વરી રમા હો !

કલ્લી શૂન્ય રૂપવાલી મેઘા દયા ક્ષમા હો !

ચા મ્યેય ગૌર આભાયુત દેહધારીણી હો !

મુંડાદિ દાનવોકી પ્રાણુપહારિણી હો !

ડાઢે કરાલ ધરતી તુમ ઉમ્ર કાલીકા હો !

યૈસી વિભક્તિ રૂપી તમ શબ્દપાલિકા હો !

વિદ્યા તુમહીં પરા હો આનંદકારીણી હો !

રતન હો હરિ હરાદિક કે નામધારિણી હો !

માતંગીભક્ત

અંતરની ભાવના

સૌનું કલ્યાણ કરે મારી માતંગી મા સંસાર સાગરમાં
ગોથા ખાયરે

માતંગી માત જ્ઞાનરૂપી જ્યોતિ પ્રગટાવજો
મનડાના મોહ મારા માતંગી મીટાવજો
તનડાના તાપ ટાળી નાંખજો માતંગી.

પાપ પ્રપંચ મારા મનના મીટાવજો
કૂડ કપટ કાઢી નાંખજો માતંગી.

ઉત્તમ સત્સંગ મારા માણ મને આપજો
ભક્તિના પંથે સદા દોરજો માતંગી.

બહાલા અળખામણના લેદને તળવજો
અંધન હુમારા તોડી નાંખજો માતંગી.

અજ્ઞાન રૂપી મારા ઉભરા શમાવજો
ભક્તિરૂપી ગંગા વહેવડાવજો માતંગી.

દર્શન કાજ ભકતો માણ પાસ આવતા
નિર્મળ હુમારા અંતરની ભાવના માતંગી.

માતંગીભક્ત

એક સહારા

સુના હે માતંગી તેરા નામ દીનોકા એક સહારા હે !
તુમ્હે જીસને લી અપનાયા ઉસે તુમને ઉગારા હે સુનાહે. !

તેરે સુમરીનમેં મુખ હે શાંતિ હે જગદંબ બલધારી;
તેરે ચરણોમેં આકર મુકત હો જાતે હે સંસારી ! સુના.

જગતકે શોક સાગરકા તુ હી કેવલ સહારા હે;
તુજે જીસને લજી મૈયા ઉમીકો તુમને તારા હે ! સુના.

તુંહી હે પ્રત્યક્ષ સંસારમેં હર એકકે મનકા;
ચકોર પ્રેમકા આર ચૌદ હે તું ઉનકે જીવનકા ! સુના.

તરી સુરતર મતવાલે જીરે મૈયા ભલે હે હમ;
મગર દીન રાત કહેતે હે તેરે હય હમ તેરે હય હમ ! સુના.

તેરી લકિતકી મસ્તીમેં સદા શુલતાન રહતા હે;
તેરાહી નામ લે લેકર ભકતજન જીવન વિતાતા હે ! સુના.

સુના હે તું ઉસ્તકી હે, તુંજે જીસકે પુકારી હે
મેરા તનમન સલી બલીહારી અય જગદંબ તુમ પર હે! સુના.

માતંગી ભકત

સ્તુતી

- નયનોમાં સદા વસજે કણે સદા પશુ દેજે !
ત્રિવિધતાપ હરનારી માતંગી માત તું મારી !
- જીલલડી નામમાં લેજે કરોમાં પાવડી દેજે !
બનાવો પ્રેમ પુનરી. માતંગી.
- અક્ષત કુમકુમ ચઢાવું કુલોના હાર ધરાવું !
અબીલ ગુલાલને ઝારી. માતંગી.
- પુનઝે પાવડી કીધી માતંગી માને નીરખી !
બીરાજે ગોખમાં માજી. માતંગી.
- મોતીના હાર કંઠે છે સૂર્યના તેજ મુખે છે !
શોભા તારી અતિ સુંદર. માતંગી.
- ઓઢી તેં કેશરી સાડી નાકે છે વેસરીવાળી !
હીસે છે રૂપ તો ભારી. માતંગી.
- કનકના કુંડલો કાને મોતીના હાર છે માને !
કાયા સુંદર હીસે તારી. માતંગી.
- નીહાળો ચુંદડી અંગે હીસે છે માત નવરંગી !
ભલા શણગાર ને ચાંદલો. માતંગી.
- સિંહ ને વાઘપર સ્વારી ગરૂડને હંસ પર સ્વારી !
ઐરાવતને નંદી પર સ્વારી. માતંગી.

- હસતે ખડગ ત્રિશૂળ ધારી કપાળે ચંદ્ર ચમકે છે !
કીધી છે આડ સીંધુરની. માતંગી.
- અખંડ બ્રહ્માંડમાં વ્યાપી માતંગી આઘ તું શક્તિ !
પ્રગટે જ્યોત પશુ તારી. માતંગી.
- સકળ વિશ્વની માયા જગે જગદંબની કાયા !
હરિહર રૂપને વારી. માતંગી.
- સુરજને સોમ પ્રકાશે, તત્ત્વમાં તું સદા ભાસે !
તત્ત્વથી પાર રહેનારી. માતંગી.
- નિર્ગુણ સગુણ છે સ્વરૂપ પ્રગટ કે ગુપ્ત તારું રૂપ !
ચિદ્રિ ને અચિદ્રિ ન્યારી. માતંગી.
- એકાગ્રહ વૃત્તિને ઠારી માતંગીની મૂર્તિ લે ધારી !
બુદ્ધિ છે કૃપા દ્રષ્ટિથી. માતંગી.
- અંતરે વાસ છે તારો દર્શનનો લાલ દેનારો !
શ્વાસેશ્વાસ રહેનારી. માતંગી.

માતંગીના પુજને

માતંગી લટારીકા માવડી પુંબુ તમારી પાવડી
વરસી જાતાં વારશી !— હો માતંગી.

તાડે દહેડે ગગનમાં ગાજે છે લાલ ધન ફરકે છે
દરવાજે નોખત વાગે છે— હો માતંગી.

નરનારી દર્શન આવે છે બરફી પેંડા લાવે છે
મારી માને લોગ ધરાવે છે— હો માતંગી.

મુર અસુરને માર્યો છે અખેચદને તાર્યો છે
લક્તજનોને ઉગાર્યો છે— હો માતંગી.

મોઢેરા જાઉં મુરકેલ છે લકતોને મન સહેલું છે
ત્યાં તો લીલા લહેર છે— હો માતંગી.

ધર્મારણ્ય માનું જોયું છે મનડું મારું મોહું છે
ત્યાં રે'વા દીલ દોડયું છે— હો માતંગી.

મૂર્તિ સુંદર શોભે છે, કાનોમાં કુંડલ ઓપે છે
જોઈ મનડું મારૂં લોભે છે— હો માતંગી.

મોર મુગટ પર બલીહારી કાનોમાં કુંડલ જાઉં વારી
તારી સિંહ ઉપર છે અસવારી— હો માતંગી.

જે ધર્મારણ્યમાં જાય છે ધર્મેશ્વરીમાં નહાય છે
તેને માતાના દર્શન થાય છે— હો માતંગી.

જે મોઢરામાં જાય છે સૂર્ય કુંડમાં નહાય છે
તેના પાપ નિવારણ થાય છે— હો માતંગી.

માણ ચોક વિશાળ છે આઠમે હવન થાય છે
શ્રીફળ ત્યાં હોમાય છે— હો માતંગી.

દુઃખડા હમારા કાપોને સદ્ગુણ અમોને આપોને
આ ભવના બંધન કાપોરે— હો માતંગી.

અભિમાન જે કોઈ રાખે છે ઉપરથી નીચે નાખે છે
જીંદગીની ખો ભુલાવે છે— હો માતંગી.

દાસ કંઈ બેઠ જોડી હાથ સોની દોરી તારે હાથ
લકતોની રાખો છે લાજ— હો માતંગી.

માણના લકતો ગુણ ગાય છે લકત મંડળ સાથ છે
લાજ તમારે હાથ છે— હો માતંગી.

માતંગી ભક્ત

દીલની આશ

અક્ષા વિષ્ણુથી પણ પાર, માતંગી માતને પુણુ છું !
 કરવા જીવન નૈયા પાર માતંગી માતને પુણુ છું !
 તમારા ગુણ તણો નહી પાર તારા બાલ તણાં શા ભાર.
 હૈયે હોંશ ગાવા ગીત છોડી દઈને ચંચળ ચિત્ત કરવા૦
 ત્રિલોચન પદ્મ સમાન જણાય મુકટમાં અર્ધ
 ચંદ્ર સોડાય

મુખડુ માણીયોથી મલકાય જેનું તેજ સહુ ન જાય કરવા૦
 અપૂર્વ શોભતી વાળી કરી છે સિંહ પર સ્વારી
 કંઠે રત્ન કરે ચમકાર નવરંગી ચુંદડી અંગે શોભાય કરવા૦
 તમે છો ભક્ત જન પ્રતિપાળ જગતના જીવન
 પ્રાણાધાર

મારા તનમનની સાક્ષી ભકતોની રંબવાળી કરવા૦
 દીલે છે આશ દર્શનની છીપાવવા ખ્યાલ અંતરની
 ઉના આંસુઓની ધારા નયનોમાંથી વહી જાયે કરવા૦
 સદાનો દાસ છું તારો ભવાબ્ધ પાર ઉતારો
 ફેરા જનમ મરણના જાય હરનિશ જાપ જપું છું કરવા૦
 સુવાશિત પુષ્પની વેણી હૃદયના પ્રેમથી આણી
 શિર પર કર ધરજો માતનીરખી ભક્તજન બહુ હરખાય. કરવા૦

માતંગી ભક્ત

માતું ધ્યાન

માતંગી સેં મન ધ્યાન મીલાવે !

ધુપ દીપ નૈવેદ્ય આરતી ચંદન પુષ્પ ચઢાવે !

અખીલ ગુલાલ ઉડત નિત્ય ભારી કુમકુમ છોળ ઉઠાવે !

દેવ સખ દર્શન આવે !

માતંગી.

કામ ક્રોધ મદ લોભ હી નિંદ્રા મમતા હમારી હઠાવે !

કાળ તારી નિકટ ન આવે માતંગી કે ગુણ ગાવે !

દુઃખ સખહી મીટ જાવે !

માતંગી.

જ્ઞાન ધ્યાનકી ભરી પીચકારી સ્મરણ ચોંટ ચલાવે !

પાપ તાપ વાકુ પાસ ન આવે ભવસાગર તર જાવે !

ફેર વાકુ જનમ ન પાવે !

માતંગી.

એકમને ભટ્ટારિકાને સમરલે જગત્ જનની કહાવે !

ભીડ પડે તત્કાળજ આવે આવ્યાં વિદ્ય તાળે !

ભક્તજન માણતા જશ ગાવે !

માતંગી.

માતંગી ભક્ત

માનાં દર્શન

થયો સ્નેહવશ માતંગી મા રા લવના લાગ્ય ઉઘડીયાંરે
 લાગ્યવંત થયો લગવતિ આજે, દર્શન પામ્યો તારૂં
 મળ્યું લવ તરવાનું બાફે, મારાં પૂન્ય પૂર્વના ફળીયાંરે ! થયો.
 અધકારમાં હું અથડાયો આજ સુધી નવ જાણ્યું;
 મળ્યું મન ગમતું આ ટાણું તમે મુજ ઘટમાં.
 હવે જડીયાંરે ! થયો.

હયા કરી માતંગી લાંબાવાં કર તમારો માણ;
 મૂકો મમ શિર પર હસ્તકમળ આપ તણો મન.
 થઈ રાણ થયો.

નિર્બાળ મનનો લકત માગે આશા પુરણ કરજો
 માબહાર લકતની કરજો તમે સહાય થજો માતંગી મા થયો.

માતંગી લકા

માનો હીંડોળો

શ્રાવણ રે મહીને હીંચે હીંડોળે ટેક.

મુધાસિંધુ મણીદ્વીપ બીચમે કલ્પવૃક્ષકી ઝાડી
રંગવિરંગે ફૂલનકી જહાં ફૂલ રહી ફૂલવાડીજી શ્રાવણ.

ચિંતામણીકો લવન માફે એક રાજન અતહિ વિશાળ
પ્રહ્લા વિષ્ણુ મહેશ્વર ઈશ્વર દ્વાર ચાર રખવાળજી શ્રાવણ.

સૂવર્ણ ઘડીત મણી રત્ન જડીત એક હીંડારી
છબી ન્યારી

ભૂલરહીં જહાં ત્રિપુર મુંદરી દર્શનકી બલીહારીજી શ્રાવણ.

ઝુરમુર ઝુરમુર ઝુરમુર ઝુરમુર બરસત શ્રાવણ ધાર
કોયલ ફૂક મુનાય રહી જહાં બ્રમર કરતા ગુંબરજી શ્રાવણ.

ઈન્દ્રાદિ આત્મ દેવગન ઔર અપ્સરા સારી
પ્રેમસહીત ઝુલા ઝુલાવે નિજનિજ આરી લારીજી શ્રાવણ.

તીન લોકકો પાલનહારી આદિશક્તિ મહામાઈ
રામચંદ્રકી પાલક માલક થેહી એક સદાઈજી શ્રાવણ.

માતંગી ભક્ત

વિશ્વતારીણી મા

કહાં જાય છીપી માતંગી જનની હે લવલીતી
હારીણી હે ટેક.

તું મ બીન જગત ન દેખું કિન દેખ પાર પાયા
હે કોન દેવ જાયા લવલીતિ હારીણી હે કહાં.

તું સર્વ વિશ્વ જનની તેરા જગત પસારા
નહીં પાર કોઇ પાયા લવલીતિ હારીણી હે કહાં.

તું વિશ્વ પાલની હે તું વિશ્વ સાર માયા
નહીં વેદ ગીત ગાયા લવલીતી હારીણી હે કહાં,

તું વિશ્વ નાશીની મા પ્રલય કરી અઢાયા
કરૂણા સમુદ્ર છાયા લવલીતી હારીણી હે કહાં.

તું વિશ્વ તારીણી મા જન લાવ સત્ય છાયા
લકત ન અંત પાયા જગ ઇશ પાલિની હે કહાં.

માતંગી ભક્ત

પ્રાતઃસ્મરણ

આત્મ તત્વ

પ્રાતઃ સ્મરામિ હૃદિ સંસ્કૃત દાત્મ તત્વમ્ ।
સચ્ચિન્સુખં પરમ હંસ ગતિં તુરીયમ્ ॥
યત્ સ્વપ્ન જાગર સુષુપ્તિભવૈતિ નિત્યમ્ ।
તદ્ બ્રહ્મ નિષ્કલ મહં ન ચ ભૂત સંઘઃ

ગણપતિ

ગજનનં ભૂત ગણાધિ સેવિતમ્ ।
કપિન્ધ જમ્બુદ્વલ ત્રાઝ લક્ષણમ્ ॥
ઉમા સુતં શોક વિનાશ કારકમ્
નમામિ વિઘ્નેશ્વર પાદ પંકજમ.

સરસ્વતિ

શુકલાં બ્રહ્મ વિચાર સાર પરમા માધં જગદ્ વ્યાપિનીમ્ ।
વીણા પુસ્તક ધારિણિમલયદાં જડયાન્વકારાપહામ્ ॥
હસ્તે સ્ક્રાટિક માલિકાં વિદ્યધતિં પદ્માસને સંસ્થિતામ્ ।
વદેતાં પરમેશ્વરીં ભગવતિં બુદ્ધિપ્રદાં શારદામ્ ॥

શ્રી શંકર

પ્રાતઃસ્મરામિ ભવભીતિ હરં મુરેશં ।
ગંગાધરં વૃષભ વાહન મંબિકેશમ્ ॥
અદ્વાંગ શૂલ વરદા ભય હસ્તમીશં ।
સંસાર રોગ હર મૌષધ મદ્વિતીયમ.

શ્રી વૈરાગ્ય સ્વરૂપ

નમો સ્તવનંતાય સહસ્ર મૂતયે ।
 સહસ્ર પાદા ક્ષિશિરોરુ બાહવે ॥
 સહસ્ર નામ્ને પુરુષાય શાશ્વતે ।
 સહસ્ર કોટી યુગ ધારિણે નમઃ ॥

પરમાત્મા

યં બ્રહ્મા વરુણેન્દ્ર રુદ્ર મરુત સ્તુન્વંતિ દેવૈ સ્તવૈઃ ।
 વેદૈ સાંગ પદ ક્રમોપનિષદૈ ગાયંતિ યં સામગાઃ ॥
 ધ્યાના વસ્થિત તદ્ગતેન મનસા પશ્યંતિ યં યોગિનો ।
 યસ્મ્યાંતં ન વિદુઃ સુરા મુક્તાણા દેવાય તસ્મૈ નમઃ ॥

શ્રી રામ

શ્રી રામ રામેતિ રમેતિ, રમે રામે મનોરમે ।
 સહસ્ર નામ તત્તુલ્યં રામ નામ વરાનને ॥

નવ ગ્રહ,

બ્રહ્મા મુરારિ સ્ત્રિપુરાંતકારી ભાનુઃ શશી ભૂમિ સુતો બુધશ્ચ
 ગુરુશ્ચ શુક્રઃ શનિ રાહુ કેતવઃ કુર્વાંતુ સર્વે મમ સુપ્રભાતમ્

પુણ્ય શ્લોક

પુણ્ય શ્લોકો નળો રાજા પુણ્ય શ્લોકો યુધિષ્ઠિરઃ
 પુણ્ય શ્લોકશ્ચ વૈદેહી, પુણ્ય શ્લોકો જનાર્દનઃ

ચિરંજીવી

અશ્વત્થામા બલિવ્યાસો, હનુમાંશ્ચ બિલીષણુઃ
 કૃપઃ પરશુરામશ્ચ સપ્તૈતે ચિરંજીવિનઃ

સતિઓ

અહલ્યા દ્રૌપદિ ગ્રીતા તારા મંદોદરી સ્તથા ।
પંચૈતાનિ સ્મરેન્નિત્યં મહા પાતક નાશનમ્ ॥

મોક્ષપુરી

અયોધ્યા મથુરા માયા કાશી કાંચી અવંતિકા
પુરી દ્વારા મતિ યૈવ, મોઢેરા મોક્ષ દાયિકા

નવગ્રહ મંત્રો

સૂર્યઃ જપ સંખ્યા ૭ હજાર મંત્ર

જપા કુસુમ સંકાશં કાશ્યપેયં મહાદ્યુતિમ્ ।
તમોરિં સર્વ પાપહનં, પ્રણુતોસ્મિ દિવાકરમ્ ॥

ચંદ્રઃ જપ સંખ્યા ૧૧ હજાર મંત્ર

દધિ શંખ તુષારાલં ક્ષીરે દાર્ણ્યં ચ સંલવમ્ ।
નમામિ શશિનં સોમં, શંભો મુકુટ લૂષણમ્ ॥

મંગળઃ જપ સંખ્યા ૧૦ હજાર મંત્ર

ધરણી ગર્ભે સંભુતં વિદ્યુત કાંતિ સમ પ્રલમ્ ।
કુમારં શકિત હસ્તં ચ મંગલં પ્રણુમામ્યહમ્ ॥

બુધઃ જપ સંખ્યા ૪ હજાર

પ્રિયંશુ કલિકા શ્યામં, રુપેણ પ્રતિમં બુધમ્ ।
સૌમ્યં સૌમ્ય ગુણોપેતં તં બુધં પ્રણુમામ્યહમ્ ॥

શુક્ર : મંત્ર સંખ્યા ૧૯ હજાર

દેવાનાં ચ ઋષિણાં ચ શુરુ કાંચન સન્નિભમ્ ।
બુદ્ધિભૂતં ત્રિલોકેશં તં નમામિ બૃહસ્પતિમ્ ॥

શુક્ર : જપ સંખ્યા ૧૬ હજાર મંત્ર

હિમકુંદ મૃણાલાલં, દૈત્યાનાં પરમં શુરુમ્ ।
સર્વ શાસ્ત્ર પ્રવકતારં, લાર્ગવં પ્રણુમામ્યહમ્ ॥

શનિ : જપ સંખ્યા ૨૩ હજાર મંત્ર

નિલાંજન સમાલાસં, રવિપુત્રં ચમાગ્રજમ્ ॥
છાયા માતૈઃ સંભૂતં નમામિ શનૈશ્વરમ્ ॥

રાહુ : જપ સંખ્યા ૧૮ હજાર મંત્ર

અર્ધકાયે મહાવીર્યં, ચંદ્રાદિત્ય વિમદ્રનમ્ ।
સિંહિકા ગર્ભસંભૂતં, તં રાહુ પ્રણુમામ્યહમ્ ॥

કેતુ : જપ સંખ્યા ૧૭ હજાર મંત્ર

પલાશ પુષ્પ શંકાશં, તારકા અહમસ્તકમ્ ।
રોદ્રં રોદ્રાત્મકં ઘોરં, તં કેતુ પ્રણુમામ્યહમ્ ॥
ઇતિ વ્યાસ મુખોદ્ગીતં, યઃ પઠેત મુસમાહિતઃ ।
દિવા વા યદિ વા રાત્રૌ, વિધ્ન શાંતિર્લવિચ્યતિ ॥
નરનારી નૃપાણાં ચ ભવેદ્દુઃસ્વપ્નનાશનમ્ ।
ઐશ્વર્ય મતુલં તેષાં મારોગ્ય પુષ્ટિવર્ધનમ્ ॥
અહ નક્ષત્રન્તઃ પીઠા તસ્કરાગ્નિ સમુદ્ભવા ।
તાઃ સર્વાઃ પ્રશમં યાતિ, વ્યાસો યુતે ન રાંશય ॥

શ્રી માતંગી પૂજન વિધિ

પ્રથમ આંખે તથા કાને પાણી અડકાડી પવિત્ર કરી હાથ જોડવા અને નીચે પ્રમાણે ગુરૂ-પરમાત્માને વંદન કરવા.

શ્રી ગુરુભ્યો નમઃ ॥ શ્રી ઇષ્ટદેવતાભ્યો નમઃ ॥
શ્રી કુલદેવતાભ્યો નમઃ ॥ શ્રી આમદેવતાભ્યો નમઃ ॥
શ્રી સ્થાન દેવતાભ્યો નમઃ ॥ શ્રી ઉમામહેશ્વરાભ્યાં
નમઃ ॥ શ્રી લક્ષ્મીનારાયણાભ્યાં નમઃ ॥

ગણેશ પ્રાર્થના

સુમુખશ્ચૈક દંતશ્ચ કપિલો ગજકર્ણકઃ ।
લંબોદરશ્ચ વિક્રો વિઘ્નનાશો વિનાયક ॥
ધૃમ્કેતુર્ગણા ધક્ષો, ભાલચંદ્રો ગજનનઃ ।
દ્વાદશૈતાનિ નામાનિયા પઠેત્ સ્મૃણુ યાદપિ ॥
વિદ્યારભે વિવાહય પ્રવેશે નિર્ગમે તથા ।
સંગ્રામે સંકટે ચૈવ, વિઘ્નસ્તસ્ય નમયતે ॥
શુકલાંબર ધરં દેવં, શશિવર્ણ ચતુર્ભુજં ।
પ્રસન્નવદનં ધ્યાયેતસર્વ વિઘ્નોપશાંતયે ॥
લાલસ્તેષાં જયસ્તેષાં કુતસ્તેષાં પરાજય ।
યેષામિન્દિવર શ્યામો હૃદયસ્થો જનાર્દનઃ ॥
અભિષિતાર્થ સિદ્ધયર્થ પૂજીતો યા સુરાસુરૈઃ ।
સર્વ વિઘ્ન હરઃ તસ્મ, ગણાધિપતયે નમઃ ॥
વક્રતુંડ મહાકાય સૂર્ય કોટી સમ પ્રભો ।
નિર્વિઘ્નકુરૂમે દેવ સર્વ કાર્યેષુ સિદ્ધિદા ॥
સર્વદા સર્વકાર્યેષુ નાસ્તિ તેષાંમમગલાં ।
યેષાં હૃદયસ્થો ભગવાન મંગલાયતનો હરિઃ ॥
સર્વ માંગલ્ય માંગલ્યે શિવે સર્વાર્થ સાધિકો ।
શરણે ત્ર્યંબકે ગૌરિ નારાયણિ નમોસ્તુતે ॥

સંકલ્પ

જમણા હાથમાં પાણી લઈ સંકલ્પ કરવો.

“અથ પૂર્વોચ્ચારિત એવં ગુણુ વિશેષણુ વિશિષ્ઠાયાં
શુભ પુણ્ય તિથૌ માસોત્તમે માસે અમુક માસે અમુક
પક્ષે અમુક તિથૌ અમુક વાસરે મમ આત્મના શ્રુતિ,
સ્મૃતિ, પુરાણોક્ત ફલ પ્રાપ્ત્યર્થં સહકુટુંબીનાં ક્ષેમ,
કલ્યાણ, આરોગ્યં, ઐશ્વર્યાદિ અભિવૃદ્ધ્યર્થં શ્રી માતંગી
પ્રીત્યર્થં યથાશક્તિ યથાજ્ઞાનેન શ્રી માતંગી પૂજાં કરિષ્યે.”

એમ બોલી પાણી મુકવું અને ફરી પાણી લઈ

“તદંગભૂતં દિગ્દક્ષણં કલશારાધનં પગપતિઆદિ
પરિવાર દેવતા પૂજનં ચ કરિષ્યે ”

એમ કહી સંકલ્પ કરવો.

દિશા રક્ષણુ

ડાબા હાથમાં ચોખા રાખી તેના પર જમણા
હાથ ઢાંકવો અને નીચેના મંત્ર બોલવા.

અપ સર્પંતુ તે ભૂતા યે ભૂમિ સંસ્થિતા ।
યે ભૂતા વિધનકર્તારસ્તે નશ્યંતુ દેવીઆજ્યા ॥
અપકામંતુ ભૂતાનિ પિશાચા સર્વં તો દિશં ।
સર્વેશામ વિરોધેન પૂજકર્મ સમારભે ॥
યદ ત્રસ્થિતં ભૂતં, સ્થાનમાશ્રિત્ય સર્વતઃ ।
સ્થાનં ત્યક્ત્વા તુ યઃ સર્વં યત્રસ્થં તત્ર ગચ્છતુ ॥
ભૂતાનિ રાક્ષસા વાપિ યત્ર તિષ્ઠાંતિ કેચન ।
તે સર્વેપ્યપગચ્છંતુ દેવી પૂજાં કરોમ્યહં ॥

હાથમાંના ચોખા ચારે બાબુ નાંખવા. તે પછી
ભોંયપર ડાબા હાથની એડી ત્રણ વખત ઠોકવી. તે
પછી જમણે કાને પાણી અડકાડી ડાબી પાની તરફ
જમીન પર ચોખા મુકી તે પર પૂજનનો પાણીનો કળશ
મુકવો અને જમણા હાથથી કલશને અડકી રહેવું અને
નીચેનો મંત્ર લખવો.

કળશ આરાધન

ગંગે ચ યમુને ચૈવ ગોદાવરી સરસ્વતિ ।
નર્મદે સિંધુકાવેરી જલેસ્મિન સન્નિધિ કુરુ ॥
બ્રહ્માંડોદર તિર્થાની કરેઃ સ્થળાનિ તે રવો ।
તેન સત્યેન મે દેવતર્થ દેહિ દિવાકર ॥

તે પછી સૂર્ય નમસ્કાર કરવા પછી સૂર્યમંડળથી
તિર્થનું કળશમાં આવાહન કરી તેમાં ચંદન ફૂલ નાંખી
કળશને ચારે બાબુ ચાંદલાં કરવા અને ચોખા ચઢાવવા
પછી પગે લાગીને વરૂણદેવનું સ્મરણ કરવું.

ઓમ વરૂણાય નમઃ ॥ સર્વોપચારાર્થે નમસ્કારાન
સમર્પયામિ ॥ અપવિત્રઃ પવિત્રોવા સર્વા વસ્થાંગતો
મિવાત । યઃ સ્મરેત પુંડરીકાક્ષસ બ્રહ્માભ્યંતરં શુચિઃ ॥

એ મંત્ર વડે સર્વ સાહિત્યને તથા પ્રેતાના
શરીરને પાણી છાંટી પવિત્ર કરવું તે પછી દીપ પુજન કરવું.

દીપ પૂજન

ભોદીપત્વં બ્રહ્મરૂપ હ્યંધાકાર નિવારક ।

ઇમાંમયા કૃતાંપૂજનં ગૃણુહ તેજઃ પ્રવર્ધય ॥

એ પછી દીપાયનઃ સર્વોપચારાર્થે ગંધાક્ષત પુષ્પ
સમર્પયામિ એમ બોલી ગંધાક્ષત પુષ્પ ચઢાવવાં.

शंभू पूजन

यन्मद्राह! शंभूद्वैव त्वं कुक्षौवरुणु देवता ।
 पृष्ठे प्रमपतिश्चैव अत्रे गंगा सरस्वति ॥
 त्वं पुरा सागारोत्पन्नो विष्णुना विधृताः करे ।
 निर्मिता सर्वदेवैश्च पाञ्चजन्य नमोस्तुते ॥

ओम क्लीं शंभूयनमः सर्वोपचारार्थे गंधाक्षत
 पुष्पं समर्पयामि ” ओम ओली गंधाक्षत पुष्प यथाववा.

घंटा पूजन

आगमनार्थं तु देवानां गमनार्थं तु रक्षसाम् ।
 कुरु घंटारवं शुद्धं देवताल्लोदनाय य ॥
 ओम क्लीं घंटायै नमः सर्वोपचारार्थे गंधाक्षत पुष्पाणी

मंत्र पुष्पांजलि

विघ्नेश्वराय वरदाय सुरप्रियाय ।
 लज्जोदराय सकलाय जगद्धिताय ॥
 नागाननाय श्रुति यज्ञ विलूषिताय ।
 गौरि सूताय गणनाथ नमो नमस्ते ॥
 लज्जार्तिनाशन पराय गणेश्वराय ।
 सर्वेश्वराय शुभदाय सुरेश्वराय ।

વિદ્યાધરાય વિક્રાયાય ચ વામનાય ॥

લક્ષ્મી પ્રસન્ન વરદાય નમો નમસ્તે ॥

નમસ્તે બ્રહ્મરૂપાય વિષ્ણુરૂપાય તે નમઃ ।

નમસ્તે રૂદ્રરૂપાય હરિરૂપાય તે નમઃ ॥

વિશ્વરૂપાય સ્વરૂપાય નમસ્તે બ્રહ્મચારિણે ।

લક્ષ્મીપ્રિયાય દેવાય નમસ્તુભ્યં વિનાયકે ॥

લંબોદરં નમસ્તુભ્યં સતતં મોદકપ્રિયમ ।

નિર્વિઘ્નં કુરૂ મે દેવ સર્વં કાર્યેષુ સર્વદા ॥

એમ બોલી મંત્ર પુષ્પાંજલી અર્પણ કરવી અને
હાથ જોડી નીચેના મંત્ર બોલવા

રક્ષ રક્ષ ગણુધ્યક્ષ, રક્ષ ત્રૈલોક્ય રક્ષક ।

લક્ષ્મીનામભયં કર્તા ત્રાતા ભવભવાર્થુવાત્ ॥

એમ બોલી ગંધાક્ષત પુષ્પો ચઢાવવાં.

ગણુપતિ સ્મરણમ

એકદંત શૂર્પકર્ણ ગજવકત્રં ચતુર્ભુજં ।

પાશાંકુશધરે દેવં ધ્યાયેત સિદ્ધિવિનાયક ॥

સિદ્ધિ બુદ્ધિ સહિત મહાગણુપતયે નમઃ ।

શ્રી ગણુપતયે નમઃ ॥ પાદં સમર્પયામિ.

શ્રી ગણુપતયે નમઃ ॥ અર્ધ્યં સમર્પયામિ

શ્રી ગણુપતયે નમઃ ॥ અચમનીયં સમર્પયામિ

શ્રી ગણપતયે નમઃ ॥ શુદ્ધોદક સ્નાનં સમર્પયામિ

શ્રી ગણપતયે નમઃ ॥ વસ્ત્રં સમર્પયામિ

શ્રી ગણપતયે નમઃ ॥ યજ્ઞોપવિતં સમર્પયામિ

શ્રી ગણપતયે નમઃ ॥ ગંધાક્ષં સમર્પયામિ

શ્રી ગણપતયે નમઃ ॥ અક્ષતાન સમર્પયામિ

શ્રી ગણપતયે નમઃ ॥ પૂષ્પાણિ સમર્પયામિ

શ્રી ગણપતયે નમઃ ॥ નૈવેદ્યં સમર્પયામિ

શ્રી ગણપતયે નમઃ ॥ આરાતિકં સમર્પયામી

એમ કહી આરતિ ઉતારવી. અને પછી નીચે મુજબ મંત્ર પુષ્પાંજલી આપવી.

ત્વાં વિદ્મ શત્રુદલનેતિ મુંદરેતિ !

લક્ષ્મપ્રિયેતિ મુખદેતિ વરપ્રદેતિ ॥

વિદ્યાંપ્રદેત્યદાહરેતિ ચ ચેસ્તુવાંતિ ।

તેભ્યો ગણેશ વરદાલવ નિત્યમેવ ॥

એ પછી શ્રી માતંગી માતાનું પુજન કરવું પ્રથમ ચંદન પુષ્પ હાથમાં લઈ માતંગીનું ધ્યાન કરવું.

માતંગી ધ્યાન

એ પછી “ શ્રી માતંગ્યૈ નમઃ ॥ ધ્યાન સમર્પયામિ ” કહી આવાહન કરવું.

માયા કુંડલીની ક્રિયા મધુમતી, કાલી કલા માલિની;
માતંગી વિજ્યા જ્યા લગવતી, દેવી શિવા શાંભવી.
શક્તિ શંકર વલ્લભા ત્રિનયના, વાગ્વાદિની ભૈરવી;
હીંકારી ત્રિપુરા પરા પરમયિ માતા કુમારીશ્વરી.

આવાહન

આગચ્છ લગવતિદેવી સ્થાને યાત્ર સ્થિરે લવ ।

યાવત્ પૂજાં કરિષ્યામિ તાવત્વં સન્નિધા લવ ॥

શ્રી માતાંગી દેવ્યૈ નમઃ આવાહનાર્થે પુષ્પં
સમર્પયામિ ॥ એમ બોલી પછી આસન અર્પણ કરવું

આસન

રમ્યં સુશોભનં દિવ્યં સર્વં સૌખ્યં કરં શુભં ॥

આસનં ચ મયાદત્તં બ્રહ્મણ પરમેશ્વરી ॥

‘શ્રી માતાંગી દેવ્યૈ નમઃ ॥ આસનં સમર્પયામિ’
એમ બોલી પુષ્પ ચઢાવી આસન અર્પણ કરવું.

પાદમ

ઉષ્ણોદકં નિર્મલં ચ સર્વં સૌગન્ધ્ય સંયુક્તં ॥

પાદ પ્રક્ષાલનાર્થાય દત્તં તે પ્રતિગૃહ્યતામ ॥

શ્રી માતાંગી દેવ્યૈ નમઃ ॥ પાદં સમર્પયામી કહી
પાણી ચઢાવવું.

અર્ધ્ય

અર્ધ્યં ગૃહાણુ શ્રી દેવી ગંધપુષ્પાક્ષતૈ સહઃ ॥

કરુણાકર મે દેવી ગૃહાણુર્ધ્યં નમોસ્તુતે ॥

શ્રી માતાંગી દેવ્યૈ નમઃ અર્ધ્ય સમર્પયામી ” કહી
ઝોક આચમનીમાં પાણી લઈ ઉપર પુષ્પ મુકી ચંદન
પુષ્પ ચડાવવું.

સ્નાન

ગંગા સરસ્વતિ દેવા પયોળ્ણી નર્મદા જલઃ ।
સ્નાપિતોસિ મયાદેવી તથા શાંતિ કુરુષ્વમે ॥

“શ્રી માતાંગી દેવ્યૈ નમઃ ॥ સ્નાનં સમર્પયામિ ”
કહી સ્નાન કરાવવું.

પંચામૃત સ્નાન

પયોદ્ધિ ધૃતં યૈવ મધુ ચ શર્કરાયુતં ॥
પંચામૃત માયાનીતં સ્નાનાર્થં પ્રતિગૃહ્યતાં ॥
શ્રી માતાંગી દેવ્યૈ પંચામૃત સ્નાનં સમર્પયામિ ॥

પયઃસ્નાન

કામધેનુ સમુદ્ભુતં સર્વેષાં જીવનં પરં ॥
પાવનં ચરણેતુશ્ચ પયઃસ્નાનં સમર્પિતં ॥
શ્રી માતાંગી દેવ્યૈ પયઃસ્નાનં સમર્પયામિ

દ્ધિ સ્નાન

પયસ્તુ સમુદ્ભુતં મધુરામ્લં શશિપ્રભું ।
દ્ધ્યાનીતં મયા દેવી સ્નાનાર્થં પ્રતિગૃહ્યતામ્ ॥
શ્રી માતાંગી દેવ્યૈ દ્ધિ સ્નાનં સમર્પયામિ.

ધૃત સ્નાન

નવનીત સમુદ્ભુતં સર્વં સંતોષકારકં ।
ધૃતં તુલ્યં પ્રદાસ્યામિ સ્નાર્થં પ્રતિગૃહ્યતાં ॥
શ્રી માતંગી દેવ્યૈ ધૃતં સ્નાનં સમર્પયામિ

શર્કરા સ્નાન

ધંધુસાર સમુદ્ભુતા શર્કરા પુષ્ટિકારિકા ।
મલાયહારિકા દિવ્યા સ્નાનાર્થં પ્રતિગૃહ્યતાં ॥
શ્રી માતંગી દેવ્યૈ શર્કરા સ્નાનમ સમર્પયામિ

ચંદનાદી

નાના સુગંધિ દ્રવ્યં ચ ચંદન રત્નનિયુતં ।
ઉદ્ધર્તન મયા દત્તં સ્નાનાર્થં પ્રતિગૃહ્યતાં ॥

એ પછી ચંદન ચડાવી કુલ અગ્નીલ ગુલાલ
કુંભકુંભ અક્ષત ચડાવી પગે લાગવું અને બોલવું ”

સર્વોપચારાર્થે નમસ્કારં સમર્પયામિ.

એ પછી વસ્ત્ર અર્પણ કરવું.

વસ્ત્ર

સર્વભૂષાધિકે સૌમ્યે લોકલજ્જા નિવારણે ॥
મયોપપાદિતે તુલ્યં વાસસિ પ્રતિગૃહ્યતાં ॥

તે પછી ચંદન કરવું

શ્રીખંડં ચંદનં દિવ્યં ગંધાકયં મુખનોહરં ।
વિલેપનં મુર શ્રેષ્ઠં ચંદનં પ્રતિ ગૃહ્યતામ ॥

તે પછી અક્ષત ચઢાવવા

અક્ષતાશ્ચ મુર શ્રેષ્ઠ કુકુંભાકતા મુશોભિતા ।
મયા નિવેદિતા ભક્ત્યા ગૃહાણુ પરમેશ્વરી ॥

તે પછી બિલ્વપત્ર અર્પણ કરવાં

ત્રિદલં ત્રિગુણાકારં ત્રિનેત્રંચા ત્રિયાયુધં ॥
ત્રિજન્મ પાપ સંહાર એક બિલ્વપત્ર સમર્પણં

પુષ્પ અર્પણ કરવાં.

માલ્યાદિની મુગન્ધિની માલત્યાદિની દેવી પ્રભો ।
મયાનીતાનિ પુષ્પાણિ પૂજ્યર્થે પ્રતિગૃહ્યતાં ॥

અબિલ ગુલાલ

અખીલંચ ગુલાલંચ હરિદ્રાદ્રિ સમન્વિતં ।
નાના વિધ પ્રકારેણ પ્રીયતાં પરમેશ્વરી ॥

ધૂપ

વનસ્પતિ રસોદ્ભૂતો ગંધાઢ્યો ગંધ મુત્તમમ્ ।
આધ્રેયઃ સર્વ દેવાનાં ધૂપાયં પ્રતિગૃહ્યતાં ॥

દીપ

સાન્યંચ વર્તિ સંયુક્ત વન્ધિના યોજિતં મયા ।
દીપં ગૃહાણુ દેવેશ ત્રૈલોક્ય તિમિરાપહ ॥

નૈવેદ્ય

શર્કરા ખંડ ખાદ્યાનિ દધિ ક્ષિર ઘૃતાનિચ ॥
આહારં લક્ષ્ય લોભ્યં ચ નૈવેદ્યં પ્રતિગૃહ્યતાં ॥

એમ કહી આંખો ખંધ કરી “શ્રી માતાંગી દેવ્યૈ
નૈવેદ્યં સમર્પયામિ” એમ બોલી નૈવેદ્ય અર્પણ કરવું
અને પછી તાંબુલ અર્પણ કરવું.

તાંબુલ

પૂગીફલં મહાદિવ્યં નાગ વલ્લી દલૈયુત ॥
એલાદિ ચૂર્ણં સંયુક્તં તાંબુલં પ્રતિગૃહ્યતાં ॥

ફલ

ફલાનિમાનિ દિવ્યાનિ મયા લક્ત્યાર્પિતાનિચ ॥
તેન મે સુફલા વાસિ ભવે જન્મનિ જન્મનિ ॥

દક્ષિણા

હિરણ્ય ગર્ભ ગર્ભસ્થ હેમ બીજં વિભાવસોઃ
અનંત પુણ્ય ફલદ મતઃ શાંતિ પ્રયછ મે

આરતિ

કર્પુરગારં કરુણાવતારં સંસારસારં ભુજગેન્દ્રહારં ॥
સદાવસંતં હૃદયારવિન્દે ભવં ભવાનિ સહિતં નમામિ.
મંગલા માત માતાંગી; મંગલા ચ ભટ્ટારિકા ॥
મંગલા મૂર હર્તા ચ મંગલાયે નમો નમઃ ॥

પુષ્પાંજલી

વિશેષાઅધ્ય

રક્ષ રક્ષ મહાદેવી રક્ષ ત્ર્યલોક્ય રક્ષણી ॥
 ભક્તનામ ભયંકરી રક્ષ દેવી મહાર્ણવાત્ ॥
 ઇદં કૃણં મયા દેવી સ્થાપિતમ્ પુરસ્તવ ॥
 તેનમે સફલાવાપ્તિ ભવેન્નન્મનિ જન્મનિ ॥
 અનેન સફલાધ્યેષુ ફલોસ્તુ સદા મમ ॥

નમસ્કાર

નમઃ સર્વ હિતાર્થાયે, જગદાધાર હેતવે ॥
 સાષ્ટાંગાય પ્રણામસ્તે પ્રયત્નેન મયા કૃતા ॥

ઐ પછી હાથ જોડી

ત્વમેવ માતા ચ પીતા ત્વમેવ
 ત્વમેવ બંધુ ચ સખા ત્વમેવ
 ત્વમેવ વિદ્યા દ્રવિણં ત્વમેવ
 ત્વમેવ સર્વ મમ દેવ દેવી

આવાહનં ન જનામી ન જનામિ તવાર્ચનમ્ ॥
 પૂજાશ્ચૈવ ન જનામિ ક્ષમસ્વ પરમેશ્વરી ॥
 અપરાધ સહસ્રાણિ કીયંતે હર્નિશં મયા ॥
 દાસોહાંમિતિ માં મત્વા ક્ષમસ્વ પરમેશ્વરી ॥
 અજ્ઞાનાદ્વિસ્મૃતા બ્રાંત્યા યન્ન્યૂનમધિકં કૃતં ॥
 તત્સર્વ ક્ષમ્યતાં દેવી અસિદ્ધ પરમેશ્વરી ॥

અનેન શ્રી માતંગી દેવતા પ્રિયતાં

શ્રી માતંગી અષ્ટક

- પ્રથમ સરસ્વતિ માતને પાય લાગું,
 વળીને વળી હું રસીક વાણી માગું;
 ભવો ભવ માતંગી કરું સ્તુતિ તારી,
 કૃપારૂપ માતંગી આનંદકારી. ૧
- આઈ તું સકળ વિશ્વની મૂળ માયા,
 હરિહર વિરંચી ત્રિશુણાત્મજયા;
 રચ્યો સર્વ સંસાર તેં મુખકારી,
 કૃપારૂપ માતંગી આનંદકારી. ૨
- તારી કિર્તી કે'વા મને આશ પૂરી,
 આઈ દાસ થાપો દો વાણી મધુરી;
 વદનમાં વસો બ્રહ્મ કન્ય કુમારી,
 કૃપારૂપ માતંગી આનંદકારી. ૩
- મારે માત તું તાત તું બ્રાતભગિની,
 સહોદર પરિવાર તું મુજ વગની;
 તારે શર્ણુ છું હુંય ત્રિશૂળધારી
 કૃપારૂપ માતંગી આનંદકારી. ૪
- નથી બાણતો ધર્મ ખટ કર્મ સેવા,
 નથી બાણતો જપ તપે દાન દેવા;
 તારા નામનો છે ભરસોજ ભારી,
 કૃપારૂપ માતંગી આનંદકારી. ૫
- નથી બાણતો જ્ઞાનની વાત સાચી,
 રહ્યો છું પડી શોહ માયાને રાથી;
 કરો જ્ઞાનવંતો કુબુદ્ધિ નિવારી,
 કૃપારૂપ માતંગી આનંદકારી. ૬

નથી જાણતો મંત્ર કે વેદ વિદ્યા,
સકળ શાસ્ત્રનું સાર તું સર્વ સિદ્ધા;
મને ભક્ત જાણી તમે દયો ઉગારી,
કૃપારૂપ માતંગી આનંદકારી. ૭

મહા મંદ અજ્ઞાન હું છું માતંગી,
તમારી કરી વાત સર્વ થવાની;
કોને જઈલજી તું વિના માત મારી,
કૃપારૂપ માતંગી આનંદકારી. ૮

પડી પિંડને પેટની પીડ મોટી,
તેણે જ્ઞાનની વાત કીધી છે ખોટી;
મારાં દુઃખ દારિદ્ર નાંખો વિદારી,
કૃપારૂપ માતંગી આનંદકારી. ૯

હું તો દીન દુર્બળ થઈ શર્ણુ આવ્યો,
વળી લગવતી ભક્ત તારો કહાવ્યો;
તેની લાજ છે હાથ તારે લવાનિ,
કૃપારૂપ માતંગી આનંદકારી. ૧૦

માડી ભક્તની વિનંતિ ઉર આણો,
મને દાસના દાસનો દાસ જાણો;
ધરી દષ્ટિ મીઠી મને રાખ ઠારી,
કૃપારૂપ માતંગી આનંદકારી. ૧૧

ભણે સાંભળે વિનંતિ ભાવ આણી,
તેને દાસ થાયે માતંગી દીન જાણી;
મહા પાપના ભારથી લે ઉગારી,
કૃપારૂપ માતંગી આનંદકારી. ૧૨

દર્શનરચના

મોતીડે વધાવું રે મા તમને માતાંગીદયો દર્શન હમને
 અરે માજી દયો દર્શન હમને મોતીડે વધાવું રે મા તમને
 સોના રૂપાના કુલડે, ચંદન ચોખા કુમકુમને મોતીડે.
 આવ્યા દેવ દેવાંગના શરણે થાળો લઈ કર જમણે. મોતીડે.
 હું તો પુંજી પાય પદમને કહે દેવીદાસ ઉદ્ધારો હમને. મોતીડે.

દેવીદાસ

ધૂન

મેં ગુલામ મેં ગુલામ મેં ગુલામ તેરાં
 ખુબ તેરી ચાકરી, અજબ તેરા દેરા. મેં ગુલામ.
 તું તો મેરી મૈયા લાગે, મેં તેરા ચેલા. મેં ગુલામ.

માનો થાળ

આરોગો માતંગી મોરી માય જેમ જન તારા સુખીયા થાય મા !
 કનક કળશ ગંગાજળ ભરી માતંગી આગળ થાળજ ધરી મા !
 દ્રાક્ષ આરોગી બદામો અખોડ પીસ્તાં લીંબુને પાકાં બોર મા !
 સીંગોડા સાકર શેલડી ખડબુચા આંબા કાકડી મા !
 કેળાં ખાંડ ઘૂત પુરણ કરી આરોગો માતંગી ચીત ધરી મા !
 પછે પેંડા જન લાવે રે સાર જલેબી લાડુ ને શેવેનો લાર મા !
 માંડી મરકી લઈ આગળ ધરી અનેક સુખડાં બીજાં વળી મા !
 મગના લાડુને ઘેળર સાર પુરી ધારીને દુધપાક મા !
 ખારાં તીખાંને તમતમાં આદુ લીંબુને માંડી કરમદાં ઘણાં મા !
 શ્રીકૃષ્ણ આઈજી લેજેરે ભોગ અનેક નીપજ્યાં સર્વ સંજોગ મા !
 ખીર ખાંડ ઘૂત પોળી સાર આરોગો માતંગી કંસાર મા !
 લેંચી લાવસીને ચુરમાં વડાં વેડમીને શાકજ ઘણાં મા !
 દાળ શાક ઘૂત પુરણ કરી આરોગો માતંગી ચીત ધરી મા !
 કેસરી કરમઝ લયાં ભરપુર જીરારસ માણ જમીએ પુર મા !
 દુધકઢયાં લઈ આતળ ધર્યાં ઘુંટભરી માએ આયમન કર્યા મા !
 આરોગીને ઉઠયા મોરી માય જીઠ રહ્યા તે જન માગી ખાય મા !
 સિંહાસન ઉપર સુંદરી બેઠા માત સકળ પરવરી મા !
 બહેક ગરાસે બીડીકરીને આનંદ માતંગી માએ સુખમાં ધરી મા !
 એકઆઈ આગળ ઢોળેરે વાય એકબોઈ આગળ નૃત્યજ થાય મા !
 વાજે પંચ શબ્દ નિશાન ભેર ભુંગળ વાગે પરિમાણ મા !
 સકળ મનોરથ પુરો મોરી માય બેઠ કરજોડીને કહે તારો દાસ મા !

શ્રી ગણપતિની આરતી

જયદેવ જયદેવ વદે ગજવદના પ્રભુ વદે ગજવદના
 ઇન્દ્રિય કૃણ દાતારા (૨) વિદ્યા મુખ સદના-જયદેવ
 મણિમય મુગુટ બીરાજે, કર મોદક ધરણા પ્રભુ-
 સિદ્ધિ બુદ્ધિ સ્વામિ (૨) તાપ ત્રણ હરણા-જયદેવ
 ચાર ભુજ ત્રિનયના, સૂર્યકિતિ કરણા, પ્રભુ-
 રક્તાંગર લંબોદર (૨) મુષકારૂઢ ગમના-જયદેવ
 પાર્વતિરુદ્ર કુમાર, ભુવન ત્રય પાલા પ્રભુ-
 લંબોદર કર્ણાકર (૨) શરણાગત સદના-જયદેવ
 પૂજન અર્ચન કરીને, આરતી તુજ ગાઈએ-પ્રભુ-
 ભક્તિભાવ ધરીને, આશિશ શુભ ચાહિએ-જયદેવ

શ્રી હનુમાનજીની આરતી

જય બજરંગ બાળા, પ્રભુ શ્રી બજરંગ બાળા
 વાયુ કેરા પુત્ર, અંજનિ કેરા સુત અંગે અંગ રાતા....જય.
 તેલ ચડે સિંહુર, આકડાના કુલની માળા પ્રભુ (૨)
 અડદ ચડે આનંદે (૨) હરિજન ગુણ ગાતા....જય.
 તમે સેવક શ્રી રામના, લંકા પ્રતિ ચાલ્યા પ્રભુ (૨)
 સમુદ્રે બાંધી પાળ (૨) સીતાજી શોધી લાવ્યા....જય.
 બજરંગબળીની આરતી, જે કોઈ ગાશે પ્રભુ (૨)
 ભણે શિવાનંદ સ્વામી (૨) મુખ સંપત્ત થાશે....જય.

શ્રી રામચંદ્રજીની આરતી

ૐ જયદેવ જયદેવ જય જાનકી દેવામી

પ્રભુ જય જાનકી દેવામી

કૃપાળુ પુરણ કામી (૨) પ્રણમું શીર નામી—ૐ જયદેવ

નખ શીખ નિરખું નાથ ઉમંગ ઉર આણી

પ્રભુ ઉમંગ ઉર આણી

આત્મા ચરણે અપું (૨) જીવ-જીવન જાણી—ૐ જયદેવ

ઉલરે ઉરમાં પ્રેમ શું મુખથી વરણું

પ્રભુ શું મુખથી વરણું

જગમાં સદૈવ તમને (૨) સર્વદેવ નાથ ગાણું—ૐ જયદેવ

શું અપું પ્રભુ ભેટ છે સઘળું તહારું

પ્રભુ છે સઘળું તહારું

તુજ લાયક ત્રિભુવનમાં (૨) કશુંયે નવ ધારું—ૐ જયદેવ

સ્વતઃ સુખી સંપુર્ણ, શું હું શેવ કરું

પ્રભુ શું હું શેવ કરું

વેદ-શેષ થાકે જ્યાં (૨) શું હું સ્તુતિ ઉચારું—ૐ જયદેવ

કયાં વિભુ તું જગરાજ કયાં હું રંક આણું

પ્રભુ કયાં હું રંક આણું

અંજલીમાં અપું હું (૨) મહારું સર્વ ગાણું—ૐ જયદેવ

ધુન

અલખનિરંજન આનંદા જય જય મૈયા માતંગી
 આદ્યા શક્તિ આનંદા જય જય મૈયા માતંગી
 આદિ અનાદિ આનંદા જય જય મયા માતંગી
 લજ્જનાનંદી ભવાની મા જય જય મૈયા માતંગી

આરતી

જય આદ્યા શક્તિ મા જય આદ્યા શક્તિ (૨)
 અખંડ પ્રજ્ઞાંડ નિપાવ્યા (૨) પડવે પડે મા
 જયો જયો મા ભુગદંબે ટેક.

દ્વિતિયા બેય સ્વરૂપ, શિવ શક્તિ બાણું મૈયા (૨)
 પ્રજ્ઞા ગણપતિ ગાવે (૨) હર ગાવે હરી મા
 જયો જયો.

તૃતીયા ત્રણ સ્વરૂપ, ત્રિભુવનમાં બેઠાં મૈયા (૨)
 ત્રયા થકી ત્રીવેણી (૨) તું ત્રિવેણી મા જયો જયો.
 ચોથે ચતુરા મહાલક્ષ્મી, સચરાચર વ્યાખ્યા મયા (૨)
 ચાર ભુજ ચો દિશા (૨) પ્રાપ્ત્યા દક્ષિણમાં
 જયો જયો.

પંચમી પંચ ઋષિ પંચમ ગુણ પદમા મૈયા (૨)
 પંચ તત્ત્વ ત્યાં સોહીએ (૨) પંચે તત્ત્વોમાં
 જયો જયો.

ષષ્ઠી તું નારાયણી મહીષાસુર માર્ચો મૈયા (૨)
 નર નારીના રૂપે (૨) વ્યાખ્યા સઘળે મા જયો જયો.
 સપ્તમી સપ્ત પાતાળ, સંધ્યા સાવિત્રી મૈયા (૨)
 ગૌ ગંગા ગાયત્રી (૨) ગારી ગિરિજા મા જયો. જયો.
 અષ્ટમી અષ્ટ ભુજ, આઠ આનંદા મૈયા (૨)
 સુરનર મુનીવરજન્મ્યા (૨) દેવ દૈત્યો મા જયો. જયો.

નવમી નવકુળ નાગ, સેવે નવ દુર્ગા મૈયા (૨)
 નવરાત્રીના પુજન શિવરાત્રીના અર્ચન કીધા છે બ્રહ્મા
 જયો જયો.

દશમી દશ અવતાર, જય વિજયા દશમી મૈયા (૨)
 રમાએ રામ રમાડયા (૨) રાવણ રોજ્યો મા
 જયો જયો.

એકાદસી અગીઆરસ, કાત્યાયની કામા મૈયા (૨)
 કામ દુર્ગા કાલીકા (૨) શ્યામાને રામા જયો જયો.

બારસે બાળા રૂપ બહુચરી અંગા મયા (૨)
 બટુક ભૈરવ સોહિ (૨) તારા ચાચર મા જયો જયો.

તેરસે તુળબ રૂપ, તું તારૂણી માતા મૈયા (૨)
 બ્રહ્મા વિષ્ણુ સદાશિવ (૨) ગુણ તારા ગાતા
 જયો જયો.

ચૌદસે ચાદ રૂપરૂપ ચડી ચામુંડા મૈયા (૨)
 ભાવ ભકિત કંઈ આપો (૨) સિંહ વાહિની માતા
 જયો જયો.

પુનમે કુંભ ભર્યો, સાંભળજો કરૂણા મૈયા (૨)
 મારકંડેય વખાણ્યા વસિષ્ઠે વખાણ્યા ગાઈ શુભ કર્વતા
 જયો જયો.

ત્રણાવટી નગરી મૈયા, રૂપાવટી નગરી મૈયા (૨)
 સોળ રાહસ્ય ત્યાં સોહીએ (૨) કૃપા કરો ગૌરી
 જપા જયો.

સંવત સોળ સત્તાવન, ગોળે તીથી ભાવે મૈયા (૨)
 સંવત સોળમાં પ્રગટ્યાં રેવાને તીરે જયો જયો.

શિવ શકિતની આરત, જે કોઈ ગાશે મૈયા (૨)
 ભણે શિવાનંદ સ્વામી મુખ સંપત્તિ થાશે જયો જયો.

શિવાનંદ સ્વામિ.

પુષ્પાંજલિ

હરિઃ ૐ । યજ્ઞેન યજ્ઞમય જન્ત દેવા સ્તાનિ
ધર્માણિ પ્રથમાન્યાસન્ । તેહનાકં મહિમાનઃ સચન્ત
યત્ર પુર્વે સાધ્યાઃ સન્તિ દેવાઃ ॥ ૐ રાજ ધિરાજય
પ્રસહ્ય સાહિને । ૐ નમો વયં વૈશ્રવણાય કુર્મહિ । સમે
કામન્ કામાકામાય મહ્યં । કામેશ્વરે વૈશ્રવણો દદાતુ ।
કુબેરાય વૈશ્રવણાય મહારાજય નમઃ ૐ સ્વસ્તિ સામ્રાજ્યં
ભૌજ્યં દેવારાજ્યં વૈરાજ્યં પારમેષ્ઠ્યં રાજ્યં મહારાજ્યં
માધિપત્યં મયં સમન્ત પર્યાયી રથાન્સાર્વભૌમઃ સાર્વાયુષ
અન્તાદા પરાર્ધાત્ । પૃથિવ્યૈ સમુદ્ર પર્યાન્તાયા એકરતિ ।
તદ્દાયેષ શ્લોકો ૬ ભિગંતો મરૂતઃ પરિષ્ટાવેરેઃ મરૂતસ્થો
વસન્નૃદે । અવિક્ષિતસ્ય કામ પ્રવિશ્વે દેવાઃ સલાસદ
ઘંતિ ॥ ૐ વિશ્વતશ્ચક્રુ રૂત વિશ્વતો મુખે વિશ્વતા
બાહુરૂત વિશ્વ તરપાત્ । સંખ્યાહુભ્યાં ધમતિ સમ્પ
ત્રૈર્ધાવા ભૂમિ જનયન દેવ એકઃ ॥ ૐ ઇશાનઃ સર્વવિદ્યા
નામીશ્વરઃ સર્વ ભૂતાનાં । બ્રહ્માધિપતિ બ્રહ્મણોઽધિપતિ
બ્રહ્મા શિવોમે અસ્તુ સદા ॥

કાયેન વાચ્યા મનસેન્દ્રિયૈર્વા । બુદ્ધ્યાત્મનાવા પ્રકૃતિ
સ્વભાવાત્ કરોમિ યદ્યત્ સકલં પરસ્મૈ માતંગી
દેવ્યતિ સમર્પયામિ.

મંગલ આરતી

મા મોતીડે વધાવું ને મંગલ ગાઉં;
મારી માતંગી માળને વારણે જાઉં.
લટારિકા માળને વારણે જાઉં !
આરતી કીજે માતંગી માત રીઝે;
આરતી કીજે લટારિકા માત રીઝે.

મા તાલ મૃદંગ વિણા રસ વાજે;
આ શોભા માતંગી માળને કીજે.
આ શોભા લટારિકા માળને કીજે;
મા નૃત્ય કરેને ઉઢો ઉઢો થાય.
માળને તારો લક્ષ્મીહારણ જાય;
આરતી કીજે માતંગી માત રીઝે.
આરતી કીજે લટારિકા માત રીઝે.

શચન આરતી

ખમ્મા રાજેશ્વરી માતંગી તમને કેવાં સાચવતાં અમને.

ખમ્મા.

આનંદમયી આનંદમાં રાખો લાવ લકિત લજને
પ્રેમ લરેલાં પુજન અર્ચન, અર્પણ મા તમને. ખમ્મા.

સ્નેહલરી સેજલડી ખીછાવી પોઢાડવા તમને
લબ્ય ગુથેલી કુલની માળા, અર્પણ મા તમને. ખમ્મા.

આપ સુવાડો, આપ જગાડો, આપ જીવાડો અમને
જાગતી જ્યોતિ જીવન જગ મૈયા, કોણ પોઢાડે તમને. ખમ્મા.

બાળ પોઢાડે આપ પોઢો છો લાવને વશ થઈને
બાળ જગાડે જાગો છો મૈયા સુણી સુણી સાદને ખમ્મા.

આરતી ગાતાં લાવે ભીંજતાં આશિષ એ ચહીએ
ધર્મારણ્યની મંગળ મહારાણી મંગળ કરો મંગળે મૈયા

ખમ્મા.

છડી પોકાર

માતંગી માત ગલે કુલનકો હાર કરે લકતનકો ન્યાલ !

ગૌ બ્રાહ્મણ પ્રતિપાળ રાજ રાજેશ્વરી દોલત બદી
માજીને ઘણી ખમ્મા.

સોનેકી છડી રૂપેકી મશાલ જરીયાનના જમાવાળી,
આચરના ચોકવાળી ધર્મારણ્યના ગોખવાળી,

ચુંવાળના ગોખવાળી, આરાસુરના ગજબરવાળી,
પાવાગઢના પહાડવાળી, પતાઈ રાજની પત પુરનાર,

મારકંડ મુનીની પુજેલી, સુરથ વૈશ્યની સંભાળ લેનાર,
સપ્તદ્રિયની સપ્ત ચંડીકા, નવખંડ નારાયણી નવદુર્ગા,

અંબા ઇશ્વરી ભોળી લવાની તેત્રીસ કરોડ,
દેવતાની દેવી યોગીઓની યોગમાયા ચૌદ

ભૂવનેશ્વરી શ્રી માતંગી માને ઘણી ખમ્મા.

શ્રી દેવી કવચ

॥ ૐ નમશ્ચંડિકાયૈ ॥

॥ શ્રી માકુંડેય ઉવાચ ॥

ૐ યદ્દુહ્યં પરમં લોકે સર્વં રક્ષાકરં નૃણામ્ ।
યત્રકસ્યચિદાખ્યાતં તન્મેષુહિ પિતામહ ॥ ૧ ॥

બ્રહ્મોવાચ

અસ્તિગુહ્ય તમં વિપ્ર સર્વ ભૂતોપકારકં ।
દેવ્યાસ્તુ કવચં પુણ્યં તદ્દશ્રુણુષ્વ મહામુને ॥ ૨ ॥
પ્રથમં શૈલપુત્રીચદ્વિતીયં બ્રહ્મચારિણી ।
તૃતીયં ચન્દ્રધન્તેતી કુખ્માંડેતિ ચતુર્થકમ્ ॥ ૩ ॥
પંચમસ્કંદમાતેતિ ષષ્ઠં કાત્યાયનીતિ ચ ૪ ।
સપ્તમંકાલરાત્રિશ્ચ મહાગૌરિતિ આષ્ટમમ્ ॥ ૪ ॥
નવમં સિદ્ધિદાત્રીચ નવદુર્ગાઃ પ્રકીર્તિતાઃ ।
ઉક્તાન્યેતાનિ નામાનિ બ્રહ્મણૈવ મહાત્મના ॥ ૫ ॥
અગ્નિના દહ્યમાનસ્તુ શત્રુમધ્યે ગતોસ્થૈ ।
વિષમે દુર્ગમેઐવ ભયાર્તાઃ શરણું ગતાઃ ॥ ૬ ॥
ન તેષાં ભયતે કિંચિદ્દુશ્વલં રણસંકટૈ ।
નાપદં તસ્ય પશ્યામિ શોક દુઃખ ભયં નહિ ॥ ૭ ॥
યૈસ્તુ ભક્ત્યા સ્મૃતાનૂનં તેષાં સિદ્ધિ પ્રબળ્યતે ।
પ્રેત સંસ્થાતુ ચામુંડા વારાહિ મહિષાસના ॥ ૮ ॥
ઐન્દ્રીગજ સમારૂઢા વૈષ્ણવી ગરૂડાસના ।
માહેશ્વરી વૃષારૂઢા કૌમારી શિખિવાહના ॥ ૯ ॥

પ્રાહ્લીહંસ સમારૂઢા સર્વાલરણ્ય લૂપિતા ।
 નાના લરણ્ય શોભાઢયા નાના રત્નોપ શોભિતા ॥ ૧૦
 દૃશ્યંતે રથમારૂઢા દેવ્યઃ ક્રોધ સમા કુલાઃ ।
 શંખં ચક્રં ગદાં શક્તિં હલં ચ મુસલાયુધમ્ ॥ ૧૧
 ખેટકં તોમરં ચૈવ પરશુ પાશવ મેવ ચ ।
 કુન્તાયુધં ત્રિશુલં ચ શાઙ્ગં માયુધત્તમમ્ ॥ ૧૨
 દૈત્યાનાં દેહનાશાય લક્ષ્મણાનામલયાય ચ ।
 ધારયન્ત્યા યુધાનીત્યં દેવાનાં ચ હિતાયૈવ ॥ ૧૩
 મહાખલે મહોત્સાહે મહાલયનિનાશિનિ ।
 ત્રાહિમાંદેવિદુષ્પ્રદયે શત્રુણાં લય વિધિનિ ॥ ૧૪
 પ્રાચ્યાં રક્ષતુ મામેન્દ્રી આગ્નેયામગ્નિદેવતા ।
 દક્ષિણેવતુ વારાહી નૈરૂત્યાં ખડ્ગધારિણિ ॥ ૧૫
 પ્રતીચ્યાં વારૂણી રક્ષેદ્રાયવ્યાં મૃગવાહિની ।
 ઉદીચ્યાં રક્ષકૌભેરી ધૃશાન્યાં શૂલધારિણિ ॥ ૧૬
 ઉર્ધ્વં પ્રહ્લાણિ મેરુદેવસ્તાદૈશ્વરી તથા ।
 એવં દશ દિશેઃ રક્ષેચ્ચામુંડા શવવાહના ॥ ૧૭
 જ્યા મે ચાગ્રતઃ પાતુ વિજ્યા પાતુ પૃષ્ઠતઃ ।
 અગ્રતા વામ પાર્શ્વેતુ દક્ષિણેચાપરાગ્રતા ॥ ૧૮
 શિખાં મે દ્યોતિની રક્ષેદુમા મૂર્ધિ વ્યવસ્થિતા ।
 માલાધરી લલાટે ચ બ્રુવૌ રક્ષેદશસ્વિની ॥ ૧૯
 ત્રિનેત્રાય બ્રુવૌર્મધ્યે ચમઘન્ટા ચ નાસિકે ।
 શંખિની ચક્ષુષોર્મધ્યે શ્રોતયોદ્ધારવાસિની ॥ ૨૦

કષેલૌકાલિકા રક્ષેત્કર્ણમુલેતુ શાંકરી ।
 નાસિકાયાં સુગંધા ચ ઉત્તરોષ્ઠે ચ ચર્યિકા ॥ ૨૧
 અધરે ચામૃતકલ્પા જીભાયાં ચ સરસ્વતિ ।
 દન્તાન રક્ષતુ કૌમારી કંઠે મધ્યે તુ ચંડિકા ॥ ૨૨
 ઘન્ટિકાં ચિત્ર ઘંટા ચ મહામાયા ચ તાલુકે ।
 કામાક્ષી ચિબુકં રક્ષેદ્રાચં મે સર્વ મંગલા ॥ ૨૩
 ગ્રીવાયાં ભદ્રકાલિ ચ પૃષ્ઠવંશે ધનુર્ધરી ।
 નીલ ગ્રીવા બહિઃકંઠે નલિકાં નલકુબરી ॥ ૨૪
 ખડ્ગધારિણ્યુલૌકકંઘી બાહુમે ત્રજધારિણી ।
 હસ્તયોર્દન્ડિની રક્ષેદ્દમ્બિકા ચાંગુલીસ્તથા ॥ ૨૫
 નખાછૂલેશ્વરી રક્ષેત્ કુક્ષૌ રક્ષેન્નલેશ્વરી ।
 સ્તનૌ રક્ષેન્મહાલક્ષ્મી મનરશોક વિનાશિની ॥ ૨૬
 હૃદયે લલિતા દેવી હૃદરે શૂલધારિણી ।
 નાભૌ ચ કામિની રક્ષેદ્ ગુહ્યં ગુહ્યેશ્વરી તથા ॥ ૨૭
 કટયાં ભગવતિ રક્ષેન્નનુનિ વિન્ધ્યવાસિની ।
 ભૂતનાથાચમેદૂંમે જિહ્વે મહિષ વાહિની ॥ ૨૮
 ગંધે મહાબલા પ્રોકતા સર્વ કામ પ્રદાયિની ।
 ગુહ્યયોનારસિંહીચ પાદૌચામિત તેજસી ॥ ૨૯
 પાદાંગુલી શ્રીર્મેરક્ષેત્પાદાધસ્તલ વાસિની ।
 નખાન્દંડ્ય કરાલીચ કેશાંશ્ચૈવોર્ધ્વકેશિની ॥ ૩૦
 રોમકૂપેષુ કૌબેરી ત્વચં વાગીશ્વરી તથા ।
 રક્તમજ્જા વસામાંસાન્યસ્થિ મેઘાંસી પાર્વતિ ॥ ૩૧

અન્ત્રાણિ કાલરાત્રિ શ્ચ પિત્તંચ મુકુટેશ્વરી ।
 પદ્માવતિ પદ્મકોશે ક્કે ચુડામણિસ્તથા ॥ ૩૨
 જવાલામુખિ નખ જવાલામલેઘા સર્વ રાઘિષુ ।
 શુકંપ્રહ્માણિ મે રક્ષેચ્છાયાં છત્રેશ્વરી સ્તથા ॥ ૩૩
 અહંકારં મનોબુદ્ધિ રક્ષમે ધર્મચારિણી ।
 પ્રાણાપાનૌ તથા વ્યાનં સમાનોદાન મેવચ ॥ ૩૪
 યશઃકીર્તિંચ લક્ષ્મીંચ સદારક્ષતુ વૈષ્ણવી ।
 ગોત્રમિન્દ્રાણી મે રક્ષેત્પશૂન્મે રક્ષ ચંડિકે ॥ ૩૫
 પુત્રાન્રક્ષેન્મહાલક્ષ્મિ ભાર્યાં રક્ષતુ ભૈરવી ।
 માર્ગશ્ચેમકરી રક્ષેદ્વિજ્યા સર્વતઃ સ્થિતા ॥ ૩૬
 રક્ષાહીનં તુ યત્સ્થાનં વર્ણંત કવચેનતુ ।
 તત્સર્વં રક્ષમેદેવિ જયન્તી પાપનાશિની ॥ ૩૭
 પદમેકમનગચ્છેતુ યદ્દીચ્છેચ્છુભમાત્મનઃ ।
 કવચેના વૃતોનિત્યં યત્ર યત્રાધિ ગચ્છતિ ॥ ૩૮
 તત્રતત્રાર્થં લાભશ્ચ વિજયઃ સર્વ કામિકઃ ।
 યં યંચિંતયતે કામં તં તં પ્રાપ્નોતિ નિશ્ચિતમ્ ॥ ૩૯
 પરમેશ્વર્યમતુલં પ્રાપ્સ્યતે ભૂતલે પુમાન ।
 નિર્ભયોર્ભયતે મર્ત્યઃ સંગ્રામેષ્વ પરાજિતઃ ॥ ૪૦
 ત્રૈલોક્યેતુ ભવેત્પુજયઃ કવચેનાવૃતઃ પુમાન ।
 ઈદંતુ દેવ્યાઃ કવચં દેવાનામપિદુર્લભમ્ ॥ ૪૧
 યઃ પઠેત્રયતો નિત્યં ત્રિમન્ધ્યં શ્રદ્ધયાન્વિતઃ ।
 દૈવી કલા ભવેત્તસ્ય ત્રૈલોક્યેષ્વ પરાજિતઃ ॥ ૪૨

જીવેદ્વર્ષશતં સાગ્રમપમૃત્યુ વિવર્જિતઃ ।
નશ્યન્તિ વ્યાધયઃ સર્વે લૂતા વિસ્ફોટકાદયઃ ॥ ૪૩

સ્થાવરં જંગમંવાપિ કૃત્રિમં ચાપિ યદ્વિષમ ।
અભિચારાણિ સર્વાણિ મન્ત્રયન્ત્રાણિ ભૂતલે ॥ ૪૪

ભૂચરાઃ ખેચરાશ્ચૈવ જલજા શ્રોપદેશિકાઃ ।
સંહનઃ કુલજાભાલા શાકિની ડાકિની તથા ॥ ૪૫

અંતરિક્ષ ચરા ઘોરા ડાકિન્યશ્ચ મહાબલાઃ ।
અહભૂત પિશાચા શ્ચ યક્ષ ગંધર્વ રાક્ષસાઃ ॥ ૪૬

પ્રક્ષ રાક્ષસ વૈતાલાઃ કુખ્માંડા ભૈરવાદયઃ ।
નશ્યન્તિ દર્શનાત્તશ્ય કવચેનાદિ સંસ્થિતે ॥ ૪૭

માનોન્નતિર્લવેદ્રાસસ્તેજો વૃદ્ધિ કરં પરમ ।
યશસા વર્ધતે સોડપિ કીર્તિ પાંડિત ભૂતલે ॥ ૪૮

જપેસમશાતિ ચન્ડી કૃત્વાતુ કવચંપુરા ।
ચાવદ્ભુમંડલમં ધત્તે સશૈલ વનકાનનમ્ ॥ ૪૯

તાવત્તિષ્ઠતિ મેદિન્યાં સન્તતિઃ પુત્રપૌત્રકી ।
દેહાન્તે પરમં સ્થાનં યત્સુરૈરપિ હર્લાલમ્ ॥ ૫૦

પ્રાપ્નોતિ પુરૂષોનિત્યં મહામાયા પ્રસાદતઃ ॥ ૫૧

ઇતિ શ્રી વારાહ પુરાણે હરિહર બલવિરાયિતં દેવ્યાઃ

કવચં સમાપ્તમ્

અથ અર્ગલા સ્તોત્ર

- ॐ જયન્તી મંગલા કાલી લદ્રકાલી કપાલિની ।
 દુર્ગા ક્ષમા શિવા ધાત્રી સ્વાહા સ્વધા નમોઽસ્તુતે ॥ ૧
 જયત્વં દેવી આમુષ્ટે જય ભૂતાર્તિહારિણિ ।
 જય સર્વ ગતે દેવિ કાલ રાત્રિ નમોઽસ્તુતે ॥ ૨
 મધુકૈટભવિદ્રાવિવિદ્યાત્ વરદે નમઃ ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૩
 મહિષાસુર નિર્નાશી વિદ્યાત્રિ વરદે નમઃ ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૪
 રક્ત બીજ વધે દેવી ચંડ મુંડ વિનાશિનિ ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૫
 બન્દિતાડમ્નિ યુગે દેવી સર્વ સૌભાગ્યદાયિનિ ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૬
 અચિન્ત્ય રૂપ ચરિતે સર્વ શત્રુ વિનાશિનિ ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૭
 નતેભ્યઃ સર્વદા ભક્ત્યા ચણ્ડિકે દુરિતાપહે ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૮
 સ્તુવદ્ભ્યો ભક્તિપૂર્વ ત્વાં ચણ્ડિકે વ્યાધિનાશિનિ ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૯
 ચણ્ડિકેસતતં ચે ત્વામર્ચયન્તીહ ભક્તિતઃ ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૧૦
 દેહિ સૌભાગ્યમારોગ્યં દેહિ દેવિ પરં મુખમ ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૧૧
 વિધેહિ દ્વિષતાં નાશં વિધેહિ બલમુચ્ચ કૈઃ ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૧૨

વિધેહિ દેવિ કલ્યાણું વિધેહિ પરમાં શ્રિયમ્ ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૧૩
 વિદ્યાવન્તં યશસ્વન્તં લક્ષ્મીવન્તં જનં કુરુ ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૧૪
 પ્રચણ્ડ દૈત્ય દર્પદ્વને ચંડિકે પ્રણતાયમે ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૧૫
 ચતુર્ભુજે ચતુર્વકત્ર સંસ્તુતે પરમેશ્વરી ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૧૬
 કૃષ્ણેન સંસ્તુતે દેવિ શશ્વદ્ભક્ત્યા ત્વવાંડમ્બિકે ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૧૭
 હિમાચલ સુતાનાથ સંસ્તુતે પરમેશ્વરિ ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૧૮
 સુરાસુર શિરો રત્ન નિઘૃષ્ટ ચરણેડમ્બિકે ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૧૯
 ઇન્દ્રાણી પતિ સદ્ભાવ પૂજિતે પરમેશ્વરી ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૨૦
 દેવી પ્રચંડ દોર્હણ્ડ દૈત્ય દર્પ વિનાશિની ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૨૧
 દેવિ ભક્તજનોદ્દામ દત્તાનન્દો દયંડમ્બિકે ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૨૨
 પુત્રાન્દેહિ ધનંદેહિ સર્વ કામાંશ્ચ દેહિ મે ।
 રૂપં દેહિ જયં દેહિ યશો દેહિ દ્વિષો જહિ ॥ ૨૩
 પત્ની મનોરમાં દેહિ મનોવૃત્તાતુ સારિણીમ્ ।
 તારિણી દુર્ગા સંસાર સાગરસ્ય કુલોદ્ભવામ્ ॥ ૨૪
 ઇદંસ્તોત્રં પઠિત્વાતુ મહાસ્તોત્રં પઠેન્નરઃ ।
 સતુસસશતી સંખ્યાવરમાપ્નોતિ સંપદામ્ ॥ ૨૫
 ઇતિ માર્કંડેય પુરાણે અર્ગલા સ્તોત્ર સમાપ્તમ્ ॥

श्री क्रीलक स्तोत्र

॥ ॐ नमश्च'डिकायै ॥

॥ श्री भारक'उय उवाच ॥

- विशुद्धं ज्ञानदेहाय त्रिवेदी दिव्य यक्षुषे ।
श्रेयः प्राप्ति निमित्ताय नमः सोमार्धधारिणे ॥ १
- सर्वमेतद्धिनायस्तु मंत्राणामपि क्रीलकम् ।
सोपिक्षेममवाप्नोति सततं ज्ञाप्यतत्परः ॥ २
- सिद्धं त्युच्चाटनादीनि वस्तुनि सकलान्यपि ।
अतेनस्तुवतां नित्यं स्तोत्रमात्रेण सिध्यति ॥ ३
- न मंत्रो नौषधं तत्र न किञ्चिदपि विद्यते ।
विना ज्ञाप्येन सिध्येत् सर्वं मुञ्च्याटनादिकम् ॥ ४
- समग्राण्यपि सिध्यन्ति लोक शंकाभिमांडरः ।
कृत्वा निमंत्रयामास सर्वं मेवमिदं शुलभ ॥ ५
- स्तोत्रं वै च'डिका यास्तु तच्च शुद्धं चकार सः ।
सामाप्तिर्न च पुण्यस्य तां यथावन्नियत्रणाम् ॥ ६
- सोपिक्षेममवाप्नोति सर्वमेव न संशयः ।
कृष्णायां वा अतुर्हृष्यां अष्टभ्यां वा समाहितः ॥ ७
- हृदाति प्रति गृह्णाति नान्यथैषा प्रसीदति ।
अर्थं रूपेण क्रीलेन महादेवन क्रीलितम् ॥ ८

યોનિષ્ઠીલામ્ વિધાયૈનાં નિત્યં જપતિ સુરકુટમ્ ।
 અસિદ્ધઃ સગણુઃ સોપિ ગંધર્વો જાયતે વને ॥ ૬
 ન ચૈવાખ્યટતસ્તસ્ય લયંકવાપિહિ જાયતે ।
 નાપમૃત્યું વશંયાતિ મૃતો મોક્ષમવાખ્નુયાત્ ॥ ૧૦
 જ્ઞાત્વા પ્રારભ્ય કુર્વિત હ્ય કુર્વાણો વિનશ્યતિ ।
 તતો જ્ઞાતૃવૈવ સંપન્નમિદં પ્રારભ્યતે પુદ્ગલૈ ॥ ૧૧
 સૌભાગ્યાદિ ચ યત્ કિચિદ્દશ્યતે લલના જને ।
 તત્સર્વં તત્પ્રાપ્ત્યદેન તેન જાખ્યમિદં શુભમ્ ॥ ૧૨
 શનૈસ્તુ જાખ્ય માનેસ્મિન્સ્તોત્રે સંપતિ રૂચ્યકૈઃ ।
 ભવત્યેવ ચમગ્રાપિ તતઃ પ્રારભ્ય મેવ તત્ ॥ ૧૩
 ઐશ્વર્યં યત્પ્રાપ્ત્યદેન સૌભાગ્યારોગ્ય સંપદઃ ।
 શત્રુહાનિઃ પરોમોક્ષઃ સ્તૂય સેનકિંજનૈઃ ॥ ૧૪

ઇતિ શ્રી ભગવત્યાઃ કીલક સમાપ્તમ્

ૐ અથ શ્રી સૂકતં

- હિરણ્યવર્ણાં હરિણીં સુવર્ણં રજતસન્નમ્ ।
ચંદ્રાં હિરણ્યમર્ચ્યાં લક્ષ્મીં જાતવેદો મમાવહ ॥ ૧
- તાંમઆવહ જાતવેદો લક્ષ્મીમનપગામિનીમ્ ।
યસ્યાં હિરણ્યં વિદ્યેયં ગામશ્ચ પુરુષાનહમ્ ॥ ૨
- અશ્વપૂર્વાં રથમધ્યાં હસ્તિનાદ પ્રમોદિનીમ્ ।
શ્રિયં દેવીમુપર્જયે શ્રીર્મા દેવી જુષતામ્ ॥ ૩
- કાંસા સ્મિતાંહિરણ્ય પ્રાકારામાર્દ્રાં જ્વલંતી
તૃપ્તાં તર્પયન્તીમ્ ।
પદ્મે સ્થિતાં પદ્મવર્ણાં તામિહોપર્જયે શ્રિયમ્ ॥ ૪
- ચંદ્રાં પ્રભાસાં યશસા જ્વલન્તીં શ્રિયં લોકે
દેવ જુષ્ઠા મુદારામ્ ।
તાં પદ્મિનીર્મા શરણુમહં પ્રપદ્યે અલક્ષ્મી
મે નશ્યતાં ત્વાં વૃણુ ॥ ૫
- આદિત્ય વર્ણુ તપસોધિજાતો વનસ્પતિ
સ્તવ વૃક્ષોડથબિદ્વ ।
તસ્ય ફલાનિ તપસા નુદંતુ માયાન્તરાયાશ્ચ
બાહ્યા અલક્ષ્મી ॥ ૬
- ઉપૈતુમાં દેવસખઃ કીર્તિશ્ચ મણિના સહ ।
પ્રાહુર્ભૂતાસ્મિરાષ્ટ્રેસ્મિન્ કીર્તિમૃદ્ધિં દદાતુમે ॥ ૭
- હુત્પિપાસા મલાં જ્યેષ્ઠામલક્ષ્મીં નાશયામ્યહમ્ ।
અભુતિમ સમૃદ્ધિંચ સર્વાન્નિર્ણુદ મે ગૃહાત્ ॥ ૮
- ગંધદ્રારાં દુરાધર્ષાં નિત્યપુષ્ટાં કરીષિણીમ્ ।
ઈશ્વરીં સર્વભૂતાનાં તામિહોપર્જયે શ્રિયમ્ ॥ ૯

મનસઃ કામમાકૂતિં વાચઃ સત્યમશીમહિ ।
 પશૂનાં રૂપમન્નસ્ય મયિ શ્રીઃ શ્રયતાં યશઃ ॥ ૧૦
 કર્દમેન પ્રજા શ્રુષ્ઠા મયિ સંલવ કર્દમ ।
 શ્રિયં વાસય મે કુલે માતરં પદ્મમાલિનીમ્ ॥ ૧૧
 આપઃ સૃજંતુ સ્નિગ્ધાનિચિકલીત વસ મે ગૃહે ।
 નીચ દેવીં માતરં શ્રિયં વાસય મે કુલે ॥ ૧૨
 આર્દ્રાં પુષ્કરિણીં પુષ્ટિં પિંગલાં પદ્મમાલિનીમ્ ।
 ચંદ્રાં હિરણ્યમયીં લક્ષ્મીં જાતવેદો મમાવહ ॥ ૧૩
 આર્દ્રાં ચક્કરિણીં ચષ્ટિં સુવર્ણાં હેમ માલિનીમ્ ।
 સૂર્યાં હિરણ્યમયીં લક્ષ્મીં જાતવેદો મમાવહ ॥ ૧૪
 તામાવહ જાતવેદો લક્ષ્મીમનપગામિનીમ્ ।
 યસ્થાં હિરણ્યં પ્રભૂતિં ગાવો દાસ્યેઽધ્યાનુ વિંદયં
 પુરૂષાનહમ્ ॥ ૧૫

યઃ શુચિઃ પ્રયતો ભૂત્વા ભુહુ યાદા જયમન્વહમ્ ।
 સૂક્તં પંચ દશર્ચં ચ શ્રી કામઃ સતતં જપેત્ ॥ ૧૬

સરસિજનિલયે સરોજહસ્તે ધવલતરાં શુકગંધમાલ્ય
 શોભે શોભે ।
 ભગવતિ હરિવદ્ભલે મનોરે ત્રિભુવન ભૂતિ કરિ
 પ્રસિદ્ધમહ્યમ્ ॥ ૧૭

ધનમગ્નિર્ધનં વાયુર્ધનં સૂર્યો ધનં વસુઃ ।
 ધનમિદ્રો બૃહસ્પતિર્વૈશ્ણુ ધનમશ્વિનો ॥ ૧૮

વૈનતેય સોમં પિબ સોમં પિબતુ વૃત્રહા ।
 સોમં ધનસ્ય સોમિનો મહ્યં દદાતુ સોમિનઃ ॥ ૧૯

न कोषो न च मात्सर्यं न दोषो नाऽशुभामतिः ।
 लवन्ति कृत पुण्यानां लक्ष्म्यानां श्री सूक्तं जपेत् ॥ २०
 पद्मानने पद्मवि पद्माक्षि पद्म मलवे ।
 तन्मे लज्जसि पद्माक्षि येन सौख्यं ललाभ्यहम् ॥ २१
 विष्णु पत्नीं क्षमां देवीं माधवीं माधव प्रियां ।
 विष्णु प्रिय सखीं देवीं नमाम्यभ्युत वल्लभाम् ॥ २२
 महालक्ष्मीं च विघ्ने विष्णु पत्नीं च धीमहि
 नमो लक्ष्मीः प्रयेदयात् ॥ २३

पद्मानने पद्मवि पद्मपत्रे पद्मप्रिये पद्मदलायताक्षि ।
 विश्वप्रिये विश्वमनोनुकूले त्वत्पाद पद्मं भगिनि धत्स्व ॥ २४
 आनन्दः कर्दमः श्री नियकलीत भूति विश्रुताः ।
 ऋषयः श्रियः पुत्राश्च भगि श्रीर्देवी देवता ॥ २५
 ऋणु रोगादि हारिद्रयं पापं च ह्यापमृत्युवः ।
 लय शोक मनस्तापा नश्यन्तु भगवत्पदा ॥ २६
 श्रीर्वैद्यदेव मानुष्य भारोग्य भाविघातेश्च लभानं
 महीपते ।
 धान्यं धनं पशु बहु पुत्र लाल शत संपत्सदं
 दीर्घमायुः ॥ २७

अश्वदायी गोदायी धनदायी महाधने ।
 धनं मे लुपतां देवि सर्वं कामांश्च देहि मे ॥ २८
 पुत्र पौत्रं धनं धान्यं हस्त्यश्वादिग वंशधम् ।
 प्रजनां लवसि माता आयुष्मन्तं करेत्तु मे ॥ २९

अथ देवी सूक्तम्

- नमो देव्यै महादेव्यै शिवायै सततं नमः ।
 नमः प्रकृत्यै लद्रायै नियताः प्रणुताः स्मताम् ॥ १
- रौद्रायै नमो नित्यायै गौर्यै धात्र्यै नमो नमः ।
 ज्योत्स्नायै येन्दुइपेण्यै मुणायै सततं नमः ॥ २
- कल्याण्य प्रणुतांवृद्धयै सिद्धयै कुम्भ्यै नमो नमः ।
 नैऋत्य भूलृतां लक्ष्म्यै शर्वाण्यै ते नमो नमः ॥ ३
- दुर्गायै दुर्गा पारायै सारायै सर्वं कारिण्यै ।
 ष्णायै तथैव कृष्णायै धूम्रायै सततं नमः ॥ ४
- अति सौम्याति रौद्रायं नतास्तस्यै नमो नमः ।
 नमो जगत्प्रतिष्ठायै देव्यै कृत्यै नमो नमः ॥ ५
- या देवी सर्वं भूतेषु विष्णुभायेति शण्डिता ।
 नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ६
- या देवी सर्वं भूतेषु चेतनेत्यलिधीयते ।
 नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ७
- या देवी सर्वं भूतेषु भुद्धि इपेणु संस्थिता ।
 नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ८
- या देवी सर्वं भूतेषु निद्रा इपेणु संस्थिता ।
 नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ९
- या देवी सर्वं भूतेषु क्षुधाइपेणु संस्थिता ।
 नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १०

- या देवी सर्व भूतेषु छाया रूपेण संस्थिता ।
नमस्तस्य नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ ११
- या देवी सर्व भूतेषु शक्ति रूपेण संस्थिता ।
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १२
- या देवी सर्व भूतेषु तृष्णा रूपेण संस्थिता ।
नमस्तस्य नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १३
- या देवी सर्व भूतेषु क्षांति रूपेण संस्थिता ।
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १४
- या देवी सर्व भूतेषु भक्ति रूपेण संस्थिता ।
नमस्तस्य नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १५
- या देवी सर्व भूतेषु लज्जा रूपेण संस्थिता ।
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १६
- या देवी सर्व भूतेषु श्रद्धा रूपेण संस्थिता ।
नमस्तस्य नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १७
- या देवी सर्व भूतेषु श्रद्धा रूपेण संस्थिता ।
नमस्तस्य नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १८
- या देवी सर्व भूतेषु कान्ति रूपेण संस्थिता ।
नमस्तस्य नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ १९
- या देवी सर्व भूतेषु लक्ष्मी रूपेण संस्थिता ।
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २०

- या देवी सर्वं भूतेषु धृति इषेणु संस्थिता ।
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २१
- या देवी सर्वं भूतेषु स्मृति इषेणु संस्थिता ।
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २२
- या देवी सर्वं भूतेषु हया इषेणु संस्थिता ।
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २३
- या देवी सर्वं भूतेषु तुष्टि इषेणु संस्थिता ।
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २४
- या देवी सर्वं भूतेषु मातृ इषेणु संस्थिता ।
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २५
- या देवी सर्वं भूतेषु भ्रान्ति इषेणु संस्थिता ।
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २६
- धन्द्रियाणामधिष्ठात्रीकृतानां आग्निदेविया ।
भूतेषु सततं तस्यै व्याप्त्यै देव्यै नमो नमः ॥ २७
- यिति इषेणु या कृत्स्नमेतद् व्याप्य स्थिता जगत् ।
नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमस्तस्यै नमो नमः ॥ २८

શ્રી શકાદિ સ્તુતિ

રૂષિઃ ઉવાચ ॥ ૧

શકાદયઃ સુરગણા નિહતેતી વીર્યે ।
તસ્મિન્દુરાત્મનિ મુરારિ બલેચ દેવ્યા ॥
તાં તુષ્ટુવુઃ પ્રણતિનમ્ર શિરોધરાંસા ।
વાગ્મિભઃ પ્રહર્ષ પુલકોદ્ગમ આરૂઢેહા ॥ ૨

દેવ્યા યયા તતમિદં જગદ્દાત્મશકત્યા ।
નિઃશેષ દેવગણુશકિત સમૂહ મૂર્ત્યા ॥
તામગ્નિકામખિલ દેવમહર્ષિ પૂજ્યા ।
લકત્યાનતાઃસ્મ વિદધાતુ શુભાનિસાનઃ ॥ ૩

યસ્યાઃ પ્રભાવ મતુલં ભગવાનનન્તો ।
પ્રહ્મા હરશ્ચ નહિ વકતુમલં બલં ચ ॥
સા ચંડિકાખિલ જગત્પરિ પાલનાય ।
નાશાયચ્ચા શુભ ભયસ્યમતિં કરોતુ ॥ ૪

યા શ્રીસ્વયં સુકૃતિનાં ભવનેષ્વલક્ષ્મી ।
પાપાત્મનાં કૃતધિયાં હૃદયેષુ બુદ્ધિ ॥
શ્રદ્ધા સતાં કુલજન પ્રભવસ્ય લલ્લજા ।
તાંત્વાં નતાઃસ્મ પરિપાલય દેવિ વિશ્વમ્ ॥ ૫

કિંવર્ણ્યામ તવ રૂપમચિન્ત્ય મેતત્ ।
કિંચાતિવીર્યં મસુરક્ષયકારિ ભૂરિ ॥
કિંચાહવેષુ ચરિતાનિ તવાતિ ચાનિ ।
સર્વેષુ દેવ્ય મુરદેવ ગણાદિકેષુ ॥ ૬

हेतुः समस्त जगतां त्रिशुष्पापि दृष्टौ ।
 नृनायसे हरिहरादि लिख्य पारा ॥
 सर्वाश्रयाभिलभिदं जगदंशलूत ।
 मव्याकृता हि परमा प्रकृतिस्त्वमाद्या ॥ ७

यस्याः समस्त सुरता समुदिरणेन ।
 तृप्तिं प्रयाति सकलेषु भेषेषु देवी ॥
 स्वाहासि वै पितृगणस्य य तृप्तिहेतु ।
 इत्यर्थसे त्वमत एव जनै स्वधाय ॥ ८

या मुक्ति हेतु रविचिन्त्य महा वृतात्त्व ।
 मव्यस्यसे सुनियतेन्द्रिय तत्त्व सारैः ॥
 मोक्षार्थि लिभुनिलिरस्त समस्त दृष्टौ ।
 विद्यामिता लगवति परमा हि देवी ॥ ९

शब्दात्मिका सुविलग्यन्नुषां निधान ।
 मुद्गीथ रम्य पद पाठवतां य साम्नाम् ॥
 देवी त्रयी लगवती लव लावनाय ।
 वार्ताभिः सर्व जगतां परमार्ति हन्त्री ॥ १०

मेधासि देवि विद्विता भिल शस्त्र सारा ।
 दुर्गासि दुर्ग लवसागर नौर संगे ॥
 श्रीः कैटलारि हृदयैक कृताधिवासा ।
 गौरित्वमेव शशिभौलि कृत प्रतिष्ठा ॥ ११

धृषत्सहासममलं परिपूर्णचन्द्र ।
 भिम्भानुकारि कनकोत्तम कान्ति कांतम ॥
 अत्यद्भुतं प्रहृतमात्तइषा तथापि ।
 चक्रं विलोक्य सहसा भडिषा सुरेषु ॥ १२

દૃષ્ઠ્વાતુ દેવિ કુપિતં બ્રુકૃતિ કરાલ ।
 મુદ્ધચ્છશાંકચ્છદશચ્છવિ યન્ન સઘા ॥
 પ્રાણાન્મુભોચ મહિષસ્તદ્દતીવ ચિત્રં ।
 કૈર્લઙ્ગ્યતે હિકુપિતાંતક દર્શનેન ॥ ૧૩

દેવી પ્રસીદ પરમા ભવતી ભવાય ।
 સઘો વિનાશયસિ કોપવતિ કુલાનિ ॥
 વિજાત મેતદ્ધુર્નૈવ યદસ્ત મેત ।
 ન્નીતાંબલં સુવિપુલં મહિષામુરસ્ય ॥ ૧૪

તે સંમતા જનપદેષુ ધનાનિ તેષાં ।
 યેષાં યસાંસિ ન ચ સીદતિ ધર્મવર્ગઃ ॥
 ધન્યાસ્તેત એવ નિભૃતાત્મજ ભૃત્યદારા ।
 યેષાં સદાભ્યુદયદા ભવતી પ્રસન્ના ॥ ૧૫

ધર્મ્યાણિદેવિ સકલાનિ મદૈવકર્મા ।
 હ્યત્યયાદતઃ પ્રતિદિનં મુકૃતિ કરોતિ ॥
 સ્વર્ગં પ્રયાતિ ચ તતો ભવતી પ્રસાદા ।
 દ્વૈકાકત્રયેપિ ફલદાનતુ દેવિ તેન ॥ ૧૬

દુર્ગેન્મૃતા હરસિ ભીતિમશેષ જન્તોઃ ।
 દ્વવસ્યૈન્મૃતા મતિમતીવ શુભાં દદાસિ; ॥
 દારિદ્ર્ય દુઃખ ભયહારિણી કાત્વદન્યા ।
 સર્વોપકાર કરણાય સદાદં ચિત્તા ॥ ૧૭

એભિહંતૈ જગદુપૈતિ મુખં તથૈ તે ।
 કુર્વન્તુ નામ નરકાય ચિરાય પાપમ્ ॥
 સંબ્રામમૃત્યુ મધિગમ્ય દિવં પ્રયાંતુ ।
 મત્તેતિ નૂન મહિતાન્વિનિ હંસિ દેવી ॥ ૧૮

દ્રઘૈવ કિંન લવતી પ્રકરોતિ ભસ્મ ।
 સર્વાસુરાનરિષુ યત્પ્રહિણૌપિ શસ્ત્રમ ॥
 લોકાન્પ્રયાન્તુ રિપવોમિ હિ શસ્ત્ર પૂતા ।
 ઇત્યંભતિર્ભવતિ તેષ્વહિતેષુ સાધવી ॥ ૧૯

અર્ઙ્ગપ્રભાનિકર વિસ્ફુરણૈ તથો ઐઃ ।
 શૂલાઘ્રકાન્તિ નિવહેન દ્રશો સુરાણામ ॥
 યન્નાગતા વિલયમશ્ચ મદ્દિદુ અંક ।
 યોગ્યાનનં તવ વિલોક્યતાં તદ્દેતત્ ॥ ૨૦

હૃવૃત્તવૃત્ત શમનં તવ દેવિ, શીલં ।
 રૂપં તથૈતદ્દેવિચિન્ત્ય મતુલ્ય મન્યૈ ॥
 વીર્યં ચ હંતૃ હૃતદેવ પરાક્રમાણાં ।
 વેરિષ્વપિ પ્રકટિતૈવ દયા ત્વયેત્યમ. ॥ ૨૧

કેનોપમા ભવતુ તેસ્ય પરાક્રમસ્ય ।
 રૂપં ચ શત્રુ ભયકાર્યતિહારિ કુત્ર ॥
 ચિત્તે કૃપા સમર નિષ્કુરતા ચ દ્રષ્ટા ।
 ત્વય્યેવ દેવિ વરદે ભુવન ત્રયેપિ ॥ ૨૨

ત્રૈલોક્ય મેતદ્દખિલં રિપુનાશનેન ।
 ત્રાતાંત્વયા સમર મૂર્ધ્નિ તેપિ હત્વા ॥
 નીતા દિવં રિપુગણા ભયમય્ય પાસ્ત ।
 મસ્માકમુન્મદ સુરારિ ભવં નમસ્તે ॥ ૨૩

શૂલેન પાહિનો દેવિ પાહિ અડ્ડે ન ચામ્ગિકે ।
 ઘંટાસ્વનેનનઃ પાહિ આપજ્યાનિઃ સ્વનેનચ ॥ ૨૪

प्राच्यां रक्ष प्रतीच्यां च चंडिके रक्ष दक्षिणे ।
 ब्राह्मणेनात्मशूलस्य उत्तरस्यां तथेश्वरी ॥ २५

सौम्यानि यानि इषाणि त्रैलोक्ये विचरन्ति ते ।
 यानि आत्यन्त घोरानि त रक्षास्मां तथा भुवम् ॥ २६

अर्जुनशूल गदादीनि यानी आम्नाणि तेभिर्भके ।
 करपल्लव संगीनि तैरस्मान् रक्षसर्वतः ॥ २७

इषिइवाय २८

येवन्स्तुता सुरैर्दिव्यैः कुसुमैर्नन्दनोद्भवैः ।
 अरिक्ता जगतां धात्री तथा गन्धानु लेपनैः ॥ २९

लङ्क्या समस्तै स्त्रिदशैर्दिव्यै धूपैः सुधुपिता ।
 प्राङ्प्रसाद सुमुग्धि समस्तान्प्रणुतान सुरान् ॥ ३०

द्व्युवाच ३१

त्रियतां त्रिदशाः सर्वे यदस्मत्तोषिवाञ्छितम् ॥ ३२

देवाउचुः ३३

लगवत्याकृतं सर्वं न किञ्चिदवशिष्यते ।
 यदयं निहतः शत्रुरस्माकं भडिषामुरः ॥ ३४

यदि आपि वरो देयस्त्वया स्माकं भडेश्वरि ।
 संस्मृता संस्मृता त्वनोद्विसेथा परमापदना ॥ ३५

યશ્ચમર્ત્યઃ સ્તવૈરેભિસ્ત્વાં સ્તોખ્યત્યમલાનને ।
તસ્ય વિત્તર્ધિં વિભવૈર્ધન દારાદિ સંપદામઃ ॥ ૩૬
વૃદ્ધયે સ્મત્પ્રસન્ના ત્વાં ભવેથાઃ સર્વદાંભિજકે । ૩૭

૩૫: ઉવાચ. ૩૮

ધતિ પ્રસાદિતા દેવૈર્જગતોર્થે તથાત્મનઃ ।
તથેત્યુક્ત્વા ભદ્રકાલિ બલૂવાન્તર્હિતા નૃપ ॥ ૩૯

ધત્યેતત્કથિતં ભૂપ સંભૂતા સા યથા પુરા ।
દેવી દેવ શરીરેભ્યો જગત્રય હિતૈષિણી ॥ ૪૦

પુનશ્ચ ગૌરિ દેહાત્સાસમુદ્ભુતાયથા ભવત્ ।
વધાય દુષ્ટ દૈત્યાનામ તથા શુભ ભનિશુભલયોઃ ॥ ૪૧

રક્ષણાય ચ લોકાનાં દેવાનાં મુપકારિણી ।
તચ્છૃણુધ્વ મયા ખ્યાતં યથા વત્કથયામિતે ॥ ૪૨

ધતિ શ્રી માકંડેય પુરાણે સાવર્ણિકે મન્વંતરે દેવિ માદાત્મ્યે
શ્રદ્ધાદિ સ્તુતિનામ ચતુર્થે અધ્યાય સમાપ્ત.

श्री कीलक स्तोत्र.

॥ ॐ नमश्चण्डिकायै ॥

॥ श्री भार्गवोवाच. ॥

विशुद्धं ज्ञानं दृढाय त्रिवेदी दिव्यं यशुषे ।
श्रेयः प्राप्तिनिमित्ताय नमः सोमार्घ्यं धारिणे ॥ १

सर्वभतेदविनायस्तु मंत्राणामपि कीलकम् ।
सोऽपिक्षेममवाप्नोति सततं ज्ञाप्य तत्परः ॥ २

सिद्धन्त्युच्चाटनाद्दीनिवस्तूनि सकलान्यपि ।
अतेन स्तुवतां नित्यं स्तोत्रमात्रेण सिध्यति ॥ ३

नमंत्रो नौषधं तत्र न किञ्चिदपि विद्यते ।
विना ज्ञाप्येन सिध्येत सर्वमुच्चाटनादिकम् ॥ ४

समग्राण्यपि सिध्यति लोकशंकाभिर्भां हरः ।
कृतवानिमंत्रयामास सर्वमेवभिदंशुलम् ॥ ५

स्तोत्रं वै चण्डिकायास्तु तच्चयशुद्धं यकारस्यः ।
अमासिर्नयं पुण्यस्य तां यथावन्नियन्त्रणाम् ॥ ६

सोऽपिक्षेममवाप्नोति सर्वमेवं न शयः ।
कृष्णयांवा यतुर्दश्याम् अष्टभ्यांवा अमाक्षितम् ॥ ७

ददाति प्रति गृह्णाति नान्यथैषा प्रसिद्धति ।
अथं इषेण कीलेन महादेवेन कीलितम् ॥ ८

યોનિષ્ઠીલાં વિધાયૈનાં નિત્યં જપતિ સુસ્કુંઢમ ।
સસિદ્ધઃ સગણુઃ સોપિ ગંધર્વો જાયતે નર ॥ ૯

નચૈવા ખ્યટતસ્તયસ્ય ભયંકવાપિહિ જાય તે ।
નાં પ મૃત્યુ વશંયાતિ મૃતો મોક્ષમવાપ્નુયાત ॥ ૧૦

જ્ઞાત્વા પ્રારભ્ય કુર્વિતહ્યકુર્વાણિ વિનશ્યતિ ।
તતો જ્ઞાતૈવ સંપન્નમિદં પ્રારભ્યતે બુધૈઃ ॥ ૧૧

સૌભાગ્યાદિ ચ યત્કિચિત દ્દશ્યતે લલના જને ।
તત્સર્વં તત્પ્રસાદેન તેન જાપ્યમિદં શુભમ્ ॥ ૧૨

શનૈસ્તુ જાપ્યમાને સ્મિન્સ્તોત્રે સંપતિરુચ્યકૈઃ ।
ભવત્યેવ સમગ્રાપિ તતઃ પ્રારભ્યમેવ તત્ ॥ ૧૩

ઐશ્વર્યં યત્પ્રસાદેન સૌભાગ્યારોગ્ય સંપદઃ ।
શત્રુ હાનિઃ પરોમોક્ષઃ સ્તૂત્યસે સાનકિજનૈઃ ॥ ૧૪

ઇતિ શ્રી ભગવત્યાઃ કીલ્બક સ્તોત્રં સમાપ્તમ્.

સંકટ દુઃખ નિવારણનો છંદ

જીએ માણ હું કહું તે સાંભળો મોઢેશ્વરી માતંગી દીનદયાળ,
 સંકટ દુઃખ માફ કરો નિવારણ કર જોડી કહું તારો બાળ.
 ભૂલ્યા ભટકતા શ્રીરૂ જગતમે છોડી અમેરા દેશ બતન,
 તુમબીન મેરા કોઈ નહિ વાલી જીવ કાયાકા કરો જતન;
 સતસંગ બુદ્ધી આપજો કર જોડી કહું સત્ય વચન,
 કામ ક્રોધ કબુદ્ધિ ટાળજો નિર્મળ અંગ માફ કરજો મન;
 ઘણું ઘણું શું કહીએ માતંગી રાખી શ્રીકર કરજો રખવાળ.
 સંકટ દુઃખ માફ કરો નિવારણ કર જોડી કહું તારો બાળ.
 બીજી અરજ એક મુણજો માતંગી રણ સંગઘે આયા અહી,
 પ્રાર્થના કરી માફ દેણ મીટાવી ઝટપટસે ફીર જાના તહી;
 મુદત બાંધીને આયા જગતમે ઉસ દીનકી મુજે ખબર નહિ,
 કર જોડી મા સવાલ કરે મારા મનના મનોરથ પુરજો સહી;
 આન અચાનક પડશે કાયા જમ જીવ લઈ જશે તત્કાળ
 સંકટ દુઃખ માફ કરો નિવારણ કર જોડી કહું તારો બાળ
 ઉસદીન મેરા ખુરા હાલ હૈ કર જોડી કહું પાએ પડી,
 ઉસ ખાતર સખુદ્ધિ આપજો તુંમકું કયા કહું ઘડી ઘડી;
 ગર્ભવાસમાં રહી કરી જે વાતો કરીતી બડી બડી;
 ખૂદ્દા બંધ દૂનિયામે આયા ગફલત માયા જાળ પડી;
 તારણ તરણ તુમ તો જીગમાતા તેરા નામકી પકડી ઢાલ,
 સંકટ દુઃખ માફ કરો નિવારણ કર જોડી કહું તારો બાળ.
 હવે માણ મારી ફીકર તમને કર જોડી કહું છું કંગાળ,
 જશ અપજશ માણ હવે તમને હું અજ્ઞાની તારો બાળ;
 જેવી તરેહથી બુદ્ધી આપશો, તેવી તરેહથી ચાલીશ ચાલ,
 તારા ભક્તની નિંદા કરશે તે નરકે પડશે ચંડાળ;
 માતંગીભક્ત કહે છંદ બનાવી કરી કરૂણા સુખુદ્ધિ આપ
 સંકટ દુઃખ માફ કરો નિવારણ, કર જોડી કહું તારો બાળ
માતંગી ભક્ત

માતાને પ્રણામનો છંદ

નિર્મળ નામ માતાંગી મા તમારું ધ્યાન ધરું મા લેજો પ્રણામ
 શક્તિ રૂપે તમે જ્યાં જ્યાં વસો છો ત્યાં ત્યાં તમને કરું પ્રણામ
 નમું નિરાકાર ઈચ્છા શક્તિને, બ્રહ્મા વિષ્ણુ શંકર ત્રિશુભ,
 નમું ઓમ શબ્દ ધુન ધુન કર, જ્યાં શક્તિ છે સુનમાં સુન;
 નમુ જમ ઇંદ્રમાં શક્તિ પાણીમાં છે રાજ વરુણ,
 તે શક્તિથી રાજ લોગવે હરનીશ ગાય માતાંગીના શુભ.
 નમુ શક્તિથી સૃષ્ટિ રચી તમે કંઈક લક્ષ્મીના કીધાં કામ,
 શક્તિ રૂપે તમે જ્યાં જ્યાં વસો છો ત્યાં ત્યાં તમને કરું પ્રણામ.
 નમુ શક્તિ રૂપે તું જ્યાં છે, નમુ શક્તિથી રહ્યો સંસાર !
 નમુ નવદુર્ગા નવખંડ પૃથ્વી, નવકુલ નાગ કરે હુંકાર;
 નમું શક્તિ જે શેષ નાગમાં, દેણ પર પૃથ્વીનો ઝીલ્યો ભાર !
 નમું શક્તિથી માર્યા દૈત્યને વિષ્ણુ સંગ તો ધરી અવતાર.
 તનમાં રમે તું મનમાં રમે તું સઘળે વ્યાપીક ઠામોઠામ !
 શક્તિ રૂપે તમે જ્યાં જ્યાં વસો છો, ત્યાં ત્યાં તમને કરું પ્રણામ.
 કળીકાળમાં સાચી દેવી, ચંડીકા ચાચર વાળી,
 નમું નર્મદા, ગંગા, જમના, તે શક્તિથી જાય આલી;
 નમું ચંદ્ર સુરજમાં શક્તિ કરે દુનિયાની રખવાળી,
 નમું નમું નીચો વળી વળીને, અંખામા બહુચરવાળી;
 હવે અંતરના રાખો માતાંગી, મારે તારા દર્શનનું કામ !
 શક્તિ રૂપે તમે જ્યાં જ્યાં વસો છો ત્યાં ત્યાં તમને કરું પ્રણામ.
 એક ત્રિશુભ બીજો દીનો દીવો ત્યાં તો માણ તમારો વાસ;
 આજે આનંદલેર કરું સ્મરણ મને દર્શન દો મારી પુરો આશ;
 તનમનમાં રમ રહી મંમાયા તેરે દર્શન બીન રહું ઉદાશ,
 માતાંગી નામ લળુ મુખ જ્યાં જઈ ત્યાં કર જોડી કહું તારો દાસ
 દેવીદાસ કહે હાથ જોડી મને દર્શન આપો ઠામોઠામ.
 શક્તિ રૂપે તમે જ્યાં જ્યાં વસો છો, ત્યાં ત્યાં તમને કરું પ્રણામ.

માતાંગી લક્ષ્મી

પુષ્પાંજલિ

શ્રીમાન માતાંગી સદા દેવી વિભૂતિ વાસના,
તુજદ્વાર પર ઉભા રહી કરીએ અમે દીન પ્રાર્થના.
તું ધર્મની છે માતૃકા ને ધર્મવાળીમાં વસે !
વિશ્વેશને ધર્મેશની મધ્યે નિરાંતે તું વસે.

વાપી તટે તુજ છાયમાં બહુ દેવ-દેવીઓ વસે,
એ દેવ પૂજના પ્રભાવે, લકતના ઉરમાં ઠસે,
સેવા સ્તુતિ ને અર્ચના કરીએ તમારી ભાવથી,
ચરણકમલે આપશ્રીને વન્દીએ સન્માનથી.

અપરાધ સર્વે ભગવતિ કરજે ક્ષમા મોઢેશ્વરી,
કરવા દયા આ બાળ પર વિનતિ સૂણો પરમેશ્વરી
કરૂણા કરો માતાંગી મા ! તૂજ નામની સ્મરણાંજલિ.
વન્દી તમારા ચરણમાં અર્પણ કરું પુષ્પાંજલિ.

રણુછોડલાલ શાસ્ત્રી

શ્રી મોઢેશ્વરી પ્રભાવ સ્તોત્ર

પ્રમાણિકા છંદ

૧

સુધારી તેં સુધર્મની પ્રવૃત્તિથી વસુંધરા,
ધુરંધરા ધુરી ધરા છે ગુર્જરી પુરંદરા;
સુધર્મનાં સુધાવહેણુ આ રહી ધરાધરી,
પ્રણામતા તને સદા તું મોઢ માતૃકેશ્વરી.

૨

ક્ષમાની માની દેવી યાચતા દ્વીજે ક્ષમા તને,
રહે ! પ્રવૃત્ત સર્વના પ્રાતક્ષણે મુરક્ષણે;
ધુરી તું ધર્મક્ષેત્ર કાજ ધર્મધરાધીશ્વરી,
પ્રણામતા તને સદા તું મોઢ માતૃકેશ્વરી.

૩

સમસ્ત ધર્મધામની નિધી નિખિલ ધર્મની,
તમામ તીર્થઅર્થના તું ક્ષેત્રની શિરોમણી;
સમસ્ત તાપ-શાપને સમાવતિ મહેશ્વરી,
પ્રણામતા તને સદા તું મોઢ-માતૃકેશ્વરી.

૪

ધરિત્રીમાં સુધારકામ ધર્મધામ તેં કીધાં
અધર્મને વિરોધવા, સુધર્મ સાધવા બધાં;
અધિક ધન્ય ! ધર્મના અરણ્યની અધીશ્વરી,
પ્રણામતા તને સદા તું મોઢ-માતૃકેશ્વરી.

૫

અધીશ્વરી તું ધર્મની, વિધર્મથી બચાવજે,
શમાવી શોક, શુદ્ધ, બુદ્ધિ, રિદ્ધિ, સિદ્ધિ આપજે;
અમારી મોઢ માતૃકા તું મંગલા મહેશ્વરી,
પ્રણામતા તને સદા તું મોઢ માતૃકેશ્વરી

૬

સમસ્ત રત્નવસ્ત્રથી તું શુભ્રમૂર્તિ શોભતી,
વિલા વિશેષ ભૂષણે વિભૂષણા વિલાસતી;
વિશિષ્ટ રત્નરાજિતા વિરાજતો વરેશ્વરી;
પ્રણામતા તને સદા તું મોઢ-માતૃકેશ્વરી.

૭

અખિલ આર્યવર્તની તું દેવીમાં શિરોમણી,
નિખિલ દેવની ગણે તને ગણેશ્વરી મણી;
પ્રતાપથી તું તાપ પાપ સૌ હરે સુરેશ્વરી,
પ્રણામતા તને સદા તું મોઢ માતૃકેશ્વરી.

૮

પવિત્ર તારી પ્રાર્થના અમાપ પાપ લોપતી,
લલિત લક્ષણોની લક્ષલીન મૂર્તિ થૈ જતી;
કૃપા પ્રભા પ્રસારજે અમો પરે કૃપા કરી,
પ્રણામતા તને સદા તું મોઢ-માતૃકેશ્વરી.

૯

જનેતૃલાવી જેમ જેમ જે જનો પૂજી જતા,
મનોલિલાય તેમ તેમ તેમના કૃણી જતા;
જીવાન્તકા જગત જીવે તણી તું છે જયેશ્વરી,
પ્રણામતા તને સદા તું મોઢ-માતૃકેશ્વરી.

૧૦

પ્રણામિકા તું આઘશક્તિ છંદમાં પરાતપરા,
કરે પ્રણામ પ્રેમથી હરિપ્રીયા તું ઈન્દિરા;
સનમ્રતા તવ પ્રીતિ પ્રતિ પ્રતીતિ મેં કરો,
પદાબ્જમા શિરઃ પ્રણામ મોઢ માતૃકેશ્વરી.

રણુછોડલાલ શાસ્ત્રી

મોઢ ઉત્પત્તિ કાવ્ય

(ડે. કાલિદાસ મૂળશંકર શુક્લ (મોરબી))

સ્કંદ પુરાણાંતર્ગત ધર્મારણ્ય મહાત્મ્યમાંથી
સારરૂપે સંક્ષેપમાં.

(રાગ-વૈશમપાયન એણીપેરે બોલ્યા સુણ જનમેજય રાય)

વિઘ્નવિનાયક, વાણી, દૈશિક શ્રી, શ્રીરઘુવીર, નાથ;
મોઢતણી ઉત્પત્તિ કહેવા, પ્રભુમું બેડી હાથ.
ધર્મારણ્યતણી જે ગાથા, કીધી સ્કંદ પુરાણ;
સાર સાર તેમાંથી કહું છું, સઘળું છે સપ્રમાણ.
નૈમિષક્ષેત્રવિષે કલિ કલ્મષ, બાધ કરે નહિ બાણી;
ઋષિઓ ભેળા થઈ બેઠા, ત્યાં આવ્યા સૂતપુરાણી.
આસન આપી ઋષિઓ કહે છે, કહેઃ ધર્મની વાત;
સૂત પાપનાશક જે હોયે, પુરાણમાં પ્રખ્યાત.
સૂત કહે ઋષિજી સાંભળજે, વાત કહું પહેલાથી;
એક ચિત્તથી જગતતણી ઉત્પત્તિ થઈ જેનાથી.
સૃષ્ટિ પહેલાં કાંઈ નવ દીસે, જલમય સઘળો સાર;
એક મટીને અનેક થવાને, પ્રભુએ કર્યો વિચાર.
શેષશાયી થઈ જલમાં પોઢયા પોતે જગજીવન;
નિજ નાલિપંકજમાં ઉત્પન્ન, કીધા ચતુરાનન.
મુજને કોણે સરજ્યો કયાંથી, કોણ માતને તાત;
વિધિ વિચારમાં પૂરણ પડીયા, પત્તા ન મલ્યો હાથ.
“તપતપ”એવો શબ્દ સાંભળ્યો, ત્યારે ધરીયું ધ્યાન;
અંતરમાં નિજ પદ્મ મૂલરૂપે, દીઠા ભગવાન.
સૃષ્ટિ સરજવા આજ્ઞા આપી, પ્રભુએ શક્તિ દીધી;

પ્રભુને પ્રભુમી કમલ નાલમાં લોક કલ્પના કીધી.
 મરીચ્યાદિ માનસ દૈહિક, વિધાવિધ સરજ્યા પુત્ર;
 તોપણુ બ્રહ્માનું નળ વધતું સૃષ્ટિરૂપ જે સૂત્ર.
 વિચાર કરતાં વિધિના બનીયાં, દેહતણાં બે રૂપ;
 બેથી પ્રગટયા શતરૂપા ને, સ્વાયંભૂ મહા ભૂપ.
 મનુને શતરૂપા પરણાવ્યાં, વધવા માંડી સૃષ્ટિ;
 મૈથુન ધર્મ વડે તે નિરખી, તૃપ્ત થયા પરમેષ્ઠી.
 મનુને બે પુત્રો ત્રણ પુત્રી, નિજ નારીથી આવ્યાં;
 તેમાંથી ત્રીજા પ્રસૂતી, દક્ષ સાથ પરણાવ્યાં.
 કન્યા તેર થઈ તેનાથી, કશ્યપને તે આપી;
 તેની વિધવિધ સૃષ્ટિ જગતમાં, સઘળે રહી છે વ્યાપી.
 કશ્યપ મુનિના બાર દીકરા, તેમાં નિવસ્વાનુ;
 તેનાં ધર્મતણાં અધિકારી, યમરાજ સંતાન.
 બ્રહ્માવર્ત વિષે મરૂભૂમાં, સ્થલ એકાંતિક ભારે;
 સરસ્વતી ને સુવર્ણતણાં, દક્ષિણનાં કિનારે.
 તે સ્થાનકમાં યમરાજએ, આવી તપ આદરીયું;
 અડગ અચળ થઈ વૃષભદેવજનું, ધ્યાન હૃદયમાં ધરીયું;
 બહુવિધ વિદ્ય કર્યાં સુરપતિએ, તોપણુ કાઈ નવ કાવ્યા;
 પ્રસન્ન થઈને શ્રીવિશ્વેશ્વર, વર દેવાને આવ્યા.
 “માગ માગ માગે તે આપું, તપથી થયો પ્રસન્ન”;
 શબ્દ સાંભળી ઉભા થઈ, શિવજીને કર્યું નમન.
 વિવિધ સ્તોત્રથી સ્તવન કરીને, યમરાજ વર માગે;
 પ્રસન્ન આપ થયા હોતો તમ, લકિત હૃદયમાં બાગે.
 મમ વાણી મન ઈન્દ્રિય બુદ્ધિ, કુમાર્ગે નવ જાય;
 ધર્મધર્મતણા નિર્ણયમાં, મન માફ ન મુંઝાય.

આપવસો અહિંભારાનામે, સકલતીર્થ અહિંલાવો;
 વિશ્વેશ્વર આ પુણ્યક્ષેત્રને, કાશી તુલ્ય બનાવો.
 ક્ષેત્ર નિરંતર મારા નામે, જગમાં પ્રસિદ્ધિ પામે;
 સ્નાન દાન કરે જે જન, તેનો ભવનો ભય વામે.
 “અસ્તુ કહીને પ્રસન્ન થઈ, વરદાન ઇશ્વરે આપ્યું;
 વિશ્વેશ્વર એ નામે ત્યાં, નિજ લિંગ રૂપને સ્થાપ્યું.
ધર્મ નામથી ધર્મરિણ્ય, ક્ષેત્રતણું દઈ નામ;
 ભકત મનોરથ પૂર્ણ કરીને, ઇશિ ગયા નિજ ધામ.
 ધર્મેશ્વર નામે શિવલિંગ, સ્થાપ્યું પૂર્ણ પ્રતાપી;
 વિશ્વેશ્વર ધર્મેશ્વર મધ્યે, **ધર્મવાપિકા** સ્થાપી.
ધર્મરિણ્યતાણું એ રીતે, નામ પડ્યું પાવન;
 સ્નાન દાન સેવનથી, મુક્તિ પામે સર્વે જન.
 એક દિવસ શિવજી બ્રહ્મા વિજયને સાથે લાવ્યા;
 ધર્મરિણ્યતણા મહિમાને, વધારવાને આવ્યા.
 દેખી ધર્મ થયા બહુ રાજી, પ્રેમે પૂજ્યા ચરણ;
 કૃતાર્થ કીધો નાથ પધારી, મુજને અશરણ શરણ.
 પુણ્યક્ષેત્ર આ પાવન, પણ ઋષિઓનો ન મલે વાસ;
 વેદ મંત્રના ઘોષ વગરનું સઘળું શૂન્યાભાસ.
 કૃપા કરી ઉત્તમ ઋષિઓનો, આશ્રમ યુક્ત બનાવો;
ધર્મરિણ્ય તણા મહિમાને, માટે કંરણ લાવો.
 અરજ સાંભળી બ્રહ્મા વિજય રૂદ્ર દયા ભંડાર;
 દેશ દેશના ઉત્તમ ઋષિઓ, લાવ્યા સહસ્ર અઢાર.
 આશ્રમ બાંધી સ્થાને સ્થાપ્યા સઘળા સપરિવાર;
 ચતુર્વિંશતિ ગોત્રતણાં, વિદ્યામાં પારાવાર.
 બ્રહ્માની આજ્ઞાથી કામદુધા, આવી તે વાર;
 વણિક ધેનુના ઉત્પન્ન કીધા છે, છત્રીશ હબાર.

એક વિપ્રને બળખે વણિકે સેવા માટે કીધા;
 વિવાહ વણિકતાણા ગંધર્વ, કન્યા સાથે કીધા.
 ઋષિનાં ગોત્ર સમાન નામ તે, વણિક ગોત્રનાં આખ્યાં;
 રક્ષણ કાળે ચતુર્વિંશતિ, કુલ દેવીને સ્થાપ્યાં.
 એ રીતે કૃત યુગમા સ્થાપ્યું, પાવન ધર્મરિણ્ય;
 મુખથી સઘળા વસતા તેમાં, નિશ્ચિન કરતા પુણ્ય.
 ત્રેતાયુગની શરૂઆતમાં, અસુર ભયંકર આવ્યો;
 લોણજીવ રાક્ષસે અચાનક, કેર અતિ વર્તાવ્યો.
 આશ્રમને સળગાવી મુક્યા, દેવસદનને તોડ્યાં;
 વણિક વિપ્ર સહુ જીવ લઈને, દશે દિશામાં દોડ્યા.
 શ્રીમાતાદિક કુલ દેવીની, સાથે કરે સંત્રામ;
 દારણ યુદ્ધ મચ્યું તે, કોલાહલ પહોંચ્યો મુરધામ.
 બ્રહ્મ વિષ્ણુ ને રૂદ્ર અસુરનો, દેખી જગમાં ત્રાસ;
 આવી ચક્ર વડે શ્રીહરિએ, કર્યો અસુરનો નાશ.
 શાંતિ સ્થાપી ધર્મક્ષેત્રમાં, દેવસદનને સાંધ્યાં;
 વણિક વિપ્ર સહુને બોલાવી, પુનરાશ્રમને બાંધ્યાં.
 નિર્ભય કરવા ધર્મક્ષેત્રને, બ્રહ્માદિક નવ ચુક્યા;
 ચાર દિશામાં ચાર દેવને, રક્ષણ કાળે મુક્યા.
 પૂર્વે ધર્મશ્રેષ્ઠ બેઠા છે, દક્ષિણમાં ગણનાથ;
 પશ્ચિમમાં બકુલાર્ક સૂર્ય, નિજ આયુધ ધરીને હાથ.
 ઉત્તરમાં સ્વયંભૂ પોતે, શૂન્યસ્વામીની સાથ;
 ફરી ચાર દિશામાં શક્તિ, સ્થાપી કર્યું સનાથ.
 સકલ ક્ષેત્રમાં મુખ્ય દેવતા, શ્રીમાતા છે નામ;
 ભદ્રારિકા મુખ્ય મંદિરે, સ્થાપી કીધું કામ.
 અનેક તીર્થો દેવી દેવો, આવી વસ્યા જ્યારે;
 બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહાદેવ, સંતોષ પામીયા ત્યારે.

એવી રીતે જ્યારે જ્યારે, અસુરો પીડા કરતા;
 ત્યારે ત્યાંની શક્તિ અને, બ્રહ્માદિક દુઃખને હરતા.
 ત્રેતાયુગમાં પૃથ્વી ઉપર, ભાર વધ્યો બહુ જ્યારે;
 સૂર્યવંશમાં રામચંદ્રજી પ્રકટ થયા છે ત્યારે.
 સીતા ને લક્ષ્મણ સંગાથે, લીલા કરી અપાર;
 રામતણો મહિમા મુખ કહેતાં, શેષ ન પામે પાર.
 અસુરતણો સંહાર કરી, ક્રીધો રાવણનો નાશ;
 સીતા લઈને પોતે પ્રભુજી, આળ્યા નિજઆવાસ.
 બ્રહ્મતણા વધની શંકા, મન લાવી ગુરૂને પૂછે;
 મહાપાપ નાશક પૃથ્વીમાં, ધર્મક્ષેત્ર કયું છે.
 નિશ્ચય કરીને ગુરુજી બોલ્યા, સઘળા તીર્થ શરણ્ય;
 પણ પૃથ્વીપર તીર્થ ક્ષેત્રમાં, ઉત્તમ ધર્મશરણ્ય.
 મુણ્ડતાં તુર્તજ ધર્મક્ષેત્રમાં, બવા ઇચ્છા ક્રીધી;
 સઘળું રાજકુટુંબ અને સેનાને સાથે લીધી.
 ગુરુ સંગાથે તીર્થે ચાલ્યા, પોતે રઘુકુલ દીપ;
 દશમે દિવસે આવી પહોંચ્યા, ધર્મશરણ્ય સમીપ.
 માંડલિકપુરમાં પોતે, ઉતરીયા શ્રી લગવાન;
 ક્ષેત્ર ભયંકર નિર્જન છે, એવું સાંભળીયું કાન.
 બીજે દિવસે પગે ચાલીને ધર્મક્ષેત્રમાં આવ્યા;
 સકલ તીર્થને નિરખી પોતે, આનંદ ઉરમાં લાવ્યા.
 તીર્થે તીર્થે સ્નાન કરીને, શ્રાદ્ધ પિતૃનાં કીધાં;
 કરી દેવ દેવીનાં પૂજન, ચરણોદક લઈ પીધાં.
 ધર્મક્ષેત્રમાં દાન આપવા, પ્રભુએ કર્યો વિચાર;
 પણ બ્રાહ્મણો વિનાનું દીકું સઘળું શૂન્યાકાર.
 નદી કિનારે તીર્થક્ષેત્રમાં, રાત્રે કયું શયન;
 મધ્ય રાત્રિયે રામે સ્ત્રીનું, સાંભળીયું રૂદન.

ખબર કઠાવી જાતે આવી, સ્ત્રીને રઘુવર પુછે;
 આશ્વાસન આપીને પોતે, હુઞ્મ તમારે શું છે.
 વચન સાંભળી નારી કહે છે, આપ પ્રભુ સાક્ષાત;
ભાર ભૂમિનો ઉતારવાને, અવતરીયા વિખ્યાત.
 અમુરતણે સંહાર કરીને, ભૂનો ભાર ઉતાર્યો;
 ધન્ય ધન્ય તમ માત તાતને, આપે ધર્મ ઉગાર્યો.
ધર્મરણ્યતણી અધિદેવી, શ્રીમાતા મુજ નામ;
બાર વર્ષથી પુણ્યક્ષેત્ર આ, શૂન્યાકાર તમામ.
 દુષ્ટતણાં દુષ્ટત્ય જોઈને, આશ્રમ સહુએ ત્યાગ્યા;
 લોહાસુરના લયથી સઘળા, ત્રાસ પામીને લાગ્યા.
 છિન્નલિન્ન આશ્રમને કીધા, દુષ્ટે દેવળ તોડ્યા;
 યજ્ઞવેદિકા કુંડો લાગ્યા, યજ્ઞપાત્રને ફેડ્યા.
 લોહાસુરને રણક્ષેત્રમાં, પૃથ્વી ઉપર પાડી;
 બ્રહ્માદિક તેના પર બેઠા, દેહ દબાવી દાડી.
 નિશદિન સૂતો રાખ્યો, વાસ્તુ પેઠે દઈ વરદાન;
 તોપણ તેના લયથી વિપ્રો, છોડી લાગ્યા સ્થાન.
 વેદ મંત્રનો નાદ થતો ત્યાં, નિશદિન ધ્રુવડ બોલે;
 ભૂત પ્રેતને પિશાચ સઘળે, ફરતા ટ્રોળે ટ્રોળે.
 મંગલ ભૂમિ મસાણુ સરખી, આજ લયંકર લાસે;
 એથી ચિત્ત ચિરાઈ જાય છે, રૂદન કરૂં તે ત્રાસે.
 દેવ દયાળુ હુઞ્મ જાણીને, દિલમાં કરૂણા લાવો;
ક્ષેત્રતણે ઉદ્ધાર કરીને, પ્રથમ સમાન બનાવો.
 ઋષિઓ જે જે ગયા જે સ્થળે, ત્યાં ત્યાંથી તેડાવો;
હૂત મોકલી દશે દિશામાં, વાણુક સર્વને લાવો.
 આશ્રમ મંદિર યજ્ઞવેદિકા, કુંડ મંડપો બાંધો;
 પ્રીતે પુનરુદ્ધાર કરીને, ધર્મ સનાતન બાંધો.

“અસ્તુ” કહીને ઉઠયા રઘુવર, શ્રીને કરી પ્રણામ;
 વણિક વિપ્રનાં ગોત્રતણાં, બાણી લઈ નામ તમામ.
 દશે દિશામાં ફૂત મોકલી, ઋષિઓને બોલાવ્યા;
 રામનામ સુણતાં નિર્ભય થઈને, સર્વે ત્યાં આવ્યા.
 દેખી આનંદ પામ્યા રઘુવર, દીધાં બહુ સન્માન;
 પાદ અર્ધથી પૂજા કરીને, અર્પ્યાં છે ગાદાન.
 દાન અર્પવા ઇચ્છા ધારી, પોતે રઘુવર નાથ;
 વિપ્ર વૃંદને લેળા કરીને, વદતા જોડી હાથ.
 શ્રીમાતાની આજ્ઞા જેવી, તેવો પુનરૂદ્ધાર;
 શ્રેષ્ઠ બનાવું સ્થાન આપવું શોભાને નહિ પાર.
 ભૂદેવો સહુ તીર્થ રૂપ છે, વિપ્રો વેદ સમાન;
 આજ્ઞા આપો પૂર્ણ પ્રીતથી; અર્પું વિધવિધ દાન.
 વિપ્ર સાંભળી વિચાર કરતા, નિહિત નૃપવું દાન;
 શિલોન્મુલ્લસિ સુખની દાતા, દાન દુઃખનું સ્થાન.
 બ્રહ્મા વિષ્ણુ મહેશે સ્થાપ્યા, અમે અહિં પરતંત્ર;
 તેની આજ્ઞા વિણ કરવાને, અમે નહિ સ્વતંત્ર.
 સ્મરણ કર્યું દેવાનું રામે, તુર્તજ તેની સિદ્ધિ;
 બ્રહ્મ વિષ્ણુ રૂદ્રે આવી, રઘુવરને આજ્ઞા દીધી.
 પ્રસન્ન થઈને રઘુવર નાથે, કીધો પુનરૂદ્ધાર;
 ક્ષેત્રતણાં ત્રેતામાં શ્રીમાતા, આજ્ઞા અનુસાર.
 શ્રીમાતાનું કહેવું પ્રભુએ, સત્ય કરીને સ્થાપ્યું;
 તેથી તેનું સત્ય મંદિર નામ, ક્ષેત્રનું આપ્યું.
 વિધવિધ દાન સમર્પ્યાં પોતે, સાથે ધન ભંડાર;
 સઘળી સંપત્તિ અર્પી, બ્રાહ્મણ જે સહસ્ર અઢાર.
 એવી રીતે પૂર્ણ પ્રેમથી, કીધું કામ તમામ;
 વિપ્ર વૃંદને એક સો ચુંમાલિશ આપ્યાં ગામ.

જે જ્યાં રહે છે તે તે તેનાં, વિભાગ એવો કીધો;
તામ્રપત્રમાં સુવર્ણક્ષિરેથી, લેખ લખીને દીધો.
 ‘દશરથ નંદન’ રામે મેં, બ્રાહ્મણ જે સહસ્ર અઢાર.
 એક સો ચુમાલિશ આપ્યા, ગામ દાન અનુસાર.
 અર્પણ કીધાં જેને તેના, વંશજ વારસદાર;
 અન્યતણા હક જરા ન તેમાં, સત્તા નહિ તલભાર.
 પૃથ્વી દાન કરે જે રાજા, તે નિજ કુલને તારે;
હરે વિપ્રની પૃથ્વી તે, નિશ્ચય નરકે સંચારે.
 જે જે રાજા વિપ્ર વૃંદનુ, પ્રીતે પાલન કરશે;
 પૂર્ણ મનોરથ તેના થાશે, સુખ સંપત્તિને વરશે.
બ્રાહ્મણની પૃથ્વી રાજાએ, ગણુવી મહેન સમાન:
 પ્રાણિબ્રહ્મણ ન થાય તે તણું, ભોગ્ય નહિ એ સ્થાન.
 મારી આજ્ઞાનું ઉલ્લંઘન, ગર્વ કરી જે કરશે;
 તે પોતાના હાથે નિજનાં, સઘળાં સુખને હરશે.
 સૂર્યતાણી સાક્ષી રાખીને, મહોર મુદ્રિકા છાપી;
 તામ્ર લેખ એ રીતે લખીયે, પોતે પૂર્ણ પ્રતાપી.
 પોતાના કરકમલ વડે તે અર્પ્યો, બ્રાહ્મણ હાથ;
 યાવચ્ચંદ્રદિવાકર સુખથી, રહેજો મહુ સંગાથ.
દૈત્ય રક્ષ દાનવથી વાયુનંદન, રક્ષણુ કરશે;
 સંકટ સમયે સ્મરણુ માત્રથી, આવી સંકટ હરશે.
 ધર્મપરાયણ થઈને રહેશે, ત્યાં યુધી નહિ દુઃખ;
 પક્ષપાત અન્યાય અધર્મે, જાશે સઘળું સુખ.
 માટે સઘળા સંપી રહેજો, તજશે મા આ સ્થાન;
 વિપ્ર વૃંદને વિવિધ ભલામણુ, દીધી શ્રી ભગવાન.
 એ રીતે મંગલમય યાત્રા, કરીને રઘુવર નાથ;
 સુખ રૂપે શ્રી અવધપુરીમાં, આવ્યા મહુ સંગાથ.

ભૂપ સમા ભૂદેવ થયા છે, શ્રી રઘુનાથ પ્રતાપે;
 આનંદ મંગલ નિશ્ચિત અદક, સર્વ દિશા સુખ આપે.
 તામ્રપત્રને દેવ ગણીને, પૂજા સ્થાને સ્થાપ્યો;
 વિપ્ર વૃંદ સહુ પૂજે પ્રીતે, જે રઘુનાથે આપ્યો.
 નિશ્ચિત અખંડ દીપ રાખીને, રામનામ જપ કરતા;
 પ્રીતે દેતા લેતા ખાતા, પીતા હરતા ફરતા.
 એક દિવસ શ્રીરામચંદ્રજી, પુનઃક્ષેત્રમાં આબ્યા;
 ગુરૂ ઉપદેશે યજ્ઞ કાજ, નિજકુટુંબ સંગે લાબ્યા.
 પૂર્વે આવી જેને આખ્યાં, હતાં દાનમાં ગામ;
 તેઓને તેડાવી વિધિવત્, કયું યજ્ઞનું કામ.
 પૂર્ણ પ્રીતથી યજ્ઞ કરીને, રઘુવર થયા પ્રસન્ન;
 યજ્ઞ દક્ષિણામાં વિપ્રોને, આપ્યું અનગેલ ધન.
 સિતાજીના કહેવાંથી, સીતાપુર સુંદર ધામ;
 તેની સાથે અર્પણ કીધાં, બીજાં દ્વાદશ ગામ.
 તીર્થાતરમાં જઈ પોતે, અર્ચ્યાં પોડશ મહાદાન;
 વંશ વૃદ્ધિને માટે આખ્યાં, પંચાવન સંસ્થાન.
 સ્થાન તણી સત્તા પોતે, વિપ્રોના કરમાં આપી;
 યજ્ઞ કરીને ઘેર પધાર્યા, પ્રભુજી પૂર્ણ પ્રતાપી;
 એવા રીતે યજ્ઞ કરીને, રામ ગયા નિજ ધામ;
 પૂર્ણ મનોરથ વિપ્રો પામ્યા, હામ દામ ને હામ.
 ત્રેતામાં જે સત્ય મંદિર, હતું ક્ષેત્રનું નામ;
 દ્વાપર યુગમાં વેદ પાઠકો, ક્ષેત્રે વિપ્ર તમામ.
 જ્યાં જ્યાં નિરખો ત્યાં ત્યાં વિપ્રો, કરતા વેદ રટન;
 તે ઉપરથી નામ તેતજી, પડીયું વેદ ભવન
 દ્વાપર યુગના અંત સુધી, વરત્યો ત્યાં જય જયકાર;
 રામતણી આજ્ઞાથી રક્ષણ, કરતા પવનકુમાર.

કલિયુગમાં સહુ ક્ષેત્ર દેવતા, નૈમિષ ક્ષેત્રે આઠ્યા;
 પવન પુત્ર તે ક્ષેત્ર તજીને, સેતુબંધ સીધાઠ્યા.
 કલિયુગમાં વિપ્રો દુષ્ટોથી, પામ્યા મોહ તમામ;
 તેથી વેદલવનનું તે મોહરક, પડીયું નામ.
 કાન્યકુબ્જ એ દેશ તણો, જે આમ નામ રાજન;
 સાર્વભૌમ થઈ પ્રીતે કરતો, પ્રજા તણું પાલન.
 ઐન્દ્ર ધર્મ ચાલ્યો કલિયુગમાં ચઘળે થયો પ્રચાર;
 વૈષ્ણવ ધર્મ તજી રાચે, તેનો કીધો સ્વીકાર.
 સોળ વરસની પુત્રી તેનું નામ રત્નગંગા છે;
 જૈન સાધુના બોધ વડે, તે કુંવરી જૈન થયાં છે.
 બ્રહ્માવર્ત તણા પૃથ્વીપતિ, કુંભીપાલની સાથે;
 નિજ પુત્રી પરણાવી પ્રીતે, કાન્યકુબ્જના નાથે.
 દૈવયોગથી સાર્વભૌમ રાજાએ, બોટું કીધું;
 વિવાહ વખતે મોહરક, પુત્રીને આપી દીધું.
 કુંભીપાલે ત્યા આવી, નિજ રાજ પાટને સ્થાપ્યું;
 જૈન સાધુને બોલાવીને, સ્થાન શહેરમાં આપ્યું.
 વેદધર્મને બંધ કરાવી, જૈન ધર્મને સ્થાપ્યો;
 મોહરકને પાડી લીધું, ત્રાસ સર્વને આપ્યો.
 બ્રાહ્મણ ભેળા થઈને ચાલ્યા, પામી અતિશય ત્રાસ;
 દુઃખ નિવેદન કીધું આવી, આમરાયની પાસ;
 તામ્ર લેખ શ્રીરામચંદ્રનો, નિરખી આમ નરેશ;
 જામાતાને બહુ કીધું પણ, માન્યું નહિ લવકેશ.
 રામચંદ્રને હું નવ જાણું, કોણ વળી હનુમાન;
 સત્ય હોય તો પરચો આપો, નહિ તો છોડો સ્થાન.
 જૈન ધર્મ સ્વીકારો સર્વે, વેદ ધર્મને છોડો;
 નહિતર મારો દેશ તજીને, રામ હોય ત્યાં દોડો.

વિપ્રો સર્વે લેળા મલીયા, શું કરવો ઉપાય;
 જૈન ધર્મ સ્વીકાર ન થાય, વેદ કેમ છોડાય.
 સલા ભરીને સઘળા બેઠા, બ્રાહ્મણ સહસ્ત્ર અઢાર;
 તેમાં સહુથી વૃદ્ધ બ્રાહ્મણે, એક કયો ઉચ્ચાર.
 આપણને શ્રીસીતાપતિએ, જે જે ગામો આપ્યાં;
 તેનું રક્ષણ કરવા માટે, વાયુ પુત્રને સ્થાપ્યા.
 સ્મરણ વડે સંકટ હરશે, એવું આપ્યું વરદાન;
 અજે સેતુબંધ ખિરાજે, પોતે શ્રી હનુમાન.
 રામ વચન પર શ્રદ્ધા રાખી, તેની પાસે જઈએ;
 દુઃખ આપણું લેળા થઈને, વાયુ પુત્રને કહિએ.
 ગોત્ર આપણું ચતુર્વિંશતિ, તેના ચોસઠ ભેદ;
 વર્ગ પડ્યા બોત્તેર, તેમની ઉપર મુકો કેદ.
 ગામગામથી ગોત્રગોત્રથી, વર્ગ વર્ગથી એક;
સેતુબંધ બવા નીકળવું, મનમાં રાખી ટેક.
 જે લેળા આવે નહિ તેની, સાથે નહિ વહેવાર;
 વણિક વૃત્તિમાં લાગ ન તેનો, તે જ્ઞાતિથી બહાર.
 તે સઘળી બાળતના નૃપને, ખબર થયા તત્કાળ;
 સામ દાન ને ભેદ વડે, સમજાવે કુંભીપાલ.
 તો પણ ત્યાં જાવાને તત્પર, બ્રાહ્મણ ત્રણ હજાર.
 તે વખતે પ્રારબ્ધવાદી તે, બોલ્યા પંદર હજાર.
 તમે મુખેથી ત્યાં સીધાવો, અમે અહિંજ રહીશું;
 વચન રામનું યાદ કરીને, કદિ નહિ સ્થાન તજીશું.
 અહિં બેઠાં જપ તપ સાધનથી, કરશે પ્રભુજી મહેર;
 તમે પવનમુત દર્શન કરીને, વહેલા આવો ઘેર.

ઇશ્વર લગ્નન અમારું, તે સાથે પુરુષાર્થ તમારો;
 ખન્ને મળીને કારજ રારશે, દુઃખનો આવે આરો.
 બ્રાહ્મણ ત્રણ હજાર નીસર્યા, દુઃખ નિવેદન માટે;
 વીશ બ્રાહ્મણો પંદર સહસ્રમાંથી, ચાલ્યા તે વાટે.
 એકાદશ બ્રાહ્મણ છે તેમાં, સંઘતણા તે પ્રમુખ;
 હિંમત ધારી સઘળા ચાલ્યા, રસ્તામાં બહુ દુઃખ.
 તીર્થ શ્રાદ્ધ પિતૃનાં કરતા, જપતા રઘુવર નામ;
 નિર્જન વનમાં કષ્ટ ભોગવે, હૈયે રાખી હામ.
 અર્ધે પંથે વીશ બ્રાહ્મણો થાક્યા મૂકી આશ;
 રસ્તામાં રોકાઈ ગયા તે, દેખી બહુવિધ ત્રાસ.
 ત્રણ હજારે અન્ન જલ ત્યાગ્યાં, એક પાઈ નહિ પાસે;
 દુઃખ પામતા આવી પહોંચ્યા, સેતુબંધ છ માસે.
 સમુદ્ર તીરે ત્રણ દિન પ્રીતે, કીધું રામ સ્તવન;
 રામતણી આજ્ઞાથી દીધાં, હનુમાને દર્શન.
 ઉભા થઈને પ્રણામ કીધા, બહુ વિધ કર્યું સ્તવન;
 વિપ્ર વૃંદનું દુઃખ જાણીને, દયા ધરી નિજ મન.
 હાથી જમણી કાખ તણાતે, વાળ કાઢીને કીધા;
 ભોજ પત્રમાં બેતા પૃથક્, પડીકાં વાળી દીધાં.
 નૃપને કહેજે વચન અમારાં, સત્ય કરીને સ્થાપો;
 રામતણી આજ્ઞા છે માટે, સ્થાન અમારું આપો.
 તે નહિ માને ગર્વ ધરીને, સહુની હાંસી કરશે;
 વામ કક્ષના વાળ ફેંકજે, સઘળું રાજ્ય સળગશે.
 શરણે આવી માણી માગી, સઘળું આપે જ્યારે;
 દક્ષ કક્ષના વાળ આપજે, શાંતિ થાશે ત્યારે.
 એવી રીતે પવન કુમારે, કામ વિપ્રનું કીધું;
 બ્રાહ્મણ સઘળા અનંદ પામ્યા, સઘળું કારજ સીધું.

મુખે કરાવ્યાં રામેશ્વરનાં, દર્શન રૂડી પેર;
 રાત્રે સહુને પવનસુતે, પહોંચાડી દીધા ઘેર.
 સહુએ જાગી જોયું ત્યાં, દીકું પોતાનું ગામ;
 વાયુ પુત્રની કૃપા ગણીને, સહુ આવ્યા નિજ ધામ.
 પ્રેમે મુત દારાને ભેટી, નૃપની પાસે આવ્યા;
 વાત સુણી રાજા મુખ મરડી, હાંસી ઉરમાં લાવ્યા.
 પવનપુત્ર આજ્ઞા અનુસારે, વિપ્રે કીધું જ્યારે;
 જૈન ધર્મ છોડીને રાજા, શરણે આવ્યો ત્યારે.
 ક્ષમા કરે ભૂદેવો મુજને, આપો જીવિત દાન;
 પ્રીત ધરી સંભાળો સઘળા, આપતાજી આ રથાન.
 સહુ સહુને હક લેવા આવ્યા, બ્રાહ્મણ સહસ્ર અઢાર;
 ભાગ વહેંચતા વિપ્ર વૃંદમાં, થઈ મોટી તકરાર.

ત્રણહજાર કહેજે નાંવ્યા, તેનો નહિ હક લાગ;
 પંદર સહસ્ર ત્યાં કહે અમારો, શા માટે નહિ ભાગ.
 તમે ગયા ત્યાં અમે અહિં રહી, નિત્ય આરાધ્યા રામ;
 જાને કાર્યતણા સંયોગે, સ્ત્રીધ્યું સઘળું કામ.
 રાજા ત્યારે વચમાં આવ્યા, સમાધાનને કરવા;
 વિપ્ર સર્વને ભેળા કીધા, કલેશ તે તણો હરવા.
 તુલા દાન દેવાને નૃપતિ, પોતે થયા તૈયાર;
 ના પાડે પ્રતિબ્રહ્મ લેવાને, નૃપનો પંદર હજાર.
 દાનતણી ના પાડી તેથી, કર્યા ગામની બહાર;
 રાજાએ જોલાવ્યા ત્યાં, બ્રાહ્મણ જે ત્રણ હજાર.
 નિર્ણય પાતે એવો આવ્યો, અન્યતણો નહિ લાગ.
 સેતુબંધ જે ગયાહતા, તેઓનો સઘળો ભાગ.

પૃથક્ સ્થિતિની રૂપે. નોખા કરી કર્યો પ્રબંધ;
 વણિક વૃત્તિમાં ભાગ નહિ, નહિ કન્યાનો સંબંધ.
 પંદર હજારે કલેશ છોડીને, માન્યો મન સંતોષ;
 દૈવાધીન જગત સઘળું છે, સમજી મૂક્યો રોષ.
 જે થાયે તે સારા સાફ, કરતા રઘુવર નાથ;
 લાલહાનિને જન્મમરણ, જશ અપજશ છે વિધિ હાથ.
 વિપ્ર વહે નરપતિને બીજી, નથી અમારે આશ;
 ઇચ્છા એકજ ધર્મક્ષેત્રમાં, કરવા સદા નિવાસ.
 મુણી નૃપતિએ તે સહુને, રહેવા આપ્યું મુખવાસ;
 પંદર સહસ્ત્રે ત્યાં જઈને, સંતોષે કર્યો નિવાસ.
 બ્રહ્માદિક ત્રણ દેવે, ધર્મક્ષેત્રે સ્થાપ્યા જે દી;
 પ્રથમ તે સમે એકજ સંજ્ઞા, સહુની હતી ત્રિવેદી.
 ગામ ધામ ને વણિક વૃત્તિયો, જુદા પડ્યા છે જે દી;
 સંજ્ઞા ત્રણ હજારની રહી, તેથી ખાસ ત્રિવેદી.
 બ્રહ્માદિક ત્રણ દેવ અને, ચોથા રાજા જે આમ;
 ચોથાએ મુખવાસે આપ્યું, ચાતુર્વેદી નામ.
 મોઢેરક મોઢેરા તેથી, મોઢ વિપ્ર કહેવાણા;
 શ્રીમાતા તે મોઢધશ્વરી, સમસ્તથો પૂજાણાં.
 મોઢેરામાં એવી રીતે, મુખથો રહ્યા ત્રિવેદી;
 દૈવાધીન થઈ મુખવાસે, વસીયા ચાતુર્વેદી.
 ખાન પાન આદિ, સઘળા વ્યવહારો છોડી દીધા;
 તેથી એકબીજાએ, જલાશયો પાણીનો ખાંડીધાં.
 એ રીતે ચાતુર્વેદી ત્રિવેદી, ભાગ પ્રમાણે;
 તે બેમાંથી બે ભેદ જે, થયા તે હવે જાણે

ચાતુર્વેદી વીશ બ્રાહ્મણો, રસ્તે પામ્યા કષ્ટ;
 અર્ધે પથે અટકી બેઠા, થયા ઉભયથી ભ્રષ્ટ.
 મહતણી વિદ્યાને શીખ્યા, નહિ સ્થાન ઠેકાણાં;
 ભેદ મોઢ બ્રાહ્મણનો તે, જે જ્યેષ્ઠમહા કહેવાણા.
 મૂર્ખ હતા તે બ્રાહ્મણ બાલક, ચાતુર્વેદી કેરા;
 ગાયો ચારે સકલ મોઢની, વનમાં સ્થાપી ડેરા.
 મોઢતણી કન્યા ને વિધવા, દેવા જાતી અન્ન;
 તેની સાથે કુકૃત્ય કરવા, બગડ્યું તેનું મન.
 જ્ઞાતિ બહાર મૂક્યા તે જાણી, કરી ન કોઈયે સહાય;
 મોઢ ધેનુજા તેના સઘળાં, સંતાનો કહેવાય.
 મોઢ ત્રિવેદીનાં જે, કાણા કુળજા બહેરા અંધ;
 ચાતુર્વેદીની કન્યા સાથે, કરી સંબંધ.
 ધન ખર્ચીને સ્ત્રીને પરણ્યા, ત્રીજું દલ છે એનું;
 ભેદ મોઢનો છે ત્રિદલજા, નામ પડ્યું છે તેનું
 મોઢ ત્રિવેદી બ્રાહ્મણમાં જે, પ્રસુખ હતા અગ્યાર;
 સદા સર્વદા નિજ જ્ઞાતિમાં, કહેવાતા સરદાર.
 સંસ્થાનો સંબંધી, દેતી લેતીનું જે કામ
 સર્વ તરફથી કરતા પણ, લઈ લેતા અર્ધા દામ.
 પ્રપંચ જાણી નોખા કીધા, સહુએ પામી બેદ;
 મોઢ એકાદશશમા તરીકે, છઠ્ઠો તેનો ભેદ.
 એક દિવસ હરિહર બ્રહ્મા, સુખવાસે જોવા આવ્યા;
 ચાતુર્વેદી વિપ્ર બધા નિરખી, ઉર આનંદ પામ્યા.
 પાદ અર્ધથી પૂજી, કીધો નિગમ મંત્ર ઉચ્ચાર;
 વેદ સાંભળી બ્રહ્માદિક, પામ્યા આનંદ અપાર.
 આશ્રમ ત્રેતાયુગ સરખો, સમય જોઈને દેવ;
 શ્વાપદ સઘળાં શાંત નિહાળી, તુષ્ટ થયા તતખેવ.

અને પક્ષતણા વિગ્રેને બોલાવ્યા તત્કાળ;
વિભાગ પાડી કરી વ્યવસ્થા, પોતે દીન દયાલ.
ભાગ ત્રય ત્રેવિધતણા, ચાતુર્વેદીના ચાર;
વૈશ્ય વૃત્તિની કરી વહેંચણી, જે છત્રીશ હજાર.

એવી રીતે વિભાગ પાડી, ઇશ ગયા નિજ ધામ;
પંદર ગોત્ર ચાતુર્વેદીનાં, તેનાં કહું છું નામ.

કુશકુશ (૧) કૌશિક (૨) ભન્દ્રાજ (૩) ને શાંડિલ્ય (૪) ને વસ્ત; (૫)
કશ્યપ (૬) ગૌતમ (૭) છાંધાનસ, (૮) ને જનતુકણ્ય (૯) કૃત્સ (૧૦)
વસિષ્ઠ (૧૧) આત્રેયસ (૧૨) ધારણ્યસ (૧૩) માંડવ્ય (૧૪) ધોગાક્ષ (૧૫)
પ્રવર તે નહાં વેદ અને, શાખા સુણ્ણે થઈ દક્ષ.

કુશ, કૌશિકનાં વિશ્વામિત્ર, (૧) દેવરાત (૨) ઔદલ (૩);
સામવેદ કૌશુભીજ શાખા, ગાન કરે નિર્મલ.

ભરદ્વાજ નાં ભારદ્વાજ (૧) આંગિરસ (૨) બાર્હિસ્પત્ય (૩)
સામવેદ કૌશુભીજ શાખા, કરે ગાનનું કૃત્ય

શાંડિલનાં-શાંડિલ્ય (૧) દેવલ (૨) ત્રીજા આવતાર (૩);
યજુર્વેદને શાખા માધ્યંદિનીતણે આધાર.

વત્સતણાં-ભાર્ગવ (૧) ને ઔર્વ (૨) અ્યાવત (૩) અપ્તવાન (૪)
જામદગ્ન્ય (૫) છે યજુર્વેદની, મૈત્રાયણી મહાન.

કશ્યપ નાં-કશ્યપ (૧) નેનૈ ધ્રુવ (૨) ત્રીજા આવતાર (૩);
યજુર્વેદ ને શાખા, માધ્યંદિની તણે આધાર.

ગૌતમ નાં-ગૌતમ (૧) આંગિરસ (૨) ત્રીજા છે ઓતજ્ય (૩);
સામવેદ કૌશુભીજ શાખા મહા સર્વદા પશ્ય.

છાંધાનસ નાં-આંગિરસ (૧) અંગરિષ (૨) યાવનાશ્વ (૩);
સામવેદ ને શાખા છે, કૌશુભી વિષે સર્વસ્વ.

જાતૂકણ્ય નાં વાસિષ્ઠ (૧) આત્રેયસ (૨) જાતૂકણ્ય (૩);

યજુર્વેદ ને શાખા, માધ્યંદિની સદૈવ શરણ્ય.
 કુત્સ તણાં-આંગિરસ(૧) અને અંબરિષ(૨) યૌવનાશ્વ(૩);
 યજુર્વેદ શાખા છે, મૈત્રાયણી વિષે સર્વસ્વ.
 વસિષ્ઠ નાં-વાસિષ્ઠ(૧) ઇંદ્રિપ્રમદ(૨) આભરદ્રસુ(૩);
 યજુર્વેદ શાખા છે, માધ્યંદિની તણાં હિસાસુ
 અત્રિ તણાં-આત્રેયસ(૧) આર્યનાનસ(૨) ને શ્યાવાશ્વ(૩);
 યજુર્વેદ શાખા છે માધ્યંદિની વિષે સર્વસ્વ.
 ધારણસ નાં-આગસ્ત્ય(૧) દાદર્યચ્યુત(૨) ને ઇંદ્રમવાહ(૩);
 યજુર્વેદ શાખા છે માધ્યંદિનીજ કુશલાવહ.
 માંડવ્યનાં-માંડવ્ય(૧) ચ્યાવન(૨) ને આપ્તવાન(૩)
 બદમદગ્ન્ય(૪) છે ઓર્વા(૫), યાજુષી માધ્યંદિની મહાન.
 લૌગાક્ષીનાં-વાસિષ્ઠ(૧) કારયપ(૨), ને આવત્સાર(૩);
 યજુર્વેદ ને શાખા, માધ્યંદિની તણાં આધાર.

એક ગોત્રમાં લગ્ન ન થાય, કરવાથી ચાંડાલ;
 તેમજ પ્રવર સમાન ગોત્રમાં, થાય નહિ વેવિશાળ.
 ભૃગુ મંગિરા પ્રવર વિનાના, અન્ય ગોત્રમાં ભાઈ;
 એક પ્રવર જે મલતું આવે, ત્યાં નવ કરો સગાઈ.
 ભૃગુ અંગિરા પ્રવર તરીકે, જે જે ગોત્રે હોય;
 તેનો નિર્ણય હવે કહું છું, માની લ્યો! સહુ કોય.
 પાંચ પ્રવરમાં એક સરીખા ત્રણ, ત્રણમાં બે એક;
 કન્યા ત્યાં નહિ દેવી લેવી, એવો શાસ્ત્ર વિવેક.
 તે નિર્ણય અનુસાર જાણવા, કહું છું સુણજો કાન;
 ગોત્ર પરસ્પર કયું કોણ સંગાથે, એક સમાન.
 કૌશિક કુશકુશ એ બે સરખાં, માંડવ્ય ને વત્સ;
 જાતકર્ણ આત્રેયશ સરખાં, છાંધાનસ ને કુત્સ.

કચ્છપ ને શાંડિલ્ય, લૌગાક્ષી છે એકજ સ્થાન;
 જાતકૃષ્ણ વસિષ્ઠ ને, લૌગાક્ષી એક સમાન.
 ગોત્રતણા નિર્ણય એ રીતે, જાણી સગપણ કરજો;
 હવે કહું છું ગામ વહેંચણી, ધ્યાન દઈ ચાલજો.
 ગ્રાહ્યણ સહસ્ર અઠાર તે તણા, વર્ગ હતા બેંતેર;
 તે ઉપરથી કર્યાં તે તણા, સંસ્થાનો બેંતેર.
 તેમાંથી ચાતુર્વેદીના, પંચાવન સંસ્થાન;
 તે સ્વગાનાં નામ કહું છું, ચાલજો દઈ કન.

સિતવાડા(૧)અરખેજ(૨)મગોડી(૩)જેડલોજ(૪)સીહોલ;(૫)
 વડોદરા(૬)કડવાડા(૭)ચેખલ (૮) સોજત્રા(૯) દેલોલ(૧૦)
 કુહા(૧૧)શેરથા(૧૨)ચાણુંદખેડા(૧૩)વણોદ(૧૪)હાથીજણુ;
 (૧૫)કપડવંજ(૧૬)જહોડ(૧૭)થલતજ (૧૮)ગમિધ(૧૯)
 ગોલુંદણુ(૨૦)થલગ્રામ(૨૧) ગોવિંદડ (૨૨) શ્રીણુવા(૨૩)
 ધીમલ્લી(૨૪)દંતાલી(૨૫)મોવંચા (૨૬) ચારણસિદ્ધા(૨૭)
 ને માતર(૨૮)વાચુહાલી(૨૯)ભાલજ(૩૦)માણુજ(૩૧)ગોત
 (૩૨)ગોધરા(૩૩)રાંતેજ(૩૪)ને રૂપાલા (૩૫)ચરલી(૩૬)
 અરણુ(૩૭)માતમોરિઆ(૩૮)છત્રોટા (૩૯) અસાલા (૪૦)
 ઢીકોલા(૪૧)બલ્લોલ (૪૨) પાટડી (૪૩) વાંસજડી (૪૪)
 સાણુંદ(૪૫)નાલોલ:(૪૬)દેહોલ(૪૭)વાંધણી(૪૮) ખીયોલ
 (૪૯)નેઆણુંદ(૫૦) સોહાસીયા (૫૧) ગોહોલીયા (૫૨)
 દૂધઈ (૫૩) જ્યાખાચન (૫૪) હાંસોલા (૫૫) એ રીતે
 ચાતુર્વેદીનાં સંસ્થાન.

મોઢ ત્રિવેદીનાં એકાદશ. ગોત્રતણાં કહું નામ;
 તેમાં પહેલાં પાંચ ગોત્ર છે, ચાતુર્વિધ સમાન.
 માંડવ્ય(૧)કાશિક(૨) નેવત્સ(૩)લૌગાક્ષી(૪) ધારણુસ (૫)

વાત્સ્યાયન(૬)શૌનક (૭) ને કૃષ્ણાત્રેય (૮) ગાર્ગ્યાનસ (૯)
ઉપમન્યુ(૧૦)ગાંગાનસ (૧૧) એકાદશનાં નામ પ્રમાણે;
પ્રવર પદ શાખા વાત્સ્યાયન, ગોત્રાદિકના જાણે.

વાત્સ્યાયનનાં-ભાગર્વ(૧) ચ્યાવન(૨) ઔર્વ(૩) આપ્રવાન
(૪) ભારદ્વાજ (૫) ને યજુર્વેદની માધ્યદિની મહાન.

શૌનકનાં-શાનક(૧) ને ભાગર્વ(૨), ત્રીજા ગાંતર્સમદ(૩)
યજુર્વેદ શાખા છે, માધ્યદિની મહા હર્ષદ.

કૃષ્ણાત્રેયનાં-આત્રેય(૧) આર્યનાનસ(૨) શ્યાવાશ્વ(૩)
યજુર્વેદ શાખા છે, માધ્યદિની વિષે સર્વસ્વ.

ગાર્ગ્યાનસનાં-ભાગર્વ(૧) ચ્યાવન(૨) ઔર્વ(૩) આપ્રવાન(૪)
જામદગ્ન્ય(૫) ને સામતણી, શાખા કૌથુમી મહાન.

ઉપમન્યુનાં-વસિષ્ઠ(૧) ઇદ્રપ્રમદ (૨) આભરદ્રમુ(૩)
યજુર્વેદની શાખા છે, માધ્યદિની તણાં જગ્નસુ.

ગાંગાજસનાં-કાત્યાયન(૧) ને મિદ્વ(૨) વિશ્વામિત્ર(૩)
યજુર્વેદ ને શાખા તેની, માધ્યદિની પવિત્ર.

ગોત્ર પરસ્પર કયું કોણ સંગાથે, એક સમાન;
તેનાં નામ કહું નિર્ણય, અનુચારે મુણજે કાન.

ઉપમન્યુ લૌગાક્ષી સસ, નામ કૌશિક ગાંગાનસ;
સમાન માંડવ્ય વત્સ, વાત્સ્યાયન ગાર્ગ્યાનસ.

જે જે ગોત્રે પ્રવર સરીખાં, ત્યાં નહિ કન્યાદાન;
સાંભળજે ત્રૈવિધ મોઢનાં, કહું સત્તર સંસ્થાન.

શીલાયા(૧)દ્વગામ(૨) એવડી(૩) ડલીયા(૪) કલ્યાણીઆ (૫)
કોહાટોયા(૬) વારોલા(૭) ગુંદરાણા(૮) ને હરડીયા (૯)

નાયકપૂરા(૧૦)નાગલપૂરા(૧૧)લદુકીયા(૧૨)મંડારા (૧૩)
કડોવ્યાં(૧૪)લોહાસણ(૧૫) ને શરડા(૧૬) વાસવોરા(૧૭)

એ રીતે ત્રૈવિધ મોઢનાં, ગોત્ર સ્થાન ને વેદ;
 હવે કહું છું મોઢ વણિકના મુખ્ય ત્રણ જે લેદ.
 કામદુધા ગાયે સરજેલા, જે છત્રીશ હબર;
 તેથી તેનો થયો ગોલવા, નામ વડે વહેવાર.
 કાર્યતણું સંયોગે જે, અર્ધા અટલપુર આવ્યા;
 મોઢરાને છોડ્યું તેને, અડાલબ ઠેરાવ્યા.
 યાત્રા કરવા સમચંદ્રજી, ધર્મારણ્યે આવ્યા;
 માંડલીકપુરમાંથી વણિક, સવા લક્ષને લાવ્યા.
 ધર્મારણ્યતણા વિપ્રોને સેવા માટે આવ્યા;
 મોઢ વણિક માંડલીઆ એવું, નામ આપીને સ્થાપ્યા.
 સવા લાખ માંડલીઆમાં, જે હતા શૂદ્રના જેવા;
 તૈલાકાર ધંધા કરવાથી, તેને તૈલી કહેવા.
 એવી રીતે વિપ્ર વણિકના, કીધા લેદ તમામ;
 હવે કહું છું મોઢ વિપ્રની, કુલ દેવીનાં નામ.
 ભરદ્રાજ ને કૌશિક ગૌતમ, બતૂકણ્ય બાણો;
 ચાર ગોત્રના રક્ષક કુલ માતા, યક્ષિણી પ્રમાણો.
 કૃષ્ણત્રેય અત્રિ અને, લૌગાક્ષીમાં પૂજત;
 ત્રણે ગોત્રની કુલ દેવી છે, ભદ્ર યોગીની માતા
 વત્સ અને શાંડિલ્યતણી, કુલ માત જ્ઞાનજ દેવી;
 કશ્યપની આમુંડા કુશની માત, તારિણી કહેવી.
 વાત્સ્યાયનને છાંધાનસની, ભદ્રારિકા દેવી;
 વર્ણસુઠની છે કુલેશ્વરી, કુલસતણી કમલા કહેવી.
 માંડવ્યમાં ધારભદ્રારિકા, માત પૂજય;
 ધારીણસ ગોત્રતણી, કુલની માત છત્રજ થાય.

ઉપમન્યુની ગાત્રાંડા, ગાગ્યાનસની છે શાંતા;
 ગાંગાનસની સુખદા, શૌનકની દુર્ગા છે માતા.
 કુલ દેવીના નામ વિષયમાં, પક્ષ ઘણા કીધા છે;
 પણ તેમાંથી એક પક્ષનાં, નામ અહિં દીધાં છે.
 દ્રવિડ પાંચની અંદર મોઢતણી, ગણના પ્રખ્યાત;
 મોઢતણી ઉત્તમતા આખા, વિશ્વ વિષે વિખ્યાત
 કર્ણાટક, તૈલંગ દ્રાવિડી, વિંધ્ય દક્ષિણે જાણે;
 મહારાષ્ટ્રી ને ગુજરાતી પાંચે દ્રવિડ પ્રમાણે.
 ગાડ અને મૈથિલ, ઉત્કલનો વિંધ્યોત્તરમાં વાસ;
 સારસ્વત ને કાન્યકુબ્જ, એ પાંચ ગૌડ છે ખાસ.
 ગૌડ ગૌડમાં દ્રવિડ દ્રવિડમાં, છે ભોજન પ્રચાર;
 ગાડ અને દ્રાવિડ બેને નહિ, ખાન પાન વહેવાર.
 મોઢતણી ગણના ગુર્જરમાં, દ્રવિડતણે! એ ભેદ;
 ઈષ્ટદેવ તેના શ્રીમાતા, રામ પવનચુત વેદ.
 ન્યાં સુધી નિજ ઈષ્ટદેવને, તજે ન ગ્રાહ્યણ બાલ;
 ત્યાં સુધી એ મોઢ વિપ્રનો, થાય ન વાંકો વાળ.
 સૂત પુરાણીનું એ રીતે, સઘળું કથા કથન;
 ધર્મારણ્યતાણું સાંભળી, ઋષિઓ થયા પ્રસન્ન.
 મોઢ સર્વને જે ઉપયોગી, તે સંશ્લેષે કીધું;
 સઘળું સ્કંધતણું શ્રીધર્મારણ્ય, ઉપરથી લીધું.
 કોઈ કહે છે કે ધર્મારણ્ય લખ્યું, છે સ્કંદપુરાણે.
 કોઈ કહે છે ધર્મારણ્ય લખ્યું, છે પદ્મપુરાણે.
 તપાસ કરતાં, ધર્મારણ્ય મળ્યું, છે સ્કંદપુરાણે;
 ખૂબ તપાસી બેતાં પણ, નવ દીડું પદ્મપુરાણે.

તોપણ ધર્મરિણ્ય પદ્મનાં, નામ વડે કહેવાય;
 કોણે ક્યારે શાથી લખીયું, તે કાંઈ નવ સમજાય.
 સ્કંદતણું ઉત્તમ માની, તેમાંથી સઘળું લીધું;
 પદ્મતણું આધાર વગરનું, માની છોડી દીધું.
 અહિં મુધીનું સઘળું, ધર્મરિણ્ય ગ્રંથ અંદરથી;
 હવે પછીનું લીધેલું છે, બારોટ નોટ ઉપરથી.
 મોઢ જ્ઞાતિના જે બારોટો, વંશાવલિને ભાખે;
 ગોત્ર અને અવટંક સ્થાનની, નોંધ ચોપડે રાખે.
 આતુર્વેદી મોઢ બ્રાહ્મણે, મનમાં કયો વિચાર;
 શ્રી રીતે સંતાનો સમજી, શકશે નિજ વહેવાર.
 જેમ જેમ કલિયુગનો દુસ્તર, નમય વધારે જાશે;
 ગોત્ર શાસ્ત્રનું જ્ઞાન તે સમે, સઘળે ઓછું થાશે.
 કોણ કુટુંબી થાય કેટલું, કયું ગોત્ર ને વેદ;
 સાધન વિણ સહુ કેમ સમજશે, નાત જાતના ભેદ.
 એમ વિચારી મૂલદેવ, સહદેવ જેઉ બોલાવ્યા;
 કણોળયા બ્રાહ્મણને, જ્ઞાતિતણા બારોટ બનાવ્યા
 સ્થાન ગોત્ર અવટંક અને, શાળા કુલદેવીનું નામ;
 વંશાવલિની નોંધ રાખવાનું, સોંપ્યું છે કામ.
 પુત્રી પુત્રતણાં સગપણમાં, જ્યારે સહુ મુંઝાશે;
 નોંધ થશે બારોટ ચોપડે, તે ઉપયોગી થાશે
 વૃદ્ધોએ તે દીર્ઘદૃષ્ટિએ, તેને સોંપ્યું કામ;
 તેના સંતાનો અઘાપિ, રાખે નોંધ તમામ.
 કળિયુગનું વૃત્તાંત મોઢનું, સાંભળવા મન થાય;
 પણ તેમાં અવનતિ સર્વની, કહેતાં મન અચકાય.

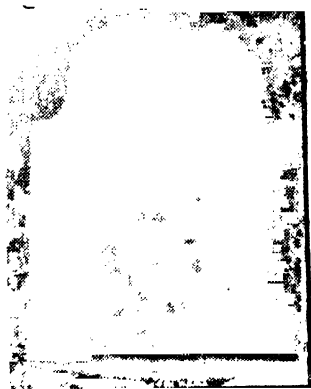
ધર્મારણ્ય વિષે વિપ્રો સહુ, સુખથી વાસ કરે છે;
 દિન દિન અધિકાનંદ સર્વદા, નિર્ભય થઈ વિચરે છે.
 સાયં પ્રાતર અગ્નિહોત્ર હોમી, સ્વાધ્યાય કરે છે.
 નિગમ મંત્રના નાદે, સકલ દિશાના દોષ હરે છે.
 આધિ વ્યાધિ ઉપાધિ નહિ, વળી નહિ દુઃખ કે કલેશ;
 ઇષ્ટદેવ આરાધન કરતા, આલસ નહિ લવલેશ.
 કલિમાં પણ સુખથી વર્ત્યે, ત્રેતાયુગ સરખો કાલ;
 વેદતણા આશ્રયથી તેનો, થયો ન વાંકો વાલ.
 એ રીતે વિપ્રો જ્યાં સુધી, રહ્યા ધર્મને ધારી;
રક્ષણ કીધું પવનકુમારે, રામાજ્ઞા અનુસારી.
 કૃતયુગથી કલિના પ્રારંભ સુધી, સુખને સંયોગ;
 કર્મ ધર્મથી પૂર્ણ થયે, પ્રારબ્ધતણો જે ભોગ.
 સહુના સઘળા સુખમાં દિવસો જાય ન એક સમાન;
 ઉદય અસ્ત પેઠે સુખ દુઃખના, જન્મ અને અવતારના.
 કલિયુગ આવ્યો સઘળો ફાવ્યો, સહુને લીધા છતી;
 સહુમાં વાસ કરો એકો, વિપ્રોની બદલી રીતિ.
ન્યાય નીતિને નેવે મૂક્યા, કલેશ પરસ્પર કીધા;
 ત્યારે તે સઘળાને, પવનકુમારે છોડી દીધા.
 વેદ ધર્મને વહેંતો મૂક્યો, ઇષ્ટદેવને છોડ્યા;
શ્રીમાતાને ગયા વિસરી, નિયમો સઘળા તોડ્યા.
 એ રીતે વિપ્રો સઘળા, નિજ કર્મ ધર્મથી ચુક્યા;
 ત્યારે તેને ક્ષેત્ર દેવતાએ પણ મનથી મૂક્યા.
 દેશ ઉપર દુષ્ટો ચડી આવ્યા, બહુ વર્તાયો કેર;
 ધર્મતણું જે સ્થાન આર્યનું, તે પર લાવી ઝેર.

દેવસદન તેડી નાંખ્યાં, મ્હેચ્છોએ કીધું એવું;
 છિન્નલિન્ન મોઢરા કીધું, હતું નહિ હતું જેવું.
 ભાવિ ભોળી મોઢ ઈશ્વરી, મીંચી આપ નયન;
 અધોમુખ કરી ધર્મવાવનાં, જલમાં કયું શયન.
 ભયમાં દીન શાંત ત્યાં શૂરા, પ્રાહ્મણનો શો ભાર;
 તપનાં તેજ વગરના સહુ, ભાગ્યા છોડી ઘરખાર.
 ગામ ધામ ને ગિરાસ સઘળું, સહુનું ગયું સ્વધામ;
 જ્યાં ત્યાં જઈ સહુએ સ્વીકાર્યું, વિપ્ર વૃત્તિનું કામ.
 ભૃગુએ ભેટ કરેલો ભેટયો, દુઃખમાં કરી સહાય;
 જેની આધ વડે સંકટમાં, પ્રાહ્મણ નવ મુંઝાય.
 જે દીધી નિજ ધર્મ રામ, હનુમાન વેદને છોડ્યા;
 તે દીધી દુર્યોધે આવી, દુઃખ યોગમાં ભેડ્યા.
 છોડ્યા છે તેને સંભાલે જે, તે દુઃખ ન પામે;
 ઇષ્ટદેવનાં યજન ભજનથી, સઘળાં સંકટ વામે.
 નાત જાત ને નિજનું શુભ કરવા, ઇચ્છા મન થાય;
 ઇષ્ટદેવ આરાધન કરવું, એ છે સરલ ઉપાય.
 ગાથા મોઢતણી એ રીતે, કીધી સંક્ષેપથી;
 કાલિદાસની મોઢ ઇશ્વરી, પ્રસન્ન થાઓ તેથી.
 ધર્મ સનાતન જાળવવા, સહુમાં બલ બુદ્ધિ આવો;
 જ્ઞાતિતણા ઉદ્ધાર કાર્યમાં, હેતુરૂપ સહુ થાઓ.

અપુત્રને સત્પુત્ર મલો વલી, પિતા પિતામહ થાજો.
 નિર્ધન સધન બની મુખ પામો, દુઃખ દીનતા જાજો.
 સર્વે સદા નિરામય રહેજો, સઘળા મુખને વરજો;
 મંગલ આપ નયનથી નિરખી, કામ સદા શુભ કરજો.
 સંવત્ યોગણીસેં છન્નુમાં, પૌષ પંચમી લીધી;
 મકરતણ્ણાં સંક્રમણ શુભ દિને, ગ્રંથ સમાપ્ત કીધી
 મતિ અનુસારે કીધું છે, ઉપયોગી બાબત લેજો;
 કૃપા કરીને ભૂલ ચૂકને માટે માફી દેજો.

ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ

દેવી અપરાધ ક્ષમાપન સ્તોત્ર

નમંત્રં નોયંત્ર તદ્દપિચ ન જાને સ્તુતિ મહો ।
 ન ચાબ્હાનં ધ્યાનં તદ્દપિચ ન જાને સ્તુતિકથા ॥
 ન જાને મુદ્રાસ્તે તદ્દપિચ ન જાને વિલપનં ।
 પરંજાને માતસ્તવદતું શરણું કલેશ હરણું ॥
 વિઘેરજ્ઞાનન દ્રવિણુ વિરહેણાલસ તથા ।
 વિઘેયા શક્યત્વાદ તવચરણોયોર્યા ચુતિરભૂત ॥
 તદ્દેતત્ ક્ષંતવ્યં જનનિ સકલોદ્ધારિણીશિવે ।
 કૃપુત્રો જાણેત કવચિદ્દપિ કુમાતા ન ભવતિ । ૧
 પૃથિવ્યાં પુત્રાસ્તે જનની બહુવઃ સંતિ સરલા ।
 પરંતેષાં મધ્યે વિરલતરલો હં તવ સુતઃ ॥
 મહીયોયં ત્યાગઃ સમુચિતમિદં નો તવ શિવે ।
 કૃપુત્રો જાણેત કવચિદ્દપિ કુમાતા ન ભવતિ ॥ ૨
 જગન્ માત માત સીવ ચરણુ સેવાન રચિતા ।
 નવાદૃષ્ટં દેવિ દ્રવિણુમપિ ભુયસ્તવ મયા ॥
 તથાપિ ત્વં સ્નેહં મયિનિરૂપમં યત્પ્રકુરૂષે ।
 કૃપુત્રો જાણેત કવચિદ્દપિ કુમાતા ન ભવતિ ॥ ૩
 પરિત્યક્ત્વા દેવાન્ વિવિધ વિધ સેવા કુલ તથા ।
 મયા પંચાશિતે રઘિકમપનીતે તુ વયસી ॥
 દંદાનીં ચેન્માતકસ્તવ યદિ કૃપાનાપી ભવિતા ।
 નિરાલંબો લંબોદર જનનિકં યામિ શરણુમ્ ॥
 શ્વપાકો જલપાકો વિવિધ મધુપાકો પમગિરા ।
 નિરાતકો રકો વિહરતિ ચિરકોટી કનકૈઃ ॥

તવાપર્ણે કર્ણે વિશતી મનુવર્ણે ફલમિદં ।
જનઃકે઼ જાનીતે જનનિ જપનીયં જપવિધૌ ॥

ચિતા ભસ્માલેપો ગરલમશનં દિકપટધરો ।
જટાધારી કંઠે ભુજગપતિહારી પશુપતિ ॥
કપાલી ભૂતેશો ભજતિ જગદિશક પદવીં ।
ભવાનિત્વત્પાણી મહાણુ પરીપાટી ફલમિદં ॥

ન મોક્ષસ્થાકાંક્ષા ન ચ વિભવ વાંછાપિચનમે ।
ન વિજ્ઞાનાપેક્ષા શશિમૂખી મુખેચ્છાપિ ન પુનઃ ॥
અતસ્ત્વાં સંયાચે જનનિ જનનં યતુ મમવૈ ।
મૂઠાનિ રૂદ્રાણિ શિવ શિવ ભવાનિતિ જપતઃ ॥

નારાધિતાસિ વિધિના વિવિધેષપચારે ।
કિં રુક્ષ ચિંતનપરે ન કૃતં વચોભિઃ ॥
શ્યામે ત્વમેવ યદિ કીંચન મંથ નથે ।
ધત્સેકૃપા મુચિત મંથ પરં તવૈવ ॥

આપત્સુ મગ્ન સ્મરણું ત્વદ્દીયં ।
કરોમિ દુર્ગે કર્ણુણુવેશી ॥
નૈતચ્છઠ્ઠત્વં મમ ભાવયેથા ।
હુધા તૃષાની જનનિ સ્મરંતિ ॥

જગદમ્બા વિચિત્ર મત્ર કીં પરિપૂર્ણા કર્ણુણાસિ ચે નમયિ ।
અપરાધ પરાંપરાવૃત્તં નહિમાતા સમુપેક્ષતે સુતં ॥
મત્સમઃ પાતકી નાસ્તિ માપન્નિ ત્વત્ સમા નહિ ॥
એવં જ્ઞાત્વા મહાદેવિ યથા યોગ્યં તથા કર્ ॥

શ્રી શંકરાચાર્ય કૃત.

અંગં ગલિતં પલિતં મુણ્ડં દશનં વિહીનં જાતંન્તુણ્ડમ્ ।
કરધૂતં કમ્પિતં શોભિતં દણ્ડં તદપિ ન મુશ્વત્યાશાં પિણ્ડમ્ ॥

સઘળાં ગાત્રો ગલિત થઈ ગયા, માથાના વાળ
સફેદ થઈ ગયા; મોઢાના દાંત તુટી ગયા, હાથમાં
પકડેલી લાકડી કેવી ધૂળે છે તો હે માનવી તું આશા
હજી છોડતો નથી.

યાવદ્વિત્તોપાર્જન શક્તસ્તાવન્નિજપરિવારો રક્તઃ ।
તદનુ ચ જરયા જર્જરદેહે વાર્તા કોઽપિ ન વૃચ્છતિ ગેહે ॥

જ્યાં સુધી ધન પેદા કરવાની શક્તિ હોય છે ત્યાં
સુધી જ પોતાના કુટુંબની ભક્તિ દેખાય છે. ત્યાર પછી
જ્યારે ઘડપણથી દેહ જર્જરીત થાય છે ત્યારે ઘરમાં
કોઈ ખબર પણ પૂછતું નથી.

કામં ક્રોધં લોભં મોહં ત્યક્ત્વા ઽઽ ત્માનમ્ભાવય કોઽહમ્ ।
આત્મજ્ઞાનં વિહીના મૂઢાસ્તેપચ્યન્તે નરકં નિગૂઢા ॥

અરે ! કામ, ક્રોધ, લોભપતા, મોહ વિકારનો ત્યાગ
કર. હું કોણ છું ! તેનો જ નિરંતર આત્મ-વિચાર કર.
જે કોઈ મૂઢ માણસ આત્મજ્ઞાનથી વંચિત રહી જાય
છે તે નરક નિગૂઢ થઈને અનેક ભતની યાતનાઓ સહન
કરે છે.

સર્વેઽપિ સુખિનઃ સન્તુ સર્વે સન્તુ નિરામયાઃ ॥
સર્વે ભદ્રાણિ પश्यन्તુ મા કશ્ચિત્ દુઃખમાણુયાન્ ॥

સર્વ પ્રાણી સુખી થાઓ, સર્વ પ્રાણી નિરોગી હો;
સર્વ પ્રાણી જીએ ભદ્ર, ન થાય દુઃખ કોઈને.

સદા વર્ષા સારી, સુખદ વસુધામાં વરસજો,
સદાનંદે વંદી, પ્રભુ નિયમમાં સૌ વિચરજો;
સદા શાંતા પામી, પરમ ભજને સાવધ થજો,
દયા વિદ્યા લક્ષ્મી, ઘર ઘર પ્રભમાં પ્રસરજો.

યદક્ષરમ્પદમ્પ્રષ્ટે માત્રાહીનશ્ચયદ્ભવેત્ ।
તત્સર્વં ક્ષમ્યતાં દેવિ પ્રસીદ પરમેશ્વરી ॥
હરિઃ ૐ પૂર્ણમદઃ પૂર્ણમિદં પૂર્ણત્પૂર્ણમુદચ્ચતે ।
પૂર્ણસ્ય પૂર્ણમાદાય પૂર્ણમેવા વ શિષ્યતે ॥
લોકાઃ સમસ્તાઃ સુખિના ભવન્તુ ॥
ૐ શાન્તિઃ શાન્તિઃ શાન્તિઃ ॥
॥ ૐ ઇતિ ॥

‘ માતંગી ’ના વાંચકોના પત્રો અને પરિચયો.

I am pleased to read in 'Modh Mittra' that "Matangi" the most useful book to Modh Community is published by you.

Bhopal } Seth Sagunchand Indarmal Modh

आजका जन समुदाय पीड़ित है इस लिए कि हम अपने इष्ट देवताओं के मूल चूके हैं। पाश्चात्य सभ्यता के मद में चूर हम हमारी प्राचीन संस्कृति के केवल ठोकासला ही कहने लग गये हैं ऐसे समयमें “मातंगी” माकी महिमा का वर्णन अत्यंत ही समयानुकूल है। पुस्तकमें पवित्र क्षेत्र धर्मारण्य की अधीष्ठात्री देवी मातंगी की उत्पत्ति महात्म्य और चरित्र का वर्णन किया है।

पुस्तक बड़ी हो खोज के बाद लिखी गई है। लेखक के परिश्रम का परिचय पुस्तक में लीखित वृत्तांतों में मिलता है।

हम लेखक महोदय के प्रयास की सहानुभूति करते हैं। इस प्रकार की पुस्तक का प्रत्येक मोड़ बंधु के घर में होना आवश्यक है।

इन्देवर.

‘मेढ मित्र’

માતાંગી ચોપડી આપે તૈયાર કરાવી છે તે બાબત આપે તસ્દી લઈ મોઢ કોમની ઘણી ઉત્તમ સેવા બજાવી છે અને સર્વે મોઢ જ્ઞાતિ બ્રાહ્મણ, વણિક, ધાંચી વિગેરે મોઢ કોમના ઉદ્ધારને માટે આપે ઘણી લાગણી દર્શાવી છે. મોઢશ્વરના મંદિરમાં પણ આપે જે તન, મન અને ધનથી કાર્ય કર્યું છે તે માટે આપને તથા આપના કુટુંબને ધન્ય છે

મુ. સરપદક

દેવદારામ ડોસાભાઈ

....માતંગી પુસ્તક મળ્યું. મોઢ જ્ઞાતિ માટે આ પુસ્તક ઘણું ઉપયોગી થઈ પડશે.

સુ. વડનગર

જોધતારામ મોહનલાલ પંડ્યા
મંત્રી બ્રા.

ગુજરાતિ ભાષાનું અનોખું પ્રકાશન “માતંગી” ગુજરાતિ ભાષામાં અત્યાર સુધી અનેક પ્રકાશનો થયાં છે. પરંતુ આ પુસ્તક એક જુદીજ ભાત પાડે છે. ઇતિહાસ અને પુરાણ પ્રસિદ્ધ મોઢરા નગરમાં મોઢેશ્વરી ઉર્ફે માતંગી માતાજીનું એક પ્રાચીન મંદિર આવેલું છે. આ માતંગી માતાજીના ધામનો પરિચય ઇતિહાસ અને સાંગોપાંગ વર્ણન આ અંથમાં કરેલું છે. ગુજરાતનાં અનેક તીર્થ ધામો પૈકી મોઢરાનું સ્થાન ઘણું મહત્વનું છે. આ તીર્થસ્થાન સંબંધિની વિપુલ માહિતી આ અંથમાં સમાવવામાં આવી છે. એટલે મોઢ જ્ઞાતિજનો ઉપરાંત સમગ્ર ગુજરાતની પ્રજા માટે આ પુસ્તક રસદાયક માહિતી પુરી પાડે છે. આ એક એવા પ્રકારનું પ્રકાશન છે કે તેનું અનુકરણ કરીને ગુજરાતના અપ્રસિદ્ધ ધર્મસ્થાનો તીર્થો તથા ઐતિહાસીક સ્થળોનાં વર્ણનો સરળ તેમજ સચોટ શૈલિમાં પ્રગટ કરી શકાય. દેવ દેવીઓના વિવિધ ક્રોડાઓથી પુસ્તક વધુ આકર્ષિત બને છે. આ પુસ્તક મોઢ જનતાને બહુજ ઉપયોગી થઈ પડે તેમ છે અને પ્રત્યેક મોઢ કુટુંબે આ પુસ્તક વસાવી લેવા જેવું છે

સંદેશ

તા. ૩ ઓગસ્ટ ૧૯૪૭.

